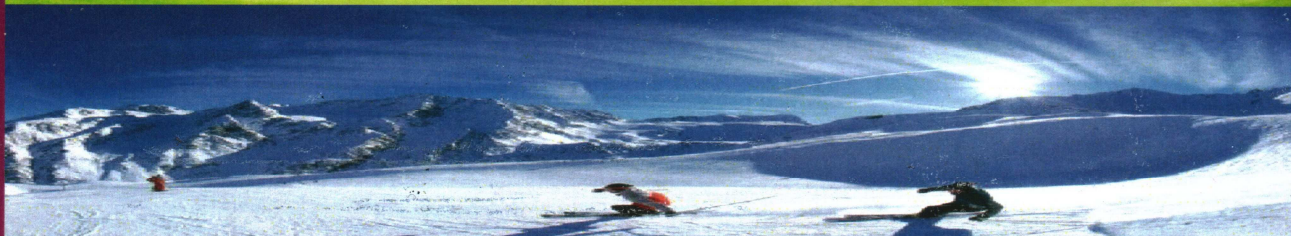
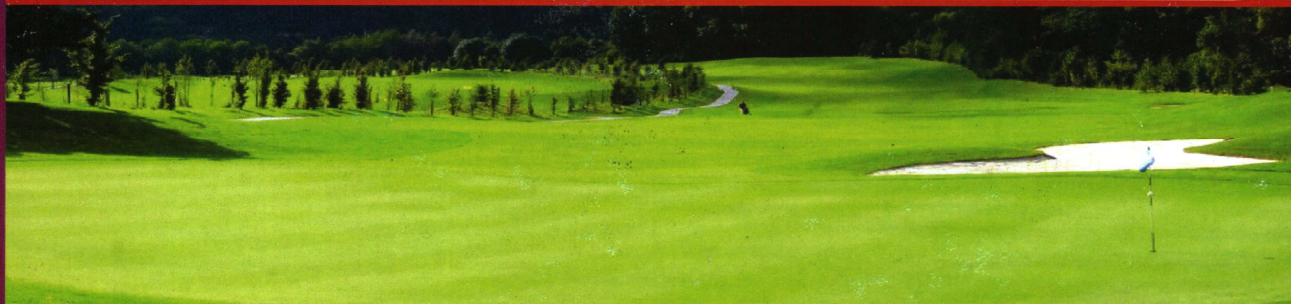
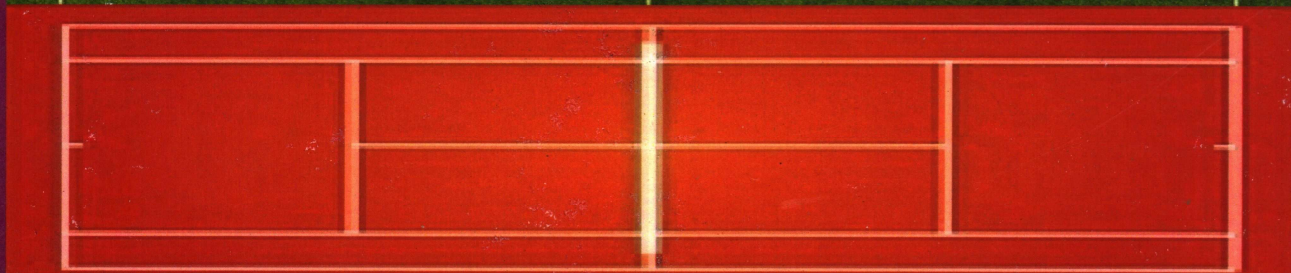
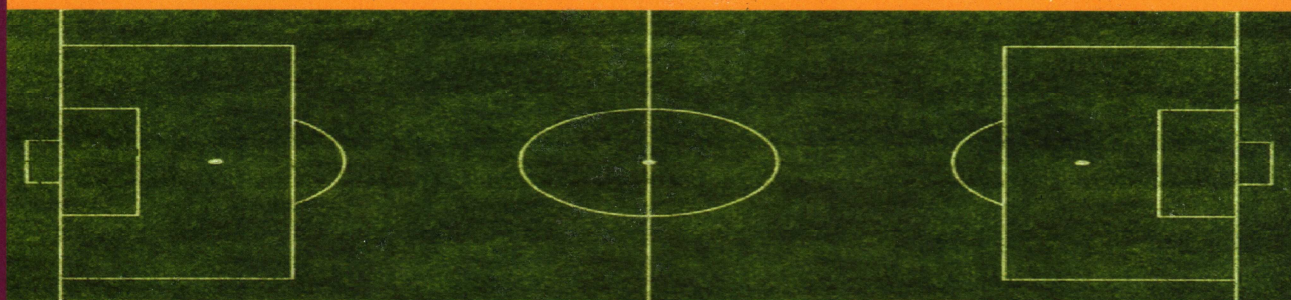

Vasile Surd

Leonard Bruckner
Stanca-Dacia Surd-Bărăian

Adina Maria Pușcașu
Silvia-Adriana Surd

Infrastructuri pentru practicarea sporturilor din România

VASILE SURD

LEONARD BRUCKNER

ADINA MARIA PUȘCAȘU

STANCA-DACIA SURD-BĂRĂIAN

SILVIA-ADRIANA SURD

**IFRASTRUCTURI
PENTRU PRACTICAREA SPORTURILOR
DIN ROMÂNIA**

SPONSORI:

SC. CARMES SRL., Mesentea, jud. Alba
Manager general: Ec. Nicolae Cristea

SC. CROCO SRL., Onești, jud. Bacău
Manager general: Prof. Dan Mereu

VASILE SURD

LEONARD BRUCKNER

ADINA MARIA PUȘCAȘU

STANCA-DACIA SURD-BĂRĂIAN

SILVIA-ADRIANA SURD

**IFRASTRUCTURI
PENTRU PRACTICAREA SPORTURILOR
DIN ROMÂNIA**

**PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ
2015**

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI DIN CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE GEOGRAFIE
CENTRUL DE CERCETARE A AȘEZĂRILOR ȘI URBANISM

Referenți științifici:

Prof. univ. dr. Iosif Șandor

Conf. univ. dr. Ștefan Dezsi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Infrastructuri pentru practicarea sporturilor din România

Vasile Surd, Leonard Bruckner, Adina Maria Pușcașu... -

Presa Universitară Clujeană, 2014.

Conține bibliografie;

ISBN 978-973-595-773-5

I. Surd, Vasile;

II. Bruckner, Leonard

III. Pușcașu, Adina Maria

796

© 2015 Autorilor volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autorilor, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Coperta și tehnoeditarea computerizată: Leonard Bruckner

Tehnoeditare computerizată: Cristian-Marius Nuna

Universitatea Babeș-Bolyai

Presa Universitară Clujeană

Director: Codruța Săcelean

Str. Hașdeu, nr. 51

400371, Cluj-Napoca, România

Tel./fax: (+40)-264-597.401

E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro

<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	7
2. CARACTERISTICILE GENERALE ALE CADRULUI FIZICO-GEOGRAFIC.....	8
3. CARACTERISTICILE GENERALE ALE CADRULUI UMAN	13
3.1. POPULAȚIA	13
3.2. AȘEZĂRILE.....	18
3.3. FUNCȚIILE AȘEZĂRILOR	28
4. INFRASTRUCTURI TERITORIALE	30
4.1. TIPURI DE INFRASTRUCTURI	30
4.2. LOCUL INFRASTRUCTURILOR PENTRU SPORT ÎN ANSAMBLUL INFRASTRUCTURILOR TERITORIALE	31
5. TIPOLOGIA INFRASTRUCTURILOR SPORTIVE	35
6. INFRASTRUCTURI PENTRU FOTBAL.....	37
6.1. STADION: DEFINIRE ȘI CARACTERISTICI GENERALE	37
6.2. STADIOANE ÎN ROMÂNIA.....	39
6.2.1. STADIOANE OMOLOGATE U.E.F.A.	40
6.2.2. DISTRIBUȚIA STADIOANELOR ÎN ROMÂNIA ȘI CAPACITATEA ACESTORA.....	43
6.2.3. CLASIFICAREA STADIOANELOR.....	47
7. SĂLI PENTRU SPORT	51
8. BAZELE ȘI COMPLEXELE SPORTIVE.....	63
8.1. BAZELE SPORTIVE	63
8.2. COMPLEXELE SPORTIVE	64
9. INFRASTRUCTURI PENTRU SPORTURI DE IARNĂ.....	66
10. TERENURILE PENTRU GOLF	84
11. CIRCUITE AUTOMOBILISTICE ȘI INFRASTRUCTURI PENTRU CICLISM.....	86
12. AEROCLUBURILE	89
13. INFRASTRUCTURI PENTRU SPORTURI ACVATICE.....	90
13.1. PISCINELE OLIMPICE	91
13.2. LACURI ȘI AMENAJĂRI PENTRU CAIAC-CANOE	91
13.3. TRASEE ACVATICE PENTRU RAFTING	92
14. HIPODROMURI	94
15. AMENAJĂRI SPECIALE PENTRU TRATAMENT ȘI SPORT.....	97
16. ZONAREA INFRASTRUCTURILOR PENTRU SPORT	99
BIBLIOGRAFIE.....	102

CAPITOLUL 1

INTRODUCERE

Prezenta carte aduce în lumină un tip aparte de infrastructuri teritoriale, cele pentru practicarea sporturilor. Grație armoniei geografice a teritoriului național și experienței culturale a poporului român, astăzi România dispune de întreaga gamă de infrastructuri sportive consacrate la nivel european și mondial, începând cu stadioanele moderne și finalizând cu punerea în evidență a unor segmente teritoriale naturale (cursuri de apă, abrupturi stâncoase etc.) care susțin practicarea unor sporturi „specifice” (alpinism, rafting, caiac etc.).

„Punerea în temă” se realizează printr-o prezentare a cadrului natural și a celui uman al României, pentru a facilita localizarea plan-spațială și a înțelege mai bine contextul în ansamblu, în cadrul căruia s-a edificat marea varietate a infrastructurilor pentru practicarea sportului în România.

Astăzi, țara noastră dispune de infrastructuri pentru sport extrem de variate, situate pe un ecart valoric foarte larg, care, în general, mai suportă adaosuri investiționale pentru modernizare, în paralel cu modernizarea de ansamblu a infrastructurilor rutiere și feroviare la nivel național.

Prezenta carte este utilă unui spectru larg de cititori, dar se adresează în primul rând decidenților de la nivele superioare și celor care conduc destinele sportului național, pe diverse ramuri și compartimente.

Fig. 1 Poziția geografică a României

CAPITOLUL 2

CARACTERISTICILE GENERALE ALE CADRULUI FIZICO-GEOGRAFIC

(Structurarea), autoorganizarea naturală-verticală a spațiului geografic național detașează trei categorii majore de spații, din punctul de vedere al amenajărilor infrastructurilor sportive, și anume:

- spațiile plane și cvasiplane de câmpie care exclud infrastructuri pentru practicarea sporturilor de iarnă (spațiile artificiale necesită cheltuieli mari de amenajare și întreținere);
- spațiile colinare de dealuri și cele subcarpatice cu altitudini medii cuprinse între 400 și 800 metri, ce se pretează la amenajări de infrastructuri sportive complexe, atât de tip indoor cât și outdoor;
- spațiile montane situate la altitudini de peste 800 metri cu dominanța pretabilității pentru infrastructuri destinate sporturilor de iarnă.

Rezultă pe ansamblul teritoriului național o remarcabilă elasticitate din punct de vedere al pretabilităților fizice pentru infrastructuri sportive dictate de „darul geografic natural”.

În zonele de câmpie, temperaturile medii multianuale sunt de regulă de 10-11°C iar precipitațiile de cca. 450-550 mm/an, mai ridicate în Câmpia de Vest, supusă frecvent invaziei maselor de aer oceanice.

În zonele colinare, temperaturile medii anuale se eșalonează pe un ecart valoric de la 9°C până la 6°C când clima capătă caracteristici ale cadrului montan. Precipitațiile medii multianuale ajung la valori de 700-800 mm.

În zonele montane temperaturile medii multianuale se etalează pe o scară valorică mai elastică, de la 6°C în jurul altitudinii de 1.200 metri și -2°C la peste 2.000 metri altitudine. Valoarea de 0°C se înregistrează în brâul cuprins între 1.800 metri și 2.000 metri.

Fig. 2 Unitățile majore de relief și rețeaua hidrografică

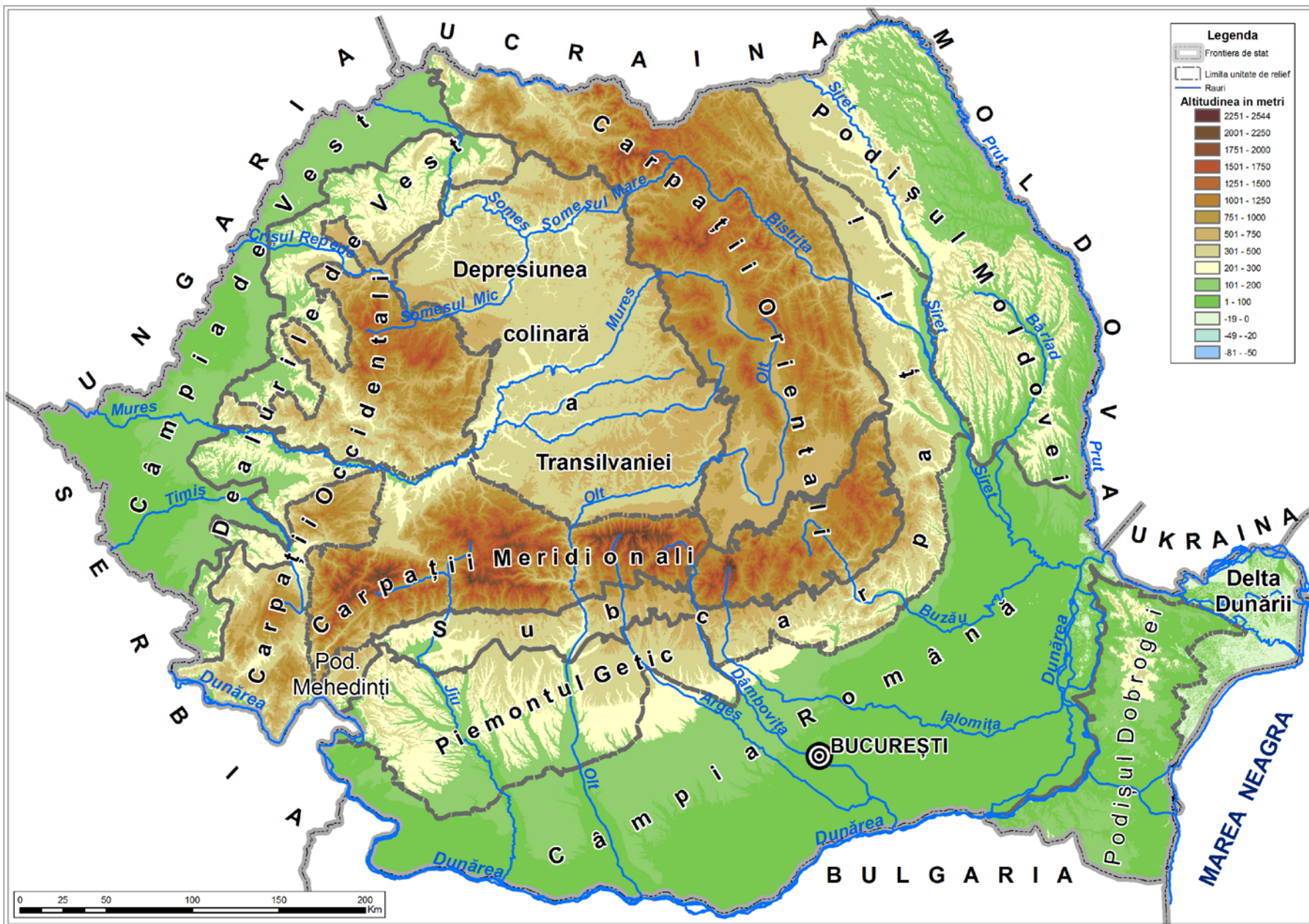
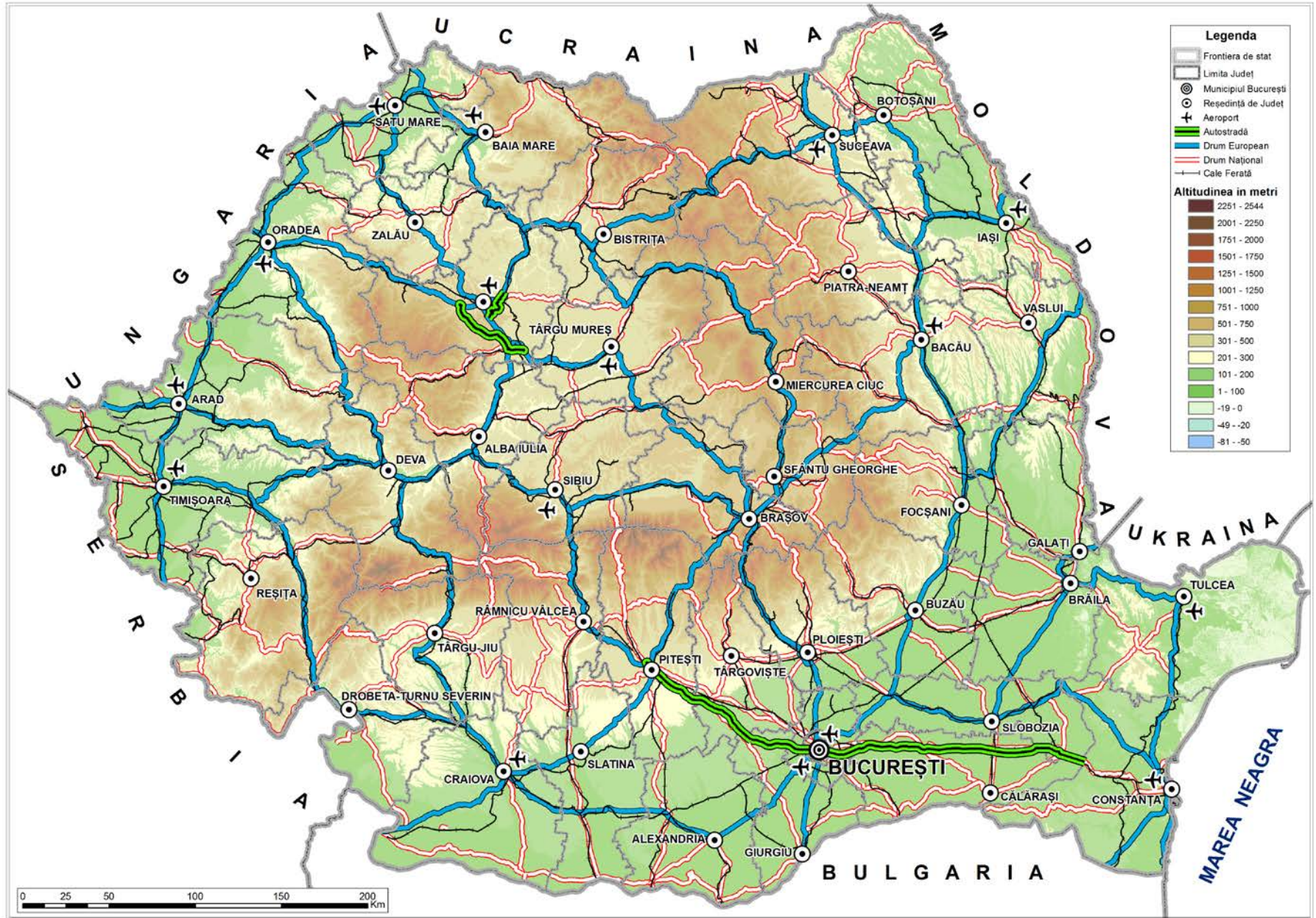

Fig. 3 Reședințele de județ și principalele căi de comunicație

Tabel 1. Evaluări cantitative de ordin climatic: stații și posturi meteorologice carpatice

Nr. crt.	Unitatea montană	Stația sau postul (m)	Temperatură (°C)			Număr de zile			Precipitații (mm)		Nr. zilelor cu ninsoare	Nr. zilelor cu strat de zăpadă
			medie	maximă absolută	minimă absolută	iarnă	vară	îngheț	medii	max. în 24h.		
1.	Depresiunea Maramureșului	Ocna Șugatag (490)	7,9	38,6 28.07.1939	-30,5 11.2.1929	-	-	120	754,2	68,7 22.05.1942	54,0	82,6
2.	Depresiunea Maramureșului	Vișeu de Sus (497)	-	39,2 8.08.1951	-31	-	-	-	-	-	-	-
3.	M. Rodnei	Iezer (1795)	1,6	28,4 28.06.1963	-29	104,6	-	193,4	1330,1	80,8 27.07.1996	120,8	145,9
4.	Culoarul Moldovei	Câmpulung Moldovenesc (659)	6,4	36,0 15.08.1954	-33,9	40,4	37,1	147	673,5	75,2 24.06.1955	55,3	33,9
5.	Culoarul Mureșului	Toplița (687)	5,4	36,5 30.07.1956	-34,8	57,6	40,7	160,4	616,5	66,6 31.08.1993	57,9	111,8
6.	M. Ceahlău	Ceahlău Toaca (687)	0,7	22,4 8.08.1965	-28,2	127,4	39,4	193,0	738,4	44,2 10.08.1968	76,0	-
7.	Valea Bistriței	Ceahlău Sat (686)	7,2	30,8 8.08.1965	-24,5 10.01.1956	40,4	-	133,2	617,8	55,9 8.06.1969	45,0	-
8.	Valea Bistriței	Piatra Neamț (340)	8,5	39 15.08.1957	-29	42,3	70,3	125,2	615,4	-	47,4	82,7
9.	Depresiunea Ciuc	Miercurea Ciuc (665)	5,9	35,5 30.07.1953	-34,6	48,3	46,4	152,0	580,9	54,7 11.07.1964	49,5	101,0
10.	M. Vrancei	Lăcăuți (1777)	1,2	26,4 25.08.1969	-28,7	112,6	-	192,1	1018,5	115,4 15.07.1969	92,7	165,0
11.	Depresiunea Întorsătura Buzăului	Întorsătura Buzăului (707)	6,1	35,1 9.09.1964	-35,2	43,6	39,1	156,2	629,1	66,5 29.07.1966	52,6	97,7
12.	Depresiunea Brașovului	Brașov (508)	7,7	37,1 20.08.1946	-29,6	40,1	51,1	130,6	684,0	88,7 27.06.1931	53,3	80,9
13.	M. Bucegi	Vf. Omu (2505)	-2,5	20,8 14.07.1957	-38,0	144,9	-	254,5	1134,0	107,8 24.07.1949	137,0	216,0
14.	M. Bucegi	Sinaia (1500)	3,7	35,1 25.06.1957	-26,5	52,1	14,7	154,0	971,8	115,8 1.10.1941	90,8	146,3

Nr. crt.	Unitatea montană	Stația sau postul (m)	Temperatură (°C)			Număr de zile			Precipitații (mm)		Nr. zilelor cu ninsoare	Nr. zilelor cu strat de zăpadă
			medie	maximă absolută	minimă absolută	iarnă	vară	îngheț	medii	max. în 24h.		
15.	Depresiunea de obârșie a Prahovei	Predeal (1093)	4,9	31,7 9.09.1946	-33,8	57,1	11,5	175,4	931,6	106,9 12.07.1972	81,8	133,1
16.	Culoarul Bran-Rucăr Dragoslavele	Fundata (1371)	4,4	28,0 17.08.1952	-25,9	67,1	1,7	156,3	869,6	71,5 20.07.1966	89,4	135,9
17.	Munții Parâng	Parâng (1585)	3,3	26,7 20.07.1943	-25,5	78,7	157,5	968,5	84,4	21.05.1964	93,7	147,7
18.	Munții Cibin	Păltiniș Sibiu (1406)	4,5	30,0 23.08.1956	-32,0	60,7	2,9	155,2	941,6	88,3 21.06.1948	81,3	139,1
19.	Depresiunea Petroșani	Petroșani (607)	7,5	35,8 14.08.1946	-22,9	26,3	44,9	127,7	746,1	107 21.06.1952	46,5	61,2
20.	Munții Tarcău	Tarcău (2180)	-0,02	26,1	-28,2	116,7	-	178,6	117,7	126	102,4	186,1
21.	Munții Semenic	Semenic (1432)	3,7	27,6 14.07.1956	-24,5	85,9	0,7	155,0	1402,7	106,4 12.06.1968	90,4	163,2
22.	Depresiunea Bozovici	Bozovici (240)	9,6	36,3 26.07.1965	-23,3	23,8	76,9	113,2	696,8	128,3 12.06.1968	29,3	41,3
23.	Culoarul Timișului	Caransebeș (201)	10,5	39,2 13.08.1946	-23,5	20,4	81,3	-	745,7	75,0 9.08.1966	34,7	53,4
24.	Culoarul Mureșului	Deva (190)	9,8	39,7 16.8.1951	-31,6	26,6	96,1	-	554,8	55,5 19.06.1934	33,2	54,2
25.	Culoarul Dunării	Berzasca (68)	11,0	41,5 26.07.1965	-24,0	18,1	106,2	-	675,2	-	36,4	44,7
26.	Depresiunea Câmpeni	Bistra (544)	7,7	40,5 29.07.1950	-32,7	29,5	-	134,2	656,4	46,9 21.10.1964	49,3	103,3
27.	Depresiunea Iara	Băișoara (1385)	4,4	29,2 17.08.1952	-25,3	61,0	2,2	159,6	842,8	56,5 21.10.1941	87,3	122,0
28.	Munții Vlădeasa	Vlădeasa (1836)	1,1	29,4	-30,0	125,2	-	191,0	1126,3	97,3 11.08.1953	119,2	145,0

* după Valeria Velcea în V. Surd, *Monografia Turistică a Carpaților Românești*, 2007

CAPITOLUL 3

CARACTERISTICILE GENERALE ALE CADRULUI UMAN

3.1. POPULAȚIA

România este o țară de mărime medie în cadrul continentului european, atât ca număr de populație, cât și ca suprafață (de cca. 20,12 milioane locuitori și o suprafață de 238.391 km²). Revine o densitate generală de aproximativ 84 locuitori/km², inferioară celei la nivel european (cca. 100 locuitori/km²).

Din punct de vedere administrativ-teritorial, România este divizată în 41 de județe la care se adaugă municipiul București și 2.861 comune ce cuprind 12.957 sate (Legea nr. 2/17 februarie 1968, cu modificările ulterioare). Raportat la rezultatele definitive ale recensământului din 2011, mărimea medie a unui oraș făcând abstracție de București, este de 26.529 locuitori. Dacă se ia în calcul și numărul de locuitori ai capitalei, un oraș are în medie 31.690 locuitori. Unei comune îi revin în medie cinci sate, dintre care unul joacă rolul de centru administrativ. Un sat mediu din România are 715 locuitori iar o comună cca. 3.200 locuitori.

Din punct de vedere al mărimii, satele României se eșalonează pe un ecart valoric foarte elastic, de la sate cu 2-3 locuitori și până la sate mari, cu peste 5.000 locuitori. Unele comune sunt formate doar dintr-un singur sat (exemplu Sic, județul Cluj), pe când altele au în componența lor peste 20 de sate și chiar mai mult. De exemplu, comuna Cornereva, județ Caraș-Severin, din culoarul Timiș-Cerna, are în componență 41 de sate cu o populație totală, în 2011, de aproximativ 3.000 de locuitori. În bazinul superior al Arieșului, comunele au în componență, de regulă, peste 25 de sate.

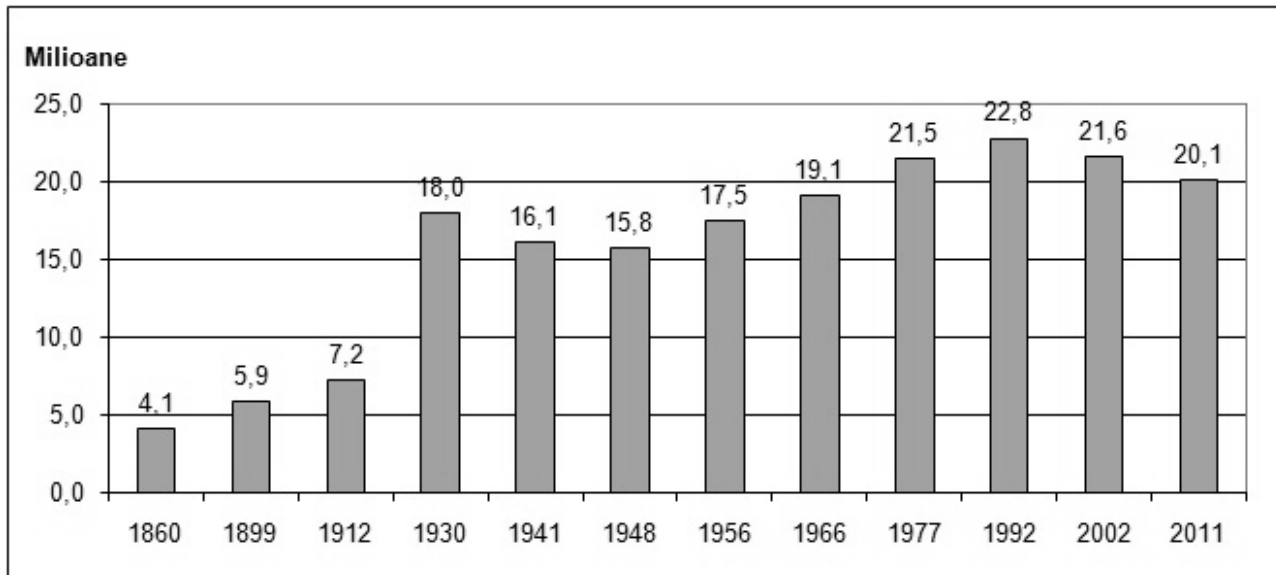
Mărimea demografică constituie adesea un factor esențial în edificarea, dimensionarea și diversificarea unor infrastructuri pentru practicarea sporturilor (săli de sport, tribune etc.).

Conform recomandărilor Uniunii Europene, în vederea susținerii financiare a dezvoltării în profil teritorial, au luat ființă opt regiuni de dezvoltare, în vederea orientării politicilor de dezvoltare pe principii mai echitabile și de reducere și „afânare” a decalajelor de dezvoltare economică la nivel național. Trebuie menționat faptul că deocamdată regiunile de dezvoltare nu sunt decât regiuni statistice, ele neavând atribut administrativ.

Rățiunea ființării lor a constat în aceea că alocarea fondurilor de dezvoltare la nivel național se adresează unui număr prea mare de populație, existând pericolul divizării preferențiale a fondurilor. Pe de altă parte, județul în cazul nostru, are un număr prea mic de locuitori pentru a

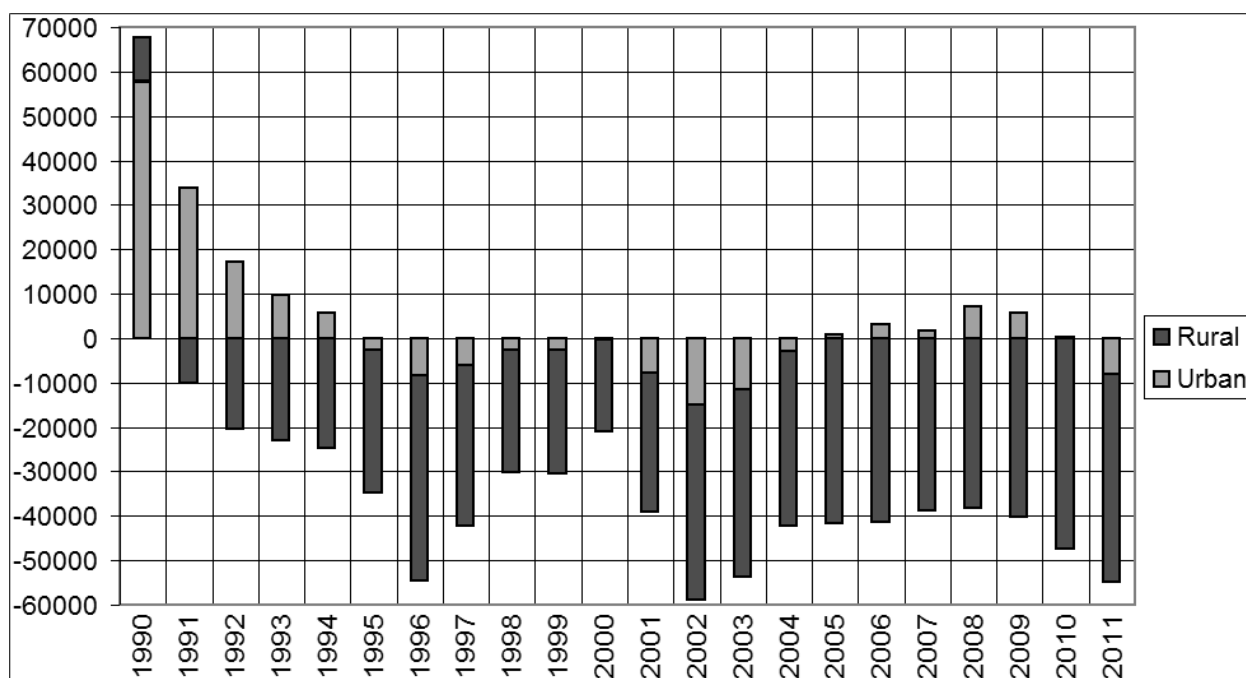
justifica accesul la fonduri comunitare. În aceeași manieră, numărul prea mare de unități administrative de aceeași factură ar conduce la o risipire ineficientă a fondurilor. Astfel, s-a ajuns la formula regiunilor de dezvoltare, care cuprind un minim de două milioane de locuitori și 4-6 județe, aflate în contiguitate teritorială. Așadar, România se aliniază modelului european, regiunile de dezvoltare fiind regiuni statistice de rangul III. Este bine de precizat faptul că în fiecare regiune de dezvoltare, cu excepția regiunii București-Ilfov, se află câte un centru urban de rang provincial (rangul II în ierarhia națională), fapt ce conduce la concluzia constatativă că din punct de vedere al infrastructurilor sportive, fiecare regiune de dezvoltare dispune de o bază infrastructurală aproximativ egală structural și dimensional.

Așa cum am mai menționat, numărul populației României este de circa 20,12 milioane locuitori, punându-se în evidență un regres perceptibil în ultimii 20 de ani, ca rezultat al reducerii natalității, a creșterii ratei de mortalitate, a indicelui fertilității feminine și a emigrărilor definitive ca urmare a înrăutățirii intense stării economice interne. Astfel, rata natalității s-a redus de la 27,4‰ în anul 1964, ca rezultat al politicii interzicerii de întrerupere a sarcinii, la 9,2‰. Rata mortalității a crescut de la cca. 10‰ în urmă cu 20 de ani și ajunge la 11,8‰. Anual, România pierde pe cale naturală cca. 35.000 persoane, fapt ce va conduce la un regres demografic sensibil în următorul deceniu.

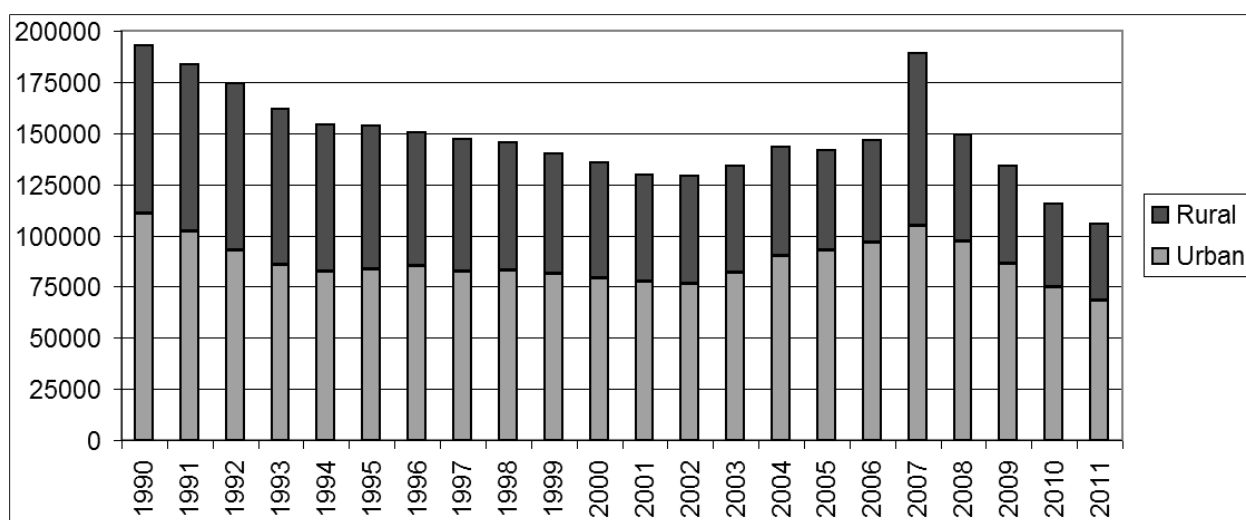
Fig. 4 Evoluția numerică a populației (1860-2011)

Alarmantă este menținerea ridicată a mortalității infantile la nivel național (aproximativ 13‰) și rata emigrației externe din ce în ce mai activă la nivelul populației cu pregătire superioară (brain-drain).

Fig. 5 Evoluția sporului natural (1990-2011)

Fertilitatea feminină a scăzut de la cca. 2 copii/femeie de vârstă fertilă, la aproape 1,4, trend ce se va menține ca urmare a adoptării modelelor demografice ale societăților postindustriale (creșterea vârstei de încheiere a căsătoriilor, mariajul de conveniență și „împingerea” la maxim a vârstei de concepere a primului copil).

Fig. 6 Evoluția căsătoriilor (1990-2011)

Din numărul total al locuitorilor cu domiciliul stabil în România, circa 13,8 milioane reprezintă populația adultă, reprezentând 61,82% din total. Numărul copiilor (< 14 ani) este de circa 3,2 milioane (15,85%) iar populația vârstnică a României (> 60 ani) este de circa 4.5 milioane (22,33). În ceea ce privește populația adultă, a crescut ponderea grupelor de vârstă 20-24 ani, 30-34 ani, 40-44 ani și a scăzut cea din grupele de vârstă 15-19 ani, 35-39 ani și 45-49 ani. În 2010,

speranța de viață la naștere este de 73,55 ani, 70 ani pentru bărbați și 77,1 ani pentru femei (în țările dezvoltate din Europa de Vest, acest indicator este de peste 80 de ani).

Pe medii de locuit, peste jumătate din populația stabilă a României trăiește în localități cu statut urban, județele cele mai urbanizate fiind cele din centrul și vestul țării, și din zona mediană subcarpatică (județul Prahova).

Populația activă a României este de circa 13,7 milioane persoane (68%) din care numărul salariaților este circa jumătate (8.3 milioane reprezentând 61,31 %). Pe sectoare de activitate se pune în evidență procesul de terțiarizare a economiei, comparativ cu perioada socialistă.

Structura populației ocupate, pe sectoare economice este următoarea (2011):

sectorul I - 2,44 milioane (24,11)

sectorul II - 4,12 milioane (40,71%)

sectorul III - 3,56 milioane (35,18%)

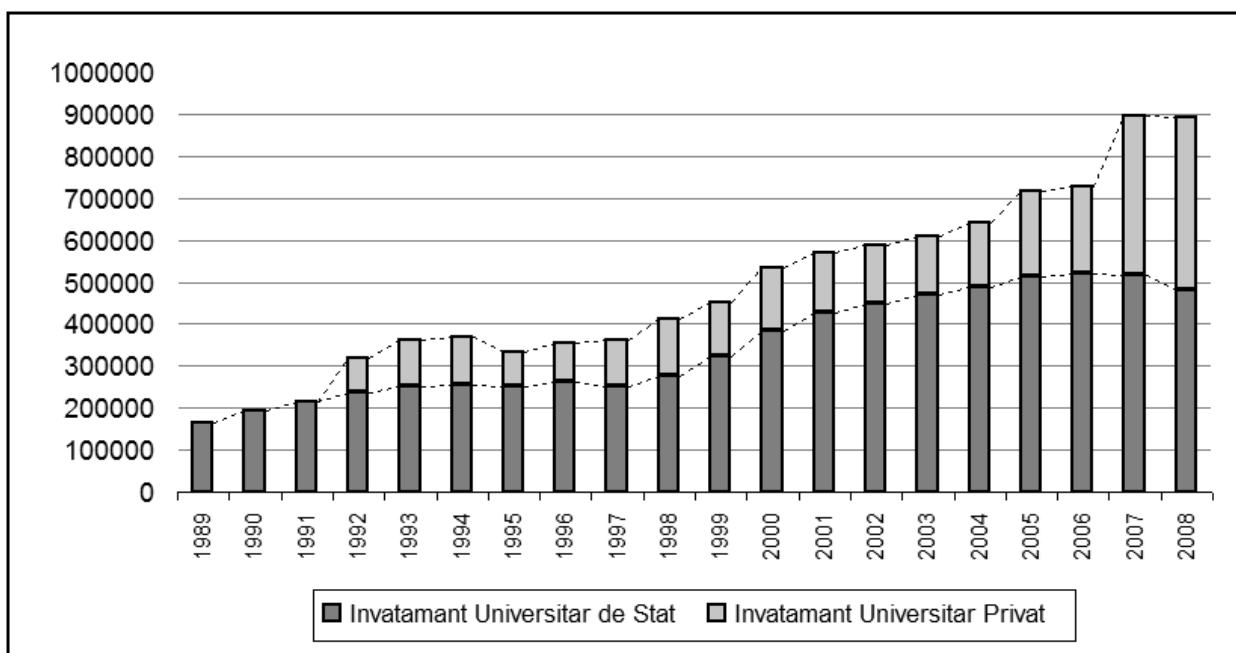
Această translatăre rapidă s-a produs pe fondul "căderii în masă" a sectorului industrial și a celui agricol și o sporire fără precedent a serviciilor, în special cele comerciale (etapa supermarketurilor).

Potrivit rezultatelor recensământului populației din 2011, din punct de vedere etnic, 89.5% din totalul populației țării o formează românii, aceștia deținând majoritatea în 40 din cele 42 unități administrativ-teritoriale. Numai în județele Covasna și Harghita trăiesc comunități compacte de populație maghiară, numărul acesteia fiind de aproximativ 1.23 milioane (6.1% din totalul populației României). Urmează ca pondere și număr populația rromă (aproximativ 622.000 persoane reprezentând 3,09%), concentrată majoritar în județele din centrul Transilvaniei, în Banat și Oltenia. Urmează ucrainenii (circa 50.000) și germanii (aproximativ 36.000), ultimii regresând rapid din punct de vedere numeric după al doilea Război Mondial, ca urmare a procesului de emigrare spre Germania. Alte minorități etnice mai semnificative (peste 20.000 persoane) sunt rușii-lipoveni, turcii și tătarii.

Demn de remarcat este faptul că 18 minorități etnice au câte un deputat din oficiu în Parlamentul României, iar minoritatea maghiară, 27 mandate de deputat și 12 mandate de senator.

Tot în același an, din punct de vedere religios, 81,04% din populația României este ortodoxă. În Transilvania, comunitățile maghiare aparțin cultului romano-catolic și reformat, după cum tot aici se remarcă și o pondere mai mare a cultului greco-catolic la populația românească, de exemplu în județul Maramureș. Dintre cultele neoprotestante se remarcă cel baptist și penticostal.

Minoritățile tătare și turcă, majoritare în Dobrogea, aparțin cultului islamic.

Fig. 7 Numărul studenților înscriși la nivel național (1989-2008)

Un indicator destul de sensibil al calității populației țării îl reprezintă numărul de studenți ce revin la 10.000 locuitori. Astfel, față de 1989, numărul studenților a crescut de aproape 4 ori, ajungând la circa 900.000 (anul universitar 2007/2008). Revin astfel, în medie, aproximativ 400 de studenți la 10.000 locuitori, valoare mai confortabilă decât cea de acum 20 ani, dar cu serioase impedimente de ordin calitativ, ponderea celor ce absolvă studiile diminuându-se de la an la an. Cu toate acestea, indicatorul maxim atins de 400/10.000 plasează România sub media nivelului țărilor cu economie avansată din Europa (aproximativ 800 studenți/10.000 locuitori). Sub aspectul vorbitorilor de limbi străine, trei adulți din patru nu cunosc o limbă străină, în timp ce la nivelul Uniunii Europene este de circa 30%, aceasta în pofida faptului că în România, 96% din elevii ciclului gimnazial învață limba engleză, fapt ce demonstrează capacitatea de conectare mai redusă a populației la lumea înconjurătoare și implicit o periferizare (auto-periferizare), ce se pune evidență și în învățământul superior.

În concluzie, problemele cardinale ale României din punct de vedere demografic constau în reducerea sistematică a populației sub aspect numeric, menținerea mortalității infantile și a speranței medii de viață la cote alarmante, acompaniate de sărăcirea generalizată, analfabetism și flagelul corupției instituționale, fapte, care conjugate, generează adâncirea crizei demografice, întreținerea și amplificarea migrației externe și stabilitatea politică internă.

După suprafață, România se situează pe locul 4, iar după populație pe locul 6, între cele 28 de țări, membre actuale ale UE.

3. 2. AȘEZĂRILE

Definite ca puncte populate în ansamblul teritoriului, în care se desfășoară o activitate social-productivă, așezările la nivel național cunosc o remarcabilă diversitate, atât sub aspectul mărimii demografice, cât și din punct de vedere structural, al texturii, fizionomiei și funcțiilor economice. Specific teritoriului național este continuitatea procesului de populare din cele mai vechi timpuri și până în prezent, acompaniată de o remarcabilă adaptare a cadrului habitațional la diversitatea cadrului fizic național. În aceeași manieră se poate remarca capacitatea de asimilare și de conservare a diverselor tipuri de habitat, din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre, începând cu cele ale populației autohtone și finalizând cu cele ale populațiilor ce s-au fixat mai târziu în matricea geografică națională.

Astfel, teritoriul național este populat pretutindeni, "de la munte și până la mare". Nu există „goluri de populare” și teritorii în afara incluziunii economice. „Depărtările” sunt apropiate și accesul la resurse facil, fapt ce pune în evidență în mod indirect și specific, reala sau potențiala prezență a unor infrastructuri pentru practicarea sporturilor.

De la malul Dunării și țărmul Mării și până pe crestele Carpaților se desfășoară și se eșalonează sate și orașe, cătune și stâne, cabane și stații meteorologice, stabilimente pentru apărare, ancorând ca într-o plasă uriașă de păianjen întreg teritoriul național. Din considerente de ordin administrativ, multe așezări s-au comasat sub aspect denominativ sub o singură denumire, fiind declarate localități (așezări cu statut administrativ).

Astăzi în România sunt 13.276 de așezări, dintre care 320 orașe și 12.956 sate, organizate în 2.861 comune. Din cele 320 de orașe, 103 au rang de municipiu (municipiul, conform accepțiunii regulilor urbanistice din România, este un oraș mai mare cu servicii diversificate și de calitate superioară; nu este fixată o limită inferioară a numărului de locuitori). În medie, la nivel național, fiecare așezare dispune de un teritoriu, echivalent cu 18 km² (17,96 km²) și o populație de 1.637 locuitori. Mărimea medie a unui oraș este de 31.690 locuitori iar a unui sat de cca. 740 locuitori. Unei comune îi revin 4,5 sate ceea ce echivalează cu 3.343 locuitori. Suprafața medie „de acoperire” a unui oraș este de 745 km², ceea ce echivalează cu polarizarea a nouă comune, respectiv a 41 de sate (aproximativ 30.000 locuitori).

Rezultă într-un caroiaj cu suprafața de 745 km² un număr de 59.531 persoane, ce echivalează cu o densitate generală de 80 locuitori/km². Față de această situație modelară, în condițiile imaginării existenței unui spațiu izotrop, realitatea teritorială este perceptibil distorsionată. Din cele 320 de orașe, doar 20 au peste 100.000 locuitori. Dintre acestea, doar unele „metropole provinciale” trec pragul de 300.000 locuitori.

Tabel 2. Numărul aşezărilor urbane ale României grupate pe categorii conform populaţiei stabile (2011)

Populație	Așezări urbane	%
1.677.990	Bucuresti	0.31
200.000-350.000	8	2.50
100.000-200.000	11	3.44
50.000-100.000	21	6.56
25.000-50.000	34	10.63
10.000-25.000	111	34.69
5.000-10.000	105	32.81
< 5.000	29	9.06
Total	320	100.00

* sursa datelor: <http://www.recensamantromania.ro/>

Aplicând regula rang-mărime, orașele de rangul I în ierarhia națională (Cluj-Napoca, Timișoara, Iași, Constanța, Craiova, Brașov, Galați) ar trebui să numere fiecare în parte aproximativ un milion de locuitori, fapt greu imaginat în condițiile concrete actuale, când un fenomen urbanistic agresiv ar „înghiți” în mod practic cadrul natural adiacent acestor categorii de orașe.

Tabel 3. Așezările urbane de rangul I (2011)

Nr. crt.	Localitatea	Statutul localității	Județul	Nr. locuitori 2011
1.	Cluj-Napoca	municipiu reședință de județ	Cluj	324576
2.	Timișoara	municipiu reședință de județ	Timiș	319279
3.	Iași	municipiu reședință de județ	Iași	290422
4.	Constanța	municipiu reședință de județ	Constanța	283872
5.	Craiova	municipiu reședință de județ	Dolj	269506
6.	Brașov	municipiu reședință de județ	Brașov	253200
7.	Galați	municipiu reședință de județ	Galați	249432

* sursa datelor: <http://www.recensamantromania.ro/>

Tabel 4. Așezările urbane de rangul II (2011)

Nr. crt.	Localitatea	Statutul localității	Județ	Nr. locuitori 2011
1.	Adjud	municipiu	Vrancea	16045
2.	Aiud	municipiu	Alba	22876
3.	Alba Iulia	municipiu reședință de județ	Alba	63536
4.	Alexandria	municipiu reședință de județ	Teleorman	45434
5.	Arad	municipiu reședință de județ	Arad	159074
6.	Bacău	municipiu reședință de județ	Bacău	144307
7.	Baia Mare	municipiu reședință de județ	Maramureș	123738
8.	Băilești	municipiu	Dolj	17437
9.	Bârlad	municipiu	Vaslui	55837
10.	Beiuș	municipiu	Bihor	10667
11.	Bistrița	municipiu reședință de județ	Bistrița-Năsăud	75076
12.	Blaj	municipiu	Alba	20630
13.	Botoșani	municipiu reședință de județ	Botoșani	106847

14.	Brad	municipiu	Hunedoara	14495
15.	Brăila	municipiu reședință de județ	Brăila	180302
16.	Buzău	municipiu reședință de județ	Buzău	115494
17.	Calafat	municipiu	Dolj	17336
18.	Călărași	municipiu reședință de județ	Călărași	65181
19.	Câmpia Turzii	municipiu	Cluj	22223
20.	Câmpina	municipiu	Prahova	32935
21.	Câmpulung	municipiu	Argeș	31767
22.	Câmpulung Moldovenesc	municipiu	Suceava	16722
23.	Caracal	municipiu	Olt	30954
24.	Caransebeș	municipiu	Caraș-Severin	24689
25.	Carei	municipiu	Satu Mare	21112
26.	Codlea	municipiu	Brașov	21708
27.	Curtea de Argeș	municipiu	Argeș	27359
28.	Dej	municipiu	Cluj	33497
29.	Deva	municipiu reședință de județ	Hunedoara	61123
30.	Dorohoi	municipiu	Botoșani	24309
31.	Drăgășani	municipiu	Vâlcea	17871
32.	Drobeta-Turnu Severin	municipiu reședință de județ	Mehedinți	92617
33.	Făgăraș	municipiu	Brașov	30714
34.	Fălticeni	municipiu	Suceava	25723
35.	Fetești	municipiu	Slobozia	30217
36.	Focșani	municipiu reședință de județ	Vrancea	79315
37.	Gheorgheni	municipiu	Harghita	18377
38.	Gherla	municipiu	Cluj	20982
39.	Giurgiu	municipiu reședință de județ	Giurgiu	61353
40.	Hunedoara	municipiu	Hunedoara	60525
41.	Lugoj	municipiu	Timiș	40361
42.	Lupeni	municipiu	Hunedoara	23390
43.	Mangalia	municipiu	Constanța	36364
44.	Marghita	municipiu	Bihor	15770
45.	Medgidia	municipiu	Constanța	39780
46.	Mediaș	municipiu	Sibiu	47204
47.	Miercurea Ciuc	municipiu reședință de județ	Harghita	38966
48.	Moinești	municipiu	Bacău	21787
49.	Moreni	municipiu	Dâmbovița	18687
50.	Motru	municipiu	Gorj	19079
51.	Odorheiu Secuiesc	municipiu	Harghita	34257
52.	Oltenița	municipiu	Călărași	24822
53.	Onești	municipiu	Bacău	39172
54.	Oradea	municipiu reședință de județ	Bihor	196367
55.	Orăștie	municipiu	Hunedoara	18227
56.	Orșova	municipiu	Mehedinți	10441
57.	Pașcani	municipiu	Iași	33745
58.	Petroșani	municipiu	Hunedoara	37160
59.	Piatra Neamț	municipiu reședință de județ	Neamț	85055

60.	Pitești	municipiu reședință de județ	Argeș	155383
61.	Ploiești	municipiu reședință de județ	Prahova	209945
62.	Rădăuți	municipiu	Suceava	23822
63.	Râmnicu Sărat	municipiu	Buzău	33843
64.	Râmnicu Vâlcea	municipiu reședință de județ	Vâlcea	98776
65.	Reghin	municipiu	Mureș	33281
66.	Reșița	municipiu reședință de județ	Caraș-Severin	73282
67.	Roman	municipiu	Neamț	50713
68.	Roșiori de Vede	municipiu	Teleorman	27416
69.	Săcele	municipiu	Brașov	30798
70.	Salonta	municipiu	Bihor	17735
71.	Satu Mare	municipiu reședință de județ	Satu Mare	102411
72.	Sebeș	municipiu	Alba	27019
73.	Sfântu Gheorghe	municipiu reședință de județ	Covasna	56006
74.	Sibiu	municipiu reședință de județ	Sibiu	147245
75.	Sighetu Marmăției	municipiu	Maramureș	37640
76.	Sighișoara	municipiu	Mureș	28102
77.	Slatina	municipiu reședință de județ	Olt	70293
78.	Slobozia	municipiu reședință de județ	Slobozia	45891
79.	Suceava	municipiu reședință de județ	Suceava	92121
80.	Târgoviște	municipiu reședință de județ	Dâmbovița	79610
81.	Târgu Jiu	municipiu reședință de județ	Gorj	82504
82.	Târgu Mureș	municipiu reședință de județ	Mureș	134290
83.	Târgu Secuiesc	municipiu	Covasna	18491
84.	Târnăveni	municipiu	Mureș	22075
85.	Tecuci	municipiu	Galați	34871
86.	Toplița	municipiu	Harghita	13929
87.	Tulcea	municipiu reședință de județ	Tulcea	73707
88.	Turda	municipiu	Cluj	47744
89.	Turnu Măgurele	municipiu	Teleorman	24772
90.	Urziceni	municipiu	Slobozia	15308
91.	Vaslui	municipiu reședință de județ	Vaslui	55407
92.	Vatra Dornei	municipiu	Suceava	14429
93.	Vulcan	municipiu	Hunedoara	24160
94.	Zalău	municipiu reședință de județ	Sălaj	56202

* sursa datelor: <http://www.recensamanromania.ro/> - Rezultate definitive

Tabel 5. Așezările urbane de rangul III (2011)

Nr. Crt.	Localitate	Statutul localității	Județ	Nr. locuitori 2011
1.	Abrud	oraș	Alba	5072
2.	Agnita	oraș	Sibiu	8732
3.	Aleșd	oraș	Bihor	10066
4.	Amara	oraș	Slobozia	7345
5.	Anina	oraș	Caraș-Severin	7485
6.	Aninoasa	oraș	Hunedoara	4360
7.	Ardud	oraș	Satu Mare	6231

8.	Avrig	oraș	Sibiu	12815
9.	Azuga	oraș	Prahova	4440
10.	Babadag	oraș	Tulcea	8940
11.	Băbeni	oraș	Vâlcea	8451
12.	Baia de Arama	oraș	Mehedinți	5349
13.	Baia de Arieș	oraș	Alba	3461
14.	Baia Sprie	oraș	Maramureș	15476
15.	Băicoi	oraș	Prahova	17981
16.	Băile Govora	oraș	Vâlcea	2449
17.	Băile Herculane	oraș	Caraș-Severin	5008
18.	Baile Olănești	oraș	Vâlcea	4186
19.	Băile Tușnad	oraș	Harghita	1641
20.	Bălan	oraș	Harghita	6115
21.	Bălcești	oraș	Vâlcea	4864
22.	Balș	oraș	Olt	18164
23.	Băneasa	oraș	Constanța	5384
24.	Baraolt	oraș	Covasna	8672
25.	Bechet	oraș	Dolj	3657
26.	Beclean	oraș	Bistrița-Năsăud	10628
27.	Berbești	oraș	Vâlcea	4836
28.	Berești	oraș	Galați	2916
29.	Bicaz	oraș	Neamț	6543
30.	Bocșa	oraș	Caraș-Severin	15842
31.	Boldești-Scăeni	oraș	Prahova	11137
32.	Bolintin-Vale	oraș	Giurgiu	12929
33.	Borșa	oraș	Maramureș	27611
34.	Borsec	oraș	Harghita	2585
35.	Bragadiru	oraș	Iași	15329
36.	Breaza	oraș	Prahova	15928
37.	Brezoi	oraș	Vâlcea	6022
38.	Broșteni	oraș	Suceava	5506
39.	Bucecea	oraș	Botoșani	4274
40.	Budești	oraș	Călărași	7725
41.	Buftea	oraș	Iași	22178
42.	Buhuși	oraș	Bacău	14562
43.	Bumbești-Jiu	oraș	Gorj	8932
44.	Bușteni	oraș	Prahova	8894
45.	Buziaș	oraș	Timiș	7023
46.	Cajvana	oraș	Suceava	6901
47.	Călan	oraș	Hunedoara	11279
48.	Călimănești	oraș	Vâlcea	7622
49.	Câmpeni	oraș	Alba	7221
50.	Cavnic	oraș	Maramureș	4976
51.	Căzănești	oraș	Slobozia	3271
52.	Cehu Silvaniei	oraș	Sălaj	7214
53.	Cernavodă	oraș	Constanța	17022

54.	Chişineu-Criş	oraş	Arad	7987
55.	Chitila	oraş	Iaşi	14184
56.	Ciacova	oraş	Timiş	5348
57.	Cisnădie	oraş	Sibiu	14282
58.	Comaneşti	oraş	Bacău	19568
59.	Comarnic	oraş	Prahova	11970
60.	Copşa Mică	oraş	Sibiu	5404
61.	Corabia	oraş	Olt	16441
62.	Costeşti	oraş	Argeş	10375
63.	Covasna	oraş	Covasna	10114
64.	Cristuru Secuiesc	oraş	Harghita	9650
65.	Cugir	oraş	Alba	21376
66.	Curtici	oraş	Arad	7453
67.	Dăbuleni	oraş	Dolj	12182
68.	Dărăbani	oraş	Botoşani	9893
69.	Dărmăneşti	oraş	Bacău	12247
70.	Deta	oraş	Timiş	6260
71.	Dolhasca	oraş	Suceava	10298
72.	Drăgăneşti-Olt	oraş	Olt	10894
73.	Dragomireşti	oraş	Maramureş	3213
74.	Dumbrăveni	oraş	Sibiu	7388
75.	Eforie	oraş	Constanţa	9473
76.	Făget	oraş	Timiş	6761
77.	Făurei	oraş	Brăila	3592
78.	Fieni	oraş	Dâmboviţa	7587
79.	Fierbinti-Târg	oraş	Slobozia	4969
80.	Filiaşi	oraş	Dolj	16900
81.	Flămânzi	oraş	Botoşani	10136
82.	Frasin	oraş	Suceava	5876
83.	Fundulea	oraş	Călăraşi	6851
84.	Gaeşti	oraş	Dâmboviţa	13317
85.	Gătaia	oraş	Timiş	5861
86.	Geoagiu	oraş	Hunedoara	5294
87.	Ghimbav	oraş	Braşov	4698
88.	Gura Humorului	oraş	Suceava	13667
89.	Hârlău	oraş	Iaşi	10905
90.	Hârşova	oraş	Constanţa	9642
91.	Haţeg	oraş	Hunedoara	9685
92.	Horezu	oraş	Vâlcea	6263
93.	Huedin	oraş	Cluj	9346
94.	Huşi	oraş	Vaslui	26266
95.	Ianca	oraş	Brăila	10343
96.	Iernut	oraş	Mureş	8705
97.	Ineu	oraş	Arad	9260
98.	Însurăţei	oraş	Brăila	6528
99.	Întorsura Buzăului	oraş	Covasna	7528

100.	Isaccea	oraș	Tulcea	5026
101.	Jibou	oraș	Sălaj	10407
102.	Jimbolia	oraș	Timiș	10808
103.	Lehliu Gară	oraș	Călărași	6502
104.	Lipova	oraș	Arad	10313
105.	Liteni	oraș	Suceava	9596
106.	Livada	oraș	Satu Mare	6773
107.	Luduș	oraș	Mureș	15328
108.	Măcin	oraș	Tulcea	8245
109.	Măgurele	oraș	Iași	11041
110.	Mărășești	oraș	Vrancea	10671
111.	Miercurea Nirajului	oraș	Mureș	5554
112.	Miercurea Sibiului	oraș	Sibiu	3910
113.	Mihăilești	oraș	Giurgiu	7923
114.	Milișăuți	oraș	Suceava	5005
115.	Mioveni	oraș	Argeș	31998
116.	Mizil	oraș	Prahova	14312
117.	Moldova Nouă	oraș	Caraș-Severin	12350
118.	Murfatlar	oraș	Constanța	10216
119.	Murgeni	oraș	Vaslui	7119
120.	Nădlac	oraș	Arad	7398
121.	Năsăud	oraș	Bistrița-Năsăud	9587
122.	Năvodari	oraș	Constanța	32981
123.	Negrești	oraș	Vaslui	8380
124.	Negrești-Oaș	oraș	Satu Mare	11867
125.	Negru Vodă	oraș	Constanța	5088
126.	Nehoiu	oraș	Buzău	10211
127.	Novaci	oraș	Gorj	5431
128.	Nucet	oraș	Bihor	2165
129.	Ocna Mureș	oraș	Alba	13036
130.	Ocna Sibiului	oraș	Sibiu	3562
131.	Ocnele Mari	oraș	Vâlcea	3309
132.	Odobești	oraș	Vrancea	9364
133.	Oravița	oraș	Caraș-Severin	11382
134.	Oțelu Roșu	oraș	Caraș-Severin	10510
135.	Otopeni	oraș	Iași	13861
136.	Ovidiu	oraș	Constanța	13847
137.	Panciu	oraș	Vrancea	7664
138.	Pâncota	oraș	Arad	6946
139.	Pantelimon	oraș	Iași	25596
140.	Pătârlăgele	oraș	Buzău	7304
141.	Pecica	oraș	Arad	12762
142.	Petrila	oraș	Hunedoara	22692
143.	Piatra-Olt	oraș	Olt	6299
144.	Plopeni	oraș	Prahova	7718
145.	Podu Iloaiei	oraș	Iași	9573

146.	Pogoanele	oraș	Buzău	7275
147.	Popești Leordeni	oraș	Iași	21895
148.	Potcoava	oraș	Olt	5743
149.	Predeal	oraș	Brașov	4755
150.	Pucioasa	oraș	Dâmbovița	14254
151.	Răcari	oraș	Dâmbovița	6930
152.	Râșnov	oraș	Brașov	15022
153.	Recaș	oraș	Timiș	8336
154.	Rovinari	oraș	Gorj	11816
155.	Roznov	oraș	Neamț	8593
156.	Rupea	oraș	Brașov	5269
157.	Săcueni	oraș	Bihor	11526
158.	Salcea	oraș	Suceava	9015
159.	Săliște	oraș	Sibiu	5421
160.	Săliștea de Sus	oraș	Maramureș	4893
161.	Sângeorgiu de Pădure	oraș	Mureș	5166
162.	Sângeorz-Băi	oraș	Bistrița-Năsăud	9679
163.	Sânnicolau Mare	oraș	Timiș	12312
164.	Sântana	oraș	Arad	11428
165.	Sărmașu	oraș	Mureș	6942
166.	Săveni	oraș	Botoșani	6999
167.	Scornicești	oraș	Olt	11766
168.	Sebiș	oraș	Arad	5979
169.	Segarcea	oraș	Dolj	7019
170.	Seini	oraș	Maramureș	8987
171.	Simeria	oraș	Hunedoara	12556
172.	Șimleu Silvaniei	oraș	Sălaj	14436
173.	Sinaia	oraș	Prahova	10410
174.	Siret	oraș	Suceava	7976
175.	Slănic	oraș	Prahova	6034
176.	Slănic Moldova	oraș	Bacău	4198
177.	Solca	oraș	Suceava	2188
178.	Șomcuta Mare	oraș	Maramureș	7565
179.	Sovata	oraș	Mureș	10385
180.	Ștefănești	oraș	Argeș	14541
181.	Ștefănești	oraș	Botoșani	5314
182.	Ștei	oraș	Bihor	6529
183.	Strehaia	oraș	Mehedinți	10506
184.	Sulina	oraș	Tulcea	3663
185.	Tâlmaciu	oraș	Sibiu	6905
186.	Țândărei	oraș	Slobozia	13219
187.	Târgu Bujor	oraș	Galați	6299
188.	Târgu Cărbunești	oraș	Gorj	8034
189.	Târgu Frumos	oraș	Iași	10475
190.	Târgu Lăpuș	oraș	Maramureș	11744
191.	Târgu Neamț	oraș	Neamț	18695

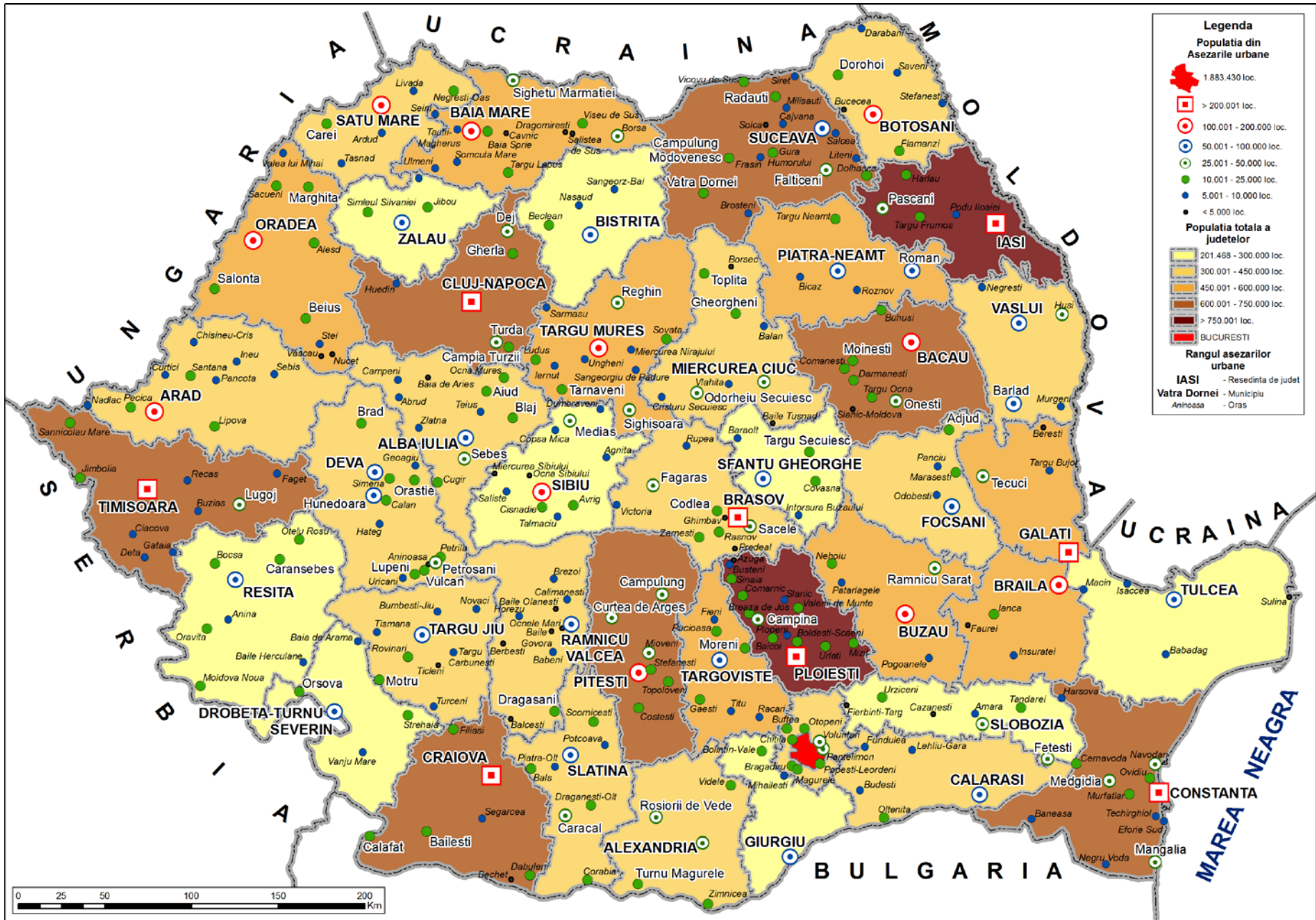
192.	Târgu Ocna	oraș	Bacău	11300
193.	Tășnad	oraș	Satu Mare	8631
194.	Tăuții-Măgherăuș	oraș	Maramureș	7136
195.	Techirghiol	oraș	Constanța	7292
196.	Teiuș	oraș	Alba	6695
197.	Țicleni	oraș	Gorj	4414
198.	Tismana	oraș	Gorj	7035
199.	Titu	oraș	Dâmbovița	9658
200.	Topoloveni	oraș	Argeș	10219
201.	Turceni	oraș	Gorj	7269
202.	Ulmeni	oraș	Maramureș	7270
203.	Ungheni	oraș	Mureș	6945
204.	Uricani	oraș	Hunedoara	8972
205.	Urlați	oraș	Prahova	10541
206.	Valea lui Mihai	oraș	Bihor	9902
207.	Vălenii de Munte	oraș	Prahova	12257
208.	Vânju Mare	oraș	Mehedinți	5311
209.	Vaşcău	oraș	Bihor	2315
210.	Vicovu de Sus	oraș	Suceava	13308
211.	Victoria	oraș	Brașov	7386
212.	Videle	oraș	Teleorman	11508
213.	Vișeu de Sus	oraș	Maramureș	15037
214.	Vlăhița	oraș	Harghita	6898
215.	Voluntari	oraș	Iași	42944
216.	Zărnesti	oraș	Brașov	23476
217.	Zimnicea	oraș	Teleorman	14058
218.	Zlatna	oraș	Alba	7490

* sursa datelor: <http://www.recensamanromania.ro/>

Remarcăm tendința de hipertrofiere a capitalei în condițiile existenței și perpetuării a cel puțin cinci factori restrictivi, și anume:

- excentricitatea pozițională în cadrul teritoriului național, cu acces dificil dinspre periferii;
- plasarea într-un spațiu cu seismicitate pronunțată;
- cvasiplaneitatea intravilanului, cu degajarea dificilă a apelor meteorice și inundarea frecventă a străzilor și subsolurilor;
- substratul loessoid-nisipos ce obligă la cheltuieli mari pentru fundarea construcțiilor;
- climat excesiv (veri caniculare, secetoase, ierni geroase cu frecvente viscoliri ale zăpezii și paralizarea accesului spre capitală).

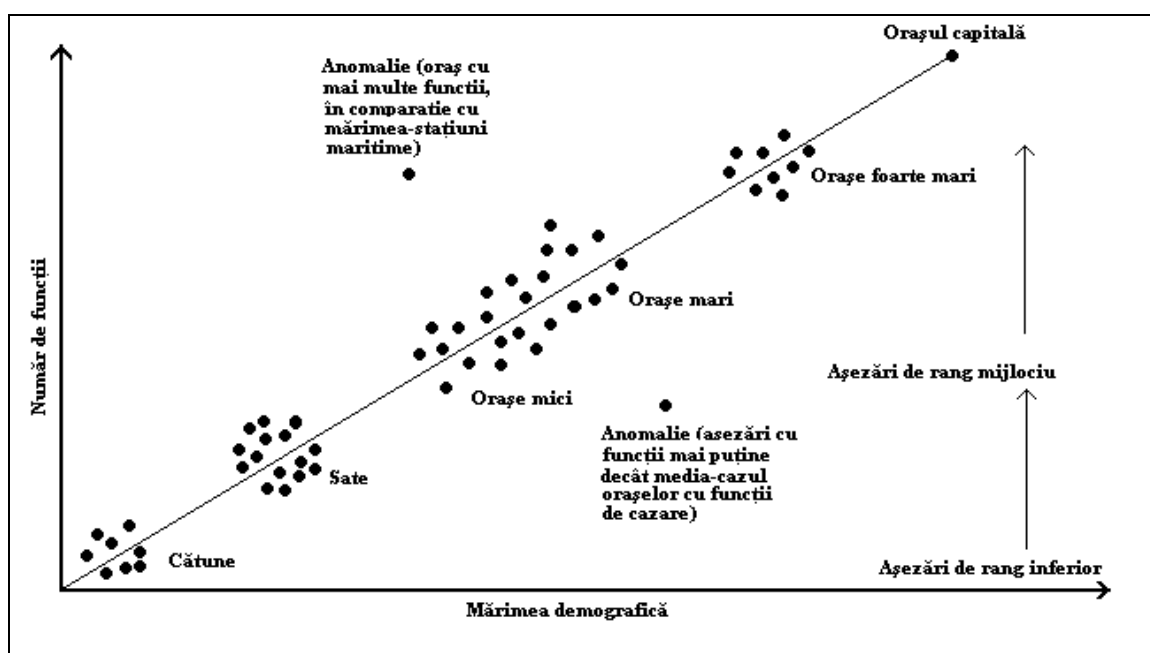
La activ menționăm moștenirea istorică, infrastructura modernă și diversificată, o populație numeroasă, funcții de înaltă calitate și o conexiune mai bună cu exteriorul prin cele două aeroporturi internaționale.

Fig. 8 Așezările urbane

3.3. FUNCȚIILE AȘEZĂRILOR

Cele mai specifice funcții urbane sunt cele terțiare (J.B. Garnier, 1972). Funcțiile așezărilor rurale sunt majoritar cele primare, legate de agricultură, silvicultură și pescuit. Acesta din urmă, foarte frecventă în cazul așezărilor din Delta Dunării, a general, prin specificul ei, o pleiadă de campioni în sporturi nautice, ca urmare a existenței unei infrastructuri apriorice (bălțile și brațele fluviului).

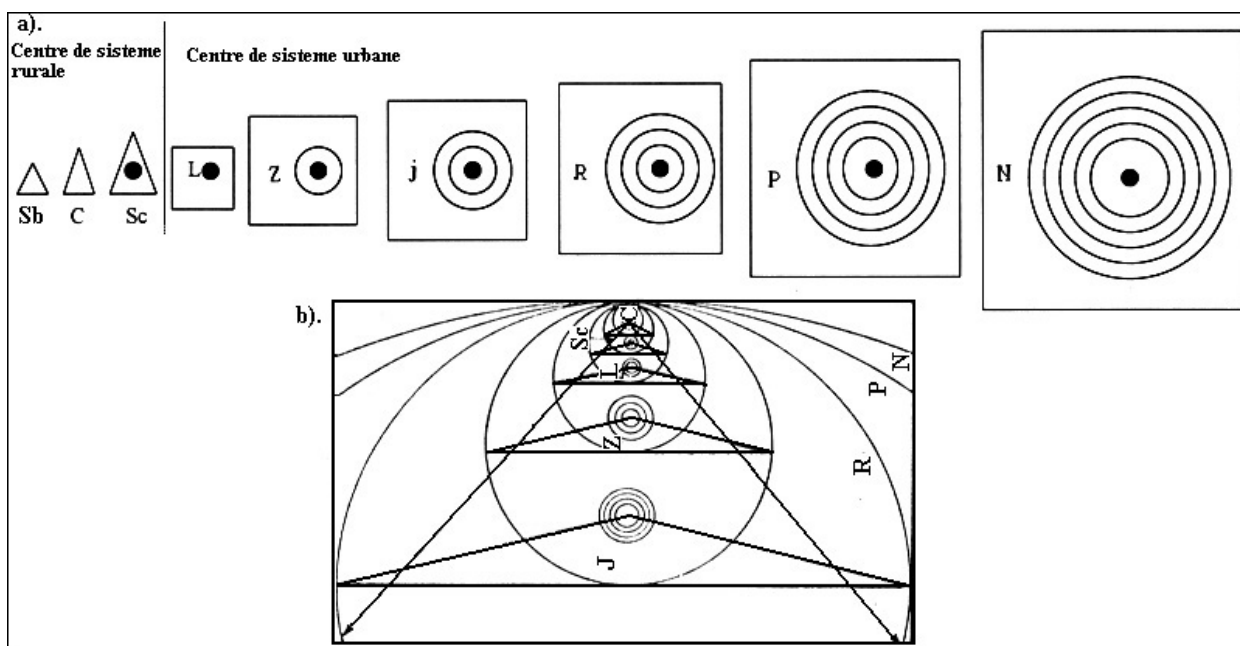
Fig. 9 Relația dintre mărimea așezărilor și numărul funcțiilor (după Waugh D., 2000)

Centrele muncitorești cu tradiție în siderurgie au înființat sub cupola lor centre sportive, dintre acestea detașându-se practicarea boxului (la Reșița, Hunedoara-Călan, Golești, Câmpia Turzii), „sportul celor puternici”. Dezvoltarea industrială a centrului urban Onești a fost acompaniată de înființarea unui club de gimnastică feminină, de înaltă performanță transferat în municipiul Deva. Mai mult decât atât, fiecare unitate economică ori instituție de învățământ superior și-a creat propria infrastructură sportivă, pe care, la modul general, a extins-o și a modernizat-o. „Rivalitatea primară” a condus la sciziunea unor cluburi și a generat o competiție și un angrenaj infrastructural, demn de invidiat (vezi cazul celor două cluburi sportive mari din Cluj-Napoca, Universitatea și CFR ori cele din capitală). Inițiativele personale dublate de decăderea monopolului capitalei au generat infrastructuri sportive moderne în locuri „unde nu s-a întâmplat nimic”.

Bistrița, până la promovarea în prima ligă a echipei de fotbal, era un centru urban uitat de lume. La fel se prezintă situația în cazul centrelor urbane Vaslui, Urziceni, Mediaș și a altor orașe, devenite capitale de județ după divizarea administrativ-teritorială din anul 1968. Zalău și Râmnicu-Vâlcea au devenit „temple ale handbalului feminin”. Dezvoltarea economică de ansamblu a fost acompaniată de susținerea și diversificarea infrastructurilor sportive iar succesul și faima sportivă au generat eforturi de modernizare a acestora (gazon artificial, iluminat nocturn, tribune acoperite etc.).

Într-un asemenea angrenaj a prosperat și zestrea infrastructurală, chiar și parțial, a orașelor în cauză (modernizarea și iluminarea străzilor de acces spre sălile de sport și stadioane, înființarea de centre de cazare și spații de loisir lângă și în cadrul marilor unități de practicare a sporturilor, încurajarea turismului sportiv, intern și internațional).

La nivel național rețeaua de așezări se încheagă în formațiuni sistemice de așezări, fiecare cu centre de polarizare specifice. Cu cât rangul centrului de polarizare este mai mare, cu atât arealul polarizat este mai extins. Astfel, deosebim șase categorii de centre de polarizare de tip urban și trei din categoria ruralului (vezi E. Molnar, H. Maier, N. Ciangă, 1975, V. Surd, 2002).

Fig. 10 Ierarhia sistemelor de așezări din România

Criteriul principal de delimitare a centrelor de polarizare a fost numărul și calitatea dotărilor (infrastructură), secundat de cel al numărului populației.

CAPITOLUL 4

INFRASTRUCTURI TERITORIALE

Conform Larousse – 1995, noțiunea de infrastructură, în general, se referă „la ansamblul lucrărilor ce sunt necesare pentru o lucrare (drum, cale ferată etc.), fundații”. În termeni mai tehnici, în aceeași publicație, infrastructura semnifică "*stratul de material interpus între fundația și platforma unui drum*". O a treia accepțiune semnifică „*ansamblul instalațiilor teritoriale (servicii, școli, baze etc.) indispensabile formării și desfășurării activităților forțelor armate*”. Este o semnificație cu trimitere precisă la forțele armate, pe când în aceeași continuitate explicativă, cu referire la domeniul aviației, infrastructura semnifică „*ansamblul instalațiilor de la sol indispensabile aviației*”. Este vorba deci de aeroporturi și componentele acestora, la care se adaugă sistemul de stații și instalații meteo și de urmărire și dirijare de la sol a traficului aerian.

Sintetic, infrastructurile, sunt definite de existența (preexistența) unor componente tehnice, capabile să asigure funcționalitatea unui teritoriu, în general, ori a unor activități (acțiuni), în particular.

4.1. TIPURI DE INFRASTRUCTURI

În linii mari este vorba de existența (preexistența) unor componente capabile să asigure funcționalitatea unui teritoriu, în general, ori a unor activități (acțiuni), în particular. De modul în care acestea sunt dispuse teritorial, de tipul, dimensiunea și calitatea acestora, depinde în cea mai mare măsură funcționarea diverselor „angrenaje teritoriale”.

La baza clasificării acestora stau mai multe criterii, dintre care enumerăm:

- mediul în care sunt edificate;
- dimensiunea;
- destinația;
- frecvența apelului la ele.

După mediul în care se află, deosebim infrastructuri terestre, aeriene și acvatice. Cele terestre sunt cele mai diverse și joacă cel mai mare rol în economia teritorială de ansamblu. Aici se includ infrastructurile pentru transport, de diverse tipuri și grade de modernizare, cele administrative, de învățământ, cultură, artă, ocrotirea sănătății etc. Tot aici se includ majoritatea infrastructurilor pentru practicarea sportului. Infrastructurile aeriene se referă la existența unor

sisteme satelitare în spațiu, cu destinație militară, meteorologică ori cu funcții de supervizare generală și particulară a Terrei. Cele acvatice se referă la existența canalelor ori a căilor navigabile, a instalațiilor de balizaj în larg și a celor de control subacvatic din porturi.

După dimensiunea lor, este uzitată clasificarea relativă de la mic la mare. Vorbim de o gară mare în funcție de numărul de linii și de trenuri care o deservește, de numărul pasagerilor transportați etc. În aceeași manieră, distingem aeroporturi mici, mijocii și mari, linii electrice aeriene lungi și scurte, poduri mari, poduri normale și podețe.

După destinație, acestea se prezintă într-o mare diversitate, funcție de tipul și activitățile de bază pe care le susțin (de transport, de sănătate, de locuit, de practicarea a sporturilor etc.).

După frecvența apelului la ele, deosebim următoarele tipuri de infrastructuri:

- permanente;
- periodice;
- ocazionale.

Marea majoritate a infrastructurilor teritoriale au funcționalitate permanentă, chiar în condițiile în care pentru anumite perioade de timp devin neutilizabile (repararea unor sectoare de cale ferată, a unor drumuri, a pistei unui aeroport etc.). Infrastructurile de utilizare periodică se referă la acele edificii ce sunt utilizate la anumite intervale de timp, ele fiind însă, mereu în „stare de veghe” (exemplu poligoanele militare). Infrastructurile cu destinație ocazională, de regulă, nu se bucură de perenitate. Durata lor se leagă de durata evenimentului. Amintim aici campusurile militare pentru antrenamente, gospodăriile sezoniere, stânele din aerealele montane ale Carpaților și altele. Patinoarele realizate ad-hoc în centrul orașelor, spre deliciul tineretului și al copiilor pot fi un exemplu similar.

4.2. LOCUL INFRASTRUCTURILOR PENTRU SPORT ÎN ANSAMBLUL INFRASTRUCTURILOR TERITORIALE

Infrastructurile pentru practicarea sporturilor, din punct de vedere temporal, au o determinare terțiară în cronologia devenirii istorice a societății umane. Așa cum este îndeobște cunoscut, primele infrastructuri individuale și colective au fost cele pentru locuire, de la amenajarea grotelor carstice și a bordeielor și până la megastructurile de habitat ale zilelor noastre, secondate de cele de comunicare (drumuri, poteci) și de producție. Nevoia de sport a societății s-a manifestat încă din antichitate când arenele ticsite de lumea aristocratică deveneau sanctuare ale demonstrării forței fizice și a calităților motrice ale gladiatorilor, adevărate platforme de etalare a frumuseții, forței și armoniei corpului uman masculin. Scopul competițiilor, ca și cel de astăzi, era acela al „desfătării

spectatorilor”. Arenele antice erau construite din blocuri imense de piatră cioplită, având o compartimentare strictă și un control eficient al accesului (intrărilor).

Amplificarea și diversificarea infrastructurilor pentru practicarea sporturilor se corelează linear cu evoluția de ansamblu a societății umane spre progres economic și social, culminând cu prima ediție a Jocurilor Olimpice de Vară de la Atena (1896), sub coordonarea și inițiativa francezului Pierre de Coubertin. La acea dată, la competiție au participat 14 țări cu un lot total de 241 sportivi, campioni în nouă tipuri de sport: atletism, ciclism, scrimă, gimnastică, tir, natație, tenis, haltere, lupte. Stadionul Panathinaikos din Atena devine, astfel prima infrastructură modernă pentru practicarea sporturilor, fiind edificat în forma literei „U” pe fostul plasament al unei arene antice. Se estimează că la ceremonia de deschidere a jocurilor au participat circa 80.000 spectatori, în condițiile în care mai mult de jumătate din numărul sportivilor participanți aparțineau Greciei. De la acel an de cotitură pozitivă în istoria sporturilor (1896), numărul disciplinelor olimpice și numărul țărilor participante și cel al sportivilor a crescut considerabil. Astfel, la cea de-a 26-ea ediție a Jocurilor Olimpice de Vară de la Beijing (2008), au participat 204 țări cu peste 10.500 de sportivi. Au avut loc 302 probe din 28 sporturi. În vederea acestui grandios eveniment s-a amenajat un stadion mareț, de o concepție fantezistă, iar în proximitate clădirile destinate cazării sportivilor și delegațiilor naționale. Construit în concepția „arhitecturii organice”, stadionul are o capacitate de 80.000 de spectatori, având forma unui cuib de pasăre.

Dacă primele infrastructuri „speculau” adesea caracteristicile naturale ale spațiului, fără a le neglija nici în etapa actuală, prin multitudinea de elemente novatoare de ordin tehnic (materiale compozite ușoare, forme și arhitectură fantezistă etc.), tind spre o relativă autonomie în raport cu condițiile și cadrul de tip outdoor, tocmai pentru a nu perturba calendarul desfășurării competițiilor. În zona temperată, versanții cu expoziție nordică ce mențin vreme mai îndelungată stratul de zăpadă, au fost speculați pentru practicarea schiului încă de timpuriu. Denivelările, „accidentele microreliefului pârtiilor”, au constituit primele trambuline, predecesoarele trambulinelor olimpice moderne, din zilele noastre. Construcția în serpentine a drumurilor de acces înspre zona alpină, a constituit premisa favorabilă pentru probele de slalom și cele de coborâre.

Prin raportare la unitățile teritorial-geografice majore, putem concluziona că, funcție de principalele zone climatice, distingem anumite predilecții în edificarea anumitor tipuri de infrastructuri sportive.

Bunăoară, zona mediteraneană, mai aridă și cu ierni blânde, se pretează majoritar edificării infrastructurilor sportive de tip outdoor, pe când în zona temperată, sălile de sport cu parametri termici controlabili și infrastructurile pentru sporturi de iarnă dau nota caracteristică a tipurilor de infrastructuri.

Etajarea reliefului, situație specifică țării noastre, induce parametri diferențiați ai climei, care la rândul lor generează o exploatare specifică pentru practicarea sporturilor, inclusiv o diferențiere a tipurilor de infrastructuri. Bunăoară, Olanda și Danemarca, ale căror teritorii sunt cvasipiane, nu sunt reprezentate cu infrastructuri pentru sporturi de iarnă. În schimb, la polul opus, țările alpine (Elveția, Austria, sudul Germaniei, nordul Italiei și estul Franței, Slovenia și Croația de nord) la care se adaugă țările scandinave (Norvegia, Suedia, Finlanda) sunt dominate de o diversificată și modernă infrastructură pentru practicarea sporturilor de iarnă, în special a schiului.

Primele Jocuri Olimpice de iarnă s-au desfășurat în orașul francez Chamonix, între 24 ianuarie și 4 februarie 1924, fiind prezente delegații din 16 țări cu 294 sportivi. Următoarea ediție a avut loc în orașul elvețian St. Moritz în 1928, Olanda refuzând oferta Comitatului Olimpic Internațional, deoarece orașul Amsterdam, ales pentru această ediție, nu posedă instalații specifice practicării sporturilor de iarnă, declinându-și oferta în favoarea orașului elvețian. În spațiul alpin au mai organizat olimpiade de iarnă orașele Garmisch (Germania, astăzi Garmisch-Partenkirchen, prin unificarea celor două localități învecinate), Innsbruck (Austria), Cortina d'Ampezzo și Torino (Italia) și Albertville (Franța).

De fiecare dată și pentru fiecare oraș în parte, s-au amenajat pârtii moderne, iluminate, patinoare în aer liber, trambuline, ce marchează și astăzi peisajul urban al orașelor în cauză. În paralel infrastructurile pentru transport și cele de cazare s-au amplificat și modernizat considerabil. Orașele în cauză au ieșit pentru totdeauna din categoria anonimatului, prin intensa acțiune mediatică ce s-a produs în timpul desfășurării „olimpiadelor albe”.

Astfel stând lucrurile, infrastructurile pentru practicarea sporturilor au pronunțată determinare istorico-temporală, acestea diversificându-se odată cu evoluția de ansamblu a societății umane, în general, și în conexiune cu anumite inovații de ordin tehnic care „au împins” la cote inimaginabile performanța sportivă. Anul 1896, cel legat de organizarea primei olimpiade de vară a timpului modern, la Atena, sub patronajul francezului Pierre de Coubertain, rămâne un an de referință intangibil în ceea ce privește amplificarea, diversificarea și modernizarea infrastructurilor sportive pe tot globul, dar mai ales în Europa. Astăzi, este de neconceput ca în cotidian să nu se vorbească de sport, în general, și de fotbal, în special. Sedentarismul societății postindustriale recheamă cohorte umane din ce în ce mai numeroase în arena sporturilor pentru refacerea și/ori păstrarea sănătății fizice și mentale. Marii campioni răsar adesea din constrângerile cotidiene ale unor grupuri umane împovărate de sărăcie, ori ca urmare a unor inovații tehnice ce permit în copie, starea locurilor în care se vor desfășura viitoarele competiții.

Bunăoară, „maratoniștii de aur” ai olimpiadelor „se culeg” din masa de copii școlari ai platourilor etiopiene înalte, deprinși cu mersul zilnic la școală pe distanțe mari. La apropierea de școală, constrângerile de timp îi obligă la alergare, iar la întoarcere spre casele lor, foamea îi

determină să „să întindă pasul”. Făcând acest exercițiu zilnic, ei sunt perfect adaptați de timpuriu mașului pe distanțe mari.

Inovarea tehnică (camerei barice) a facilitat pregătirea sportivilor est-germani „în situ”, scutind federațiile de specialitate de mari cheltuieli, iar în termeni de ideologie, de cutumele și „viața capitalistă”.

Cvasidominanța televiziunii, în general, și a celei prin cablu, în special, și a telefoniei fără fir au generat transmițeri de fluxuri informaționale formidabile pe, și de pe întregul glob. Așa se explică faptul că un campionat mondial de fotbal este urmărit de peste 4 miliarde de telespectatori din cele 7,5 miliarde de locuitori ai planetei.

Oricum, sportul și infrastructurile pentru sport sunt un etalon de netăgăduit al gradului de modernizare a unei țări, iar bătăliile sportive tind să se așeze pe noi temelii, națiunile lumii care din păcate au fost angrenate de milenii în războaie, cu incomensurabile suferințe umane și pagube materiale de aceeași factură.

Am putea să conchidem astfel: *cu cât o țară are o infrastructură sportivă mai numeroasă, mai diversificată și mai modernă, cu atât aceasta dispune de un standard de viață mai elevat.* Exemplele din spațiul european sunt cele mai relevante. Infrastructurile pentru sport au devenit bunuri sociale colective ce contribuie din plin la „clădirea sănătății” națiunilor.

Probele de canotaj reclamă spații acvatice liniștite și de lungimi considerabile, după cum pârtiile de schi trebuie să dispună de zăpadă abundentă și potrivită structural, pentru buna desfășurare a competițiilor. Versanții nordici prelungesc în chip natural stratul de zăpadă cu circa 30-40 de zile, după cum nu putem a nu remarca menținerea acestuia la cote optime prin utilizarea zăpezii artificiale (toate pârtiile olimpice sunt jalonate de prezența „tunurilor de zăpadă”).

Țările cu durată mai lungă a iernii, respectiv a zăpezii, cum sunt cele alpine ori cele scandinave, au dat lumii cei mai de seamă campioni la probele de schi, după cum „țările uscate”, cu absența iernilor grele, au devenit „țări fotbalistice” (Italia, Spania, Portugalia și parțial Franța).

Un alt criteriu de clasificare a infrastructurilor constă în destinația acestora. Deosebim astfel infrastructuri pentru fotbal, pentru tenis, pentru înot, pentru ciclism, automobilism, planorism și parașutism, etc. Etalarea acestora, singulară, devine din ce în ce mai rară. Vorbim astăzi de existența unor infrastructuri sportive cu construcții complexe de genul stadioanelor și al sălilor polivalente.

Asocierile teritoriale, prezintă astfel un sumum de avantaje ce debutează cu economie de teren și sfârșesc cu economii financiare însemnate în urma exploatării acestora.

CAPITOLUL 5

TIPOLOGIA INFRASTRUCTURILOR SPORTIVE

Așa cum s-a menționat și în capitolul 4, delimitarea apartenței a infrastructurilor sportive are un caracter obiectiv. Aceasta rezidă din multiplicarea lor spațială și din durabilitatea socială pe care o cunosc și cheltuielile pe care societatea le angajează pentru edificarea lor. Ținând cont de cele două mari categorii de olimpiade, de vară și de iarnă, putem distinge astfel, două tipuri majore de infrastructuri sportive, și anume cele „pe uscat” și cele pe zăpadă (gheață).

În prima categorie intră o serie de infrastructuri de tip outdoor, cum ar fi stadioanele și poligoanele pentru tir. Dar cu toată această decelare, funcție de anotimp, multe competiții sportive de vară se desfășoară în spații închise, cum ar fi bunăoară scrima, handbalul, baschetul și înotul.

Cele de iarnă reclamă indubitabil prezența zăpezii și a gheții, schiul și patinajul, în diversele lor ipostaze monopolizând întreaga competiție. Și în cazul olimpiadelor de vară dar și a celor de iarnă, componenta termică și substratul contribuie decisiv la edificarea bazei sportive.

Infrastructurile pentru practicarea sportului s-au diversificat într-o manieră inimaginabilă, în relație cu apariția și evoluția a noi ramuri și discipline sportive și în raport cu evoluția tehnicii în domeniul construcțiilor și nu numai. Conform DEX-1984, prin infrastructură este definit *„ansamblul elementelor care susțin partea principală a unei construcții, care o fixează de teren și care transmit acesteia forțele”*. În același dicționar o a doua accepțiune a termenului este cel de *„elemente ale bazei tehnico-materiale”*. Conform primei accepțiuni a definiției, am fi constrânși să acceptăm noțiunea de infrastructură doar pentru anumite componente, părți ale unei amenajări sportive, ca de exemplu pilonii de fundații ale unui stadion, ale unei săli de sport. A doua accepțiune ne oferă un câmp neîngrădit din punctul de vedere al alegerii noțiunii de infrastructură, baza tehnico-materială a unei societăți, a unei națiuni fiind extrem de diversificată. Totodată, în accepțiunea acestei definiții putem include infrastructurile sportive ca bază tehnică și materială specifică, ele neavând scopuri de producție, deși în numeroase cazuri, veniturile pe care le aduc infrastructurile pentru practicarea sporturilor nu sunt deloc neglijabile. Infrastructurile sportive există peste tot, sunt perceptibile, cognoscibile, palpabile și dezirabile. Toată lumea le percepe ca realități peremptorii, dar nu le poate defini cu precizie. Acest lucru derivă și din faptul că unele infrastructuri de producție, de transport și ale bazei turistice, au adesea utilizări și destinații pentru practicarea sporturilor ori pentru susținerea unor competiții sportive. Bunăoară sectoare rutiere din ansamblul național sunt utilizate pentru ciclism, automobilism, după cum același lucru este valabil cu aeroporturile care angajează la anumite momente, temporal, anumite competiții sportive specifice. Într-o manieră diametral opusă, unele infrastructuri susțin ansamblul unor nevoi sociale

specifice, cum ar fi reuniunile și mitingurile politice și religioase, etc. În alte situații, cadrul natural de excepție se instituie ca infrastructură (alpinism, rafting). Pereții abrupti a unor chei ori defilee sunt exploatați pentru practicarea alpinismului, după cum cursurile de apă, din sectoarele montane, cu pante accentuate și viteze mari ale curentului de apă sunt „speculate” pentru rafting. În schimb, la polul opus, apele domoale de la șes constituie mediul infrastructural natural pentru sporturi nautice (caiac, canoe, înot). Oricum am încerca să conturăm și să sintetizăm noțiunea de infrastructură sportivă, rămâne în urma acestor strădanii un set de „elemente reziduale” care împiedică formularea unor definiții exhaustive.

În concluzie, *„infrastructurile pentru practicarea sporturilor constituie componente amenajate și semiamenajate ale bazei materiale specifice și ale cadrului natural propice desfășurării de întreceri și competiții sportive”*. Deși termenul de infrastructură are mai degrabă o conotație și o determinare antropică, am introdus în definiție și componentele „cadrului natural propice” pornind de la asumția conform căreia sportul este o activitate a domeniului terțiar, ca și turismul de altfel, dar care fără o determinare naturală specifică pentru anumite ramuri și domenii sportive, acestea practic ar lipsi din portofoliul competițional. Fără prezența apei de pe canalele cu ape liniștite ale Deltei, formate pe cale naturală, în bună măsură, Ivan Pațaichin nu ar fi devenit niciodată marele campion mondial de astăzi, după cum același „determinism natural” îi fac invincibili pe nordici la probele de maraton pe schiuri și pe cei din spațiul alpin candidați reductabili la probele de coborâre.

Deci, definirea unor segmente, a unor componente ale cadrului natural ca făcând parte din cadrul infrastructural pentru sport, ia în considerare preabilitatea lor primară, indusă natural, fără intervenții antropice de substanță.

CAPITOLUL 6

INFRASTRUCTURI PENTRU FOTBAL

Dintre toate componentele infrastructurale pentru sport, cele mai reprezentative și mai impunătoare sunt stadioanele. Acestea au devenit elemente emblematice pentru orașe, țări, continente și mapamond, prin interesul pentru competiții și eleganța arhitectonică. Bunăoară, orașul Rio de Janeiro, respectiv Brazilia în general, nu pot fi dissociate de celebrul stadion Maracanã, pe care s-a desăvârșit gloria fotbalistică a celei mai populate și exotice țări din America Latină. Același lucru este valabil și pentru Anglia (Londra - Wembley), Spania (Madrid - Santiago Bernabéu, Barcelona - Camp Nou), Italia (Milano - Giuseppe Meazza, cunoscut și sub numele de San Siro), Germania (München - Olympiastadion și Allianz Arena) și Franța (Paris - Stade de France), puteri fotbalistice de prim rang în constelația sportivă specifică la nivel mondial.

Stadionul din capitala Chinei, Beijing, construit pentru a găzdui Jocurile Olimpice din anul 2008, în concepția „arhitecturii organice” (forma unui cuib de pasăre) are o capacitate de 80.000 locuri. În preajma stadionului s-a amenajat, în timp record „satul olimpic”, pentru a găzdui miile de sportivi din întreaga lume. Cu ocazia acestui mare eveniment, pe lângă alte „operații urbanistice”, s-a prelungit linia de metrou a marelui oraș asiatic cu circa 20 kilometri. Spațiile comerciale, terenurile de agrement, sălile de fitness, piscinele și spațiile expoziționale au răsărit ca ciupercile după ploaie. Reperul acestui stadion, din punct de vedere arhitectural și funcțional, stăruie mereu ca o piatră de hotar, cu rol comparativ pentru noile edificii sportive de acest gen. Caracterul multifuncțional al acestui stadion derivă din multitudinea de probe care s-au derulat aici pe durata Olimpiadei, precum și prin capacitatea de a adăposti toate delegațiile naționale, la parametri optimi, atât la festivitatea de deschidere, cât și la cea finală.

6.1. STADION: DEFINIRE ȘI CARACTERISTICI GENERALE

În opinia publică generală, noțiunea de stadion se asociază cu fotbalul. În realitate, stadioanele au funcții complexe. Probelor de atletism li se asociază concerte în aer liber, mitinguri de diverse feluri, spectacole de teatru și operă etc. Stadioanele transcend funcția lor de bază în majoritatea cazurilor. Acest fapt se explică prin nevoia de compensare a investițiilor în principal și prin aceea că „spectacolul sportiv” se derulează cu intermitențe temporale.

Stadioanele se înscriu în chip somptuos în peisajul urban al marilor orașe, fiind puncte de reper incontestabile și locuri de freamăt, de speranță, de exuberanță, gâlceavă, bucurie și descătușări colective și individuale de energie. Pe durata marilor întreceri, fie că este vorba de câteva zile ori

câteva ore, viața orașului este canalizată spre „marele stadion” unde se întâmplă „mari minuni”. Axe de circulație supuse unor reguli mai stricte, agenți de circulație mai activi și, de obicei, în număr mai mare, fac legea accesului grăbit și neîngrădit la stadioane.

Fizionomia și fiziologia urbană se schimbă radical pe arealele adiacente marilor stadioane la timpii de desfășurare a unor competiții majore (sportive ori de altă natură). Aglomerației de automobile i se asociază furnicare de oameni pătrunse de frenezia și curiozitatea spectacolului, dintre care se detașează grupările de suporteri rivale a căror comportament debordează frecvent limitele cerute și impuse de ordine, de bun simț și de cadrul legislativ. Oricând și oriunde stadioanele au fost și rămân acele „pietre de hotar”, acele „land marks”, de care se asociază faima și mândria unui oraș. În jurul stadioanelor prosperă o lume a consumului de tot felul, de la cel alimentar, al shoppingului publicitar și până la cel de droguri.

Conform DEX (1984), stadionul este „*un teren amenajat pentru competiții sportive, cu tribune pentru spectatori*”. După alte surse (<http://ro.wikipedia.org/wiki/stadion>) noțiunea de stadion are trei semnificații, și anume:

- *unitate de măsură a lungimii din Antichitate (1 stadion = 148,6m);*
- *numele unei familii de nobili șvabi din Elveția, descendenți ai cavalerului Walter von Stadion, ridicat la rangul de graf în anul 1711;*
- *un teren sau arenă acoperită cu iarbă, destinat întrecerilor sportive sau concertelor, amenajat în jur cu bănci sau scaune, pentru a putea fi asistat de public.*

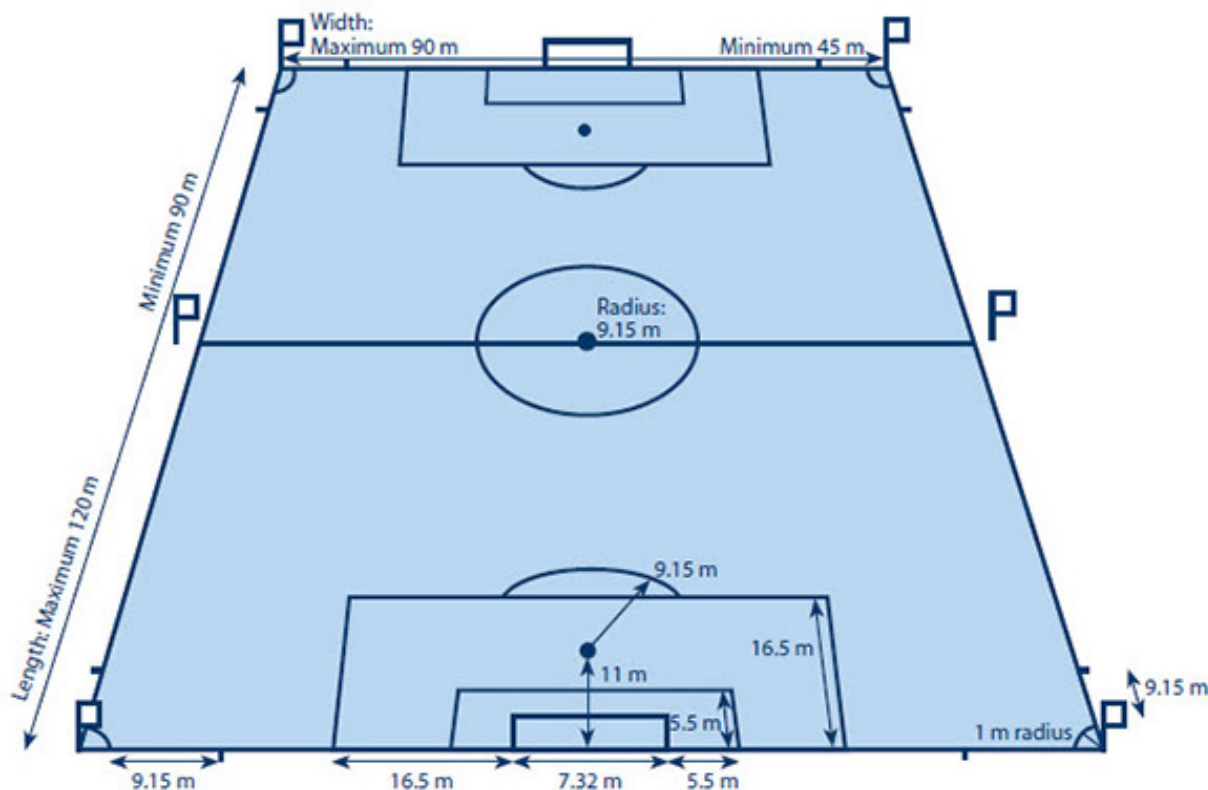
Trebuie să facem aici o rectificare. Noțiunea de teren cu cea de arenă nu este sinonimă. Terenul, în sens utilitarist, reprezintă o suprafață oarecare cu același mod de utilizare ori cu aceleași condiții de ordin ecologic (teren arabil, teren mlăștinos etc.). În schimb, termenul de arenă impune ori obligă la o intervenție antropică de tip amenajistic. Arenele romane, durate din piatră, susțineau curiozitatea aristocrației timpului, prin spectacolul luptei dintre gladiatori, ori dintre aceștia și animale sălbatice.

Având în vedere funcționalitatea și structura stadioanelor moderne din zilele noastre, considerăm că definițiile anterioare sunt depășite. În consecință, propunem următoarea definiție a stadionului: „*un ansamblu arhitectural, destinat în principal competițiilor sportive, dotat cu instalații și infrastructuri specifice pentru nevoile desfășurării competițiilor, ale sportivilor, spectatorilor și ale mass-media*”.

Într-o astfel de formulare, credem noi, noțiunea de stadion este mai „elastică”, acoperind întreaga gamă componente ce concură în chip sinergic la buna desfășurare a competițiilor sportive.

Stadioanele de astăzi satisfac un complex de nevoi de susținere a spectacolului sportiv și nu mai „încap” în definițiile clasice. Terenului, în sine, și tribunelor pentru spectatori, care formează osatura unui stadion, li se asociază vestiare moderne pentru echipare, magazii, săli de recuperare

după efort, săli pentru conferințe, pentru mass-media, restaurante, spații de cazare, instalații de iluminare, de protecție împotriva apelor meteorice, puncte de pază și control, antene speciale de emisie-recepție etc., conturându-se în peisajul local ca adevărate citadele ale sportului și culturii.

Fig. 21 Caracteristicile metrice ale unui teren de fotbal (după: www.fifa.com)

În cadrul stadioanelor, conform concepției constructive, se detașează două componente majore, și anume: terenul pentru fotbal și tribunele. Dacă din punct de vedere al tribunelor numărul de locuri oscilează în limite extrem de largi (de la 1.000 - 2.000, până la ordinul zecilor de mii), terenul de fotbal se înscrie în limite dimensionale exacte, fiind omologat în funcție și de acest parametru. Astfel, lungimea unui teren de fotbal este cuprinsă între 90 și 120 de metri iar lățimea între 45 și 90 de metri. Cele două porți au dimensiuni standard, și anume 7,32 metri lățime și 2,44 metri înălțime. Celelalte detalii metrice sunt de asemenea incluse în valori standard (punctul de pedeapsă la 11 metri față de linia porții, perpendicular pe mijlocul acestuia, raza cercului de la centrul terenului de 9,15 metri și careul de pedeapsă la 16,5 metri de la linia de margine a laturii scurte).

6.2. STADIOANE ÎN ROMÂNIA

În România, cel mai vechi stadion omologat a fost cel de la Arad (A.C.U.), construit în 1899, cu o capacitate de 12.000 locuri, fiind demolat în anul 2005. Urmează, în ordine cronologică, stadionul Romcomit din București (1923), Unirea București (1924), Venus București (1925),

Republicii - București (1926). De menționat faptul că în anul 1924 a fost construit la Oradea stadionul „Iuliu Bodola” iar în 1940 stadionul „Avântul” de la Baia de Fier. O bună parte dintre stadioanele construite în perioada interbelică au fost demolate, cele mai multe după decembrie 1989.

Tabel 6. Stadioane demolate

Localitate	Denumire	Capacitate	Construit	Demolat	Nocturna
Arad	ACU	12.000	1899	2005	Nu
Bucuresti	Romcomit	57.500	1923	1935	Da
Bucuresti	Unirea Bucuresti	40.541	1924	-	Nu
Bucuresti	Venus	10.000	1925	1948	Nu
Bucuresti	ONEF, Republicii, ANEF	63.900	1926	'80	Nu
Bucuresti	Lia Manoliu	60120	1953	2007	Da
Cluj-Napoca	Ion Moina	28.000	1961	2008	Nu
Brasov	Municipal	30.000	1980	2008	Nu

O „explozie” a construcțiilor de stadioane a avut loc în anul 1960, când s-au construit nu mai puțin de șapte stadioane, și anume: „Dunărea” din Galați, „Ion Oblemenco” din Craiova, „Michael Klein” din Hunedoara, „Silviu Ploieșteanu” din Brașov, Timișoara surclasând restul candidatelor prin cele trei stadioane edificate în acel an („Dan Păltinișanu”, „U.M.T.” și „C.F.R.”). Astăzi, la nivel național sunt omologate pentru competiții curente un număr de 98 stadioane cu o capacitate declarată de 1.124.498 locuri. Raportat la numărul total actual al populației României (19.042.936 locuitori, în anul 2011), unui loc pe stadion îi revin 16,91 persoane.

6.2.1. STADIOANE OMOLOGATE U.E.F.A.

U.E.F.A. (Union of European Football Associations) a fost fondată la 15 iunie 1954 la Basel, Elveția. Sediul a fost stabilit la Paris, până în 1959, când a fost mutat la Berna. Centrul său administrativ este, începând cu 1995, în orașul Nyon, Elveția. Inițial, alcătuită din 25 de asociații naționale, astăzi are 53 de membri, printre care și România (1954). „Rolul U.E.F.A., în calitate de organism de conducere al fotbalului european, este de a sprijini și motiva federațiile membre și de a contribui la creșterea standardelor în toate domeniile, atât pe teren, cât și în afara lui, în întreaga comunitate a fotbalului european.”(*Gianni Infantino, Secretar General U.E.F.A.*) Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal clasifică stadioanele după evaluări pornind de la categoria 1, 2, 3 până la cele de tip Elite (stadioanele de elită). Începând cu anul 2006, această ierarhizare înlocuiește metoda anterioară de clasificare (4 sau 5 stele).

Criterii pe care trebuie să le îndeplinească un stadion pentru a fi omologat la categoria Elite:

- număr de locuri acoperite - minimum 30.000;
- sistem supraveghere video;

- sistem electronic de ticketing și de acces prin turnicheți;
- instalație nocturnă cu putere de minimum 2.000 lcuși;
- număr locuri parcare VIP - minimum 150;
- număr locuri pentru VIP în stadion - minimum 500;
- spațiu unic de protocol VIP - cel puțin 400 de metri pătrați;
- zonă de lucru mass-media - capacitate de minimum 75 de persoane;
- masa presei - minimum 100 de scaune acoperite, dintre care jumătate dotate cu pupitre;
- posturi comentatori Radio/TV - cel puțin 25;
- sala de conferințe - minimum 75 de locuri;
- zonă mixtă acoperită;
- căi de evacuare spectatori - 4.

Dintre stadioanele României, constatăm faptul că doar două, Național Arena și Cluj Arena, construite în anul 2011, satisfac, prin gradul înalt de modernizare, exigențele unor competiții naționale și internaționale de înaltă clasă, conforme cerințelor categoriei Elite impuse de U.E.F.A. Stadionul Național (Național Arena, Lia Manoliu) are o capacitate de 55.600 locuri iar cel din Cluj-Napoca de 30.335 locuri. Ambele edificii sportive se bucură de dotări auxiliare dintre cele mai moderne, putând asigura desfășurarea competițiilor sportive la cote înalte, în special cele de fotbal. Ambele stadioane au fost construite pe vechile amplasamente, prin demolarea structurilor anterioare, după îndelungate discuții de locare la nivelul Federației Române de Fotbal, respectiv la nivelul conducerii locale a municipiului Cluj-Napoca. În cadrul Clujului, poziția actuală a stadionului nou, conferă caracter de continuitate și de accentuat simț toponimic, în contextul în care un amplasament periferic era dezirabil din punct de vedere al inconvenientelor specifice (asociere și apropiere de zona centrală a orașului, obturarea accesului și lipsa spațiilor de parcare, parazitarea parcului central cu ocazia competițiilor etc.). Nu se poate contesta linia modernă a edificiului și complexitatea infrastructurilor anexe (săli de conferințe, vestiare moderne, piste de tartan, spații de odihnă închise etc.). Un singur lucru major i se poate imputa proiectantului, și anume faptul că sistemul centralizat de încălzire obligă la cheltuieli mari de întreținere, în contextul în care au loc acțiuni și manifestări la scară redusă (de exemplu o conferință cu 50-100 participanți suferă de frig iarna, pentru că asigurarea încălzirii implică o pornire a sistemului de încălzire pentru întreg stadionul).

Printre stadioanele care se apropie cel mai mult de cerințele impuse de U.E.F.A. sunt următoarele: "Dr. Constantin Rădulescu" (Cluj-Napoca), Ceahlăul (Piatra-Neamț), Steaua (București), "Dan Păltinișanu" (Timișoara). Redăm în continuare "starea" a patru stadioane UEFA de la noi din Țară.

- Stadion "Dr. Constantin Rădulescu" capacitate totală 23.500 locuri, 4 criterii îndeplinite

Ce nu îndeplinește:

- număr de locuri acoperite - 15.095
- instalație nocturnă cu putere de minimum 2.000 de lămpi
- număr locuri parcare VIP - 114
- număr locuri pentru VIP în stadion - 305
- spațiu unic de protocol VIP - 200 metri pătrați
- zonă de lucru mass-media - 50 de locuri
- posturi comentatori Radio/TV - 8
- sala de conferințe - 50 de locuri
- căi de evacuare spectatori - 2

- Stadion Ceahlăul - capacitate totală 18.040 locuri, 7 criterii îndeplinite

Ce nu îndeplinește:

- număr de locuri acoperite - 1.500
- instalație nocturnă cu putere de minimum 2.000 de lămpi
- număr locuri pentru VIP în stadion - 240
- posturi comentatori Radio/TV - 4
- sala de conferințe - 70 de locuri
- căi de evacuare spectatori - 3

- Stadion Ghencea - capacitate totală 28.150, 8 criterii îndeplinite

Ce nu îndeplinește:

- număr de locuri acoperite - 3.500
- instalație nocturnă cu putere de minimum 2.000 lămpi
- număr locuri parcare VIP - 100 locuri
- număr locuri pentru VIP în stadion - 425
- căi de evacuare spectatori - 2

- Stadion "Dan Păltinișanu" - capacitate totală 32.827, 9 criterii îndeplinite

Ce nu îndeplinește:

- număr de locuri acoperite - 1.759
- instalație nocturnă cu putere de minimum 2.000 de lămpi
- număr locuri pentru VIP în stadion - 359
- căi de evacuare spectatori - 2

6.2.2. DISTRIBUȚIA STADIOANELOR ÎN ROMÂNIA ȘI CAPACITATEA ACESTORA

Din cele 41 de capitale de județ, numai Miercurea Ciuc nu dispune de stadion omologat. În schimb, așezări mai obscure, cum ar fi Orăștie (județ Hunedoara), Baia de Fier (județ Gorj), Periș (județ Prahova) și Ungheni (județ Mureș), ca urmare a unor stăruințe și conjuncturi favorabile, sunt „înnobilate” cu asemenea dotări.

Prin raportare la provincii istorice, dintre cele 98 de stadioane, 63 (64,29%) sunt situate în spațiul extracarpatic (Moldova, Dobrogea, Muntenia și Oltenia), iar restul de 24 (35,71%) în Transilvania și Banat. Dacă raportăm această situație statistică generală la numărul populației, situația din Transilvania și Banat (aproximativ 1/3 din populația României) este mai favorabilă sub acest aspect, Bucureștiul, prin numărul mare de locuitori (aproximativ 2 milioane locuitori), fiind principalul element perturbator al unei ierarhii „normale”.

Tabel 7. Stadioane omologate U.E.F.A.

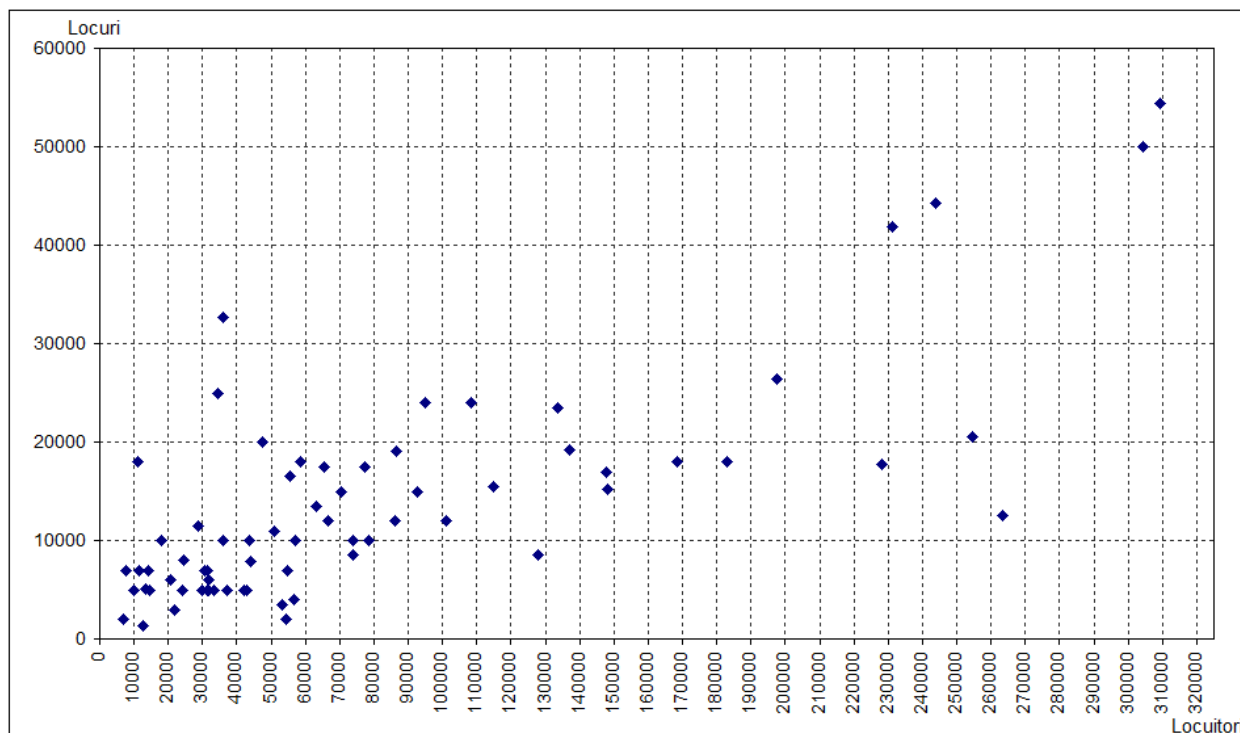
Localitate	Populație	Stadion	Construcție	Capacitate	Echipa
București	1.677.985	National Arena	2011	55.600	Nationala
Cluj-Napoca	309.136	Cluj Arena	2011	30.335	FC Universitatea Cluj

Tabel 8. Localitățile ce dețin stadioane și raportul dintre numărul locuitorilor din acea localitate și locurile în stadioane

Nr. crt.	Localitatea	Județul	Statutul localității	Nr. locuri	Locuitori	Raport Locuitori / locuri	Nr. stadioane
1	Adjud	Vrancea	Municipiu	5000	14670	2.93	1
2	Alba Iulia	Alba	Resedința județ	18000	58681	3.26	1
3	Alexandria	Teleorman	Resedința județ	5000	42129	8.43	1
4	Arad	Arad	Resedința județ	17000	147922	8.70	2
5	Bacău	Bacău	Resedința județ	23500	133460	5.68	2
6	Baia Mare	Maramureș	Resedința județ	15524	114925	7.40	1
7	Bistrița	Bistrița-Nasaud	Resedința județ	15000	70493	4.70	1
8	Botosani	Botosani	Resedința județ	12000	100890	8.41	1
9	Braila	Braila	Resedința județ	18000	168389	9.35	1
10	Brasov	Brasov	Resedința județ	17670	227961	12.90	2
11	București	București	Capitala	168463	1677985	9.96	10
12	Buzău	Buzău	Resedința județ	24000	108384	4.52	2
13	Călărași	Călărași	Resedința județ	10000	57118	5.71	1
14	Cămpia Turzii	Cluj	Municipiu	6000	20677	3.45	1
15	Câmpina	Prahova	Municipiu	6000	31770	5.30	1
16	Câmpulung	Argeș	Municipiu	5000	30025	6.01	1
17	Caracal	Olt	Municipiu	11500	28673	2.49	1
18	Chiajna	Ilfov	Comuna	5123	13261	2.59	1
19	Cluj-Napoca	Cluj	Resedința județ	54335	309136	5.69	2

20	Constanta	Constanta	Resedinta judet	20520	254693	12.41	2
21	Craiova	Dolj	Resedinta judet	44252	243765	5.51	4
22	Dej	Cluj	Municipiu	5000	31702	6.34	1
23	Deva	Hunedoara	Resedinta judet	4000	56647	14.16	1
24	Drobeta-Turnu Severin	Mehedinti	Resedinta judet	19128	86475	4.52	1
25	Falticeni	Suceava	Municipiu	8000	24619	3.08	1
26	Focsani	Vrancea	Resedinta judet	8500	73868	8.69	1
27	Galati	Galati	Resedinta judet	41932	231204	5.51	3
28	Giurgiu	Giurgiu	Resedinta judet	7000	54655	7.81	1
29	Hunedoara	Hunedoara	Municipiu	16500	55384	3.36	1
30	Ianca	Braila	Oras	5000	10049	2.01	1
31	Iasi	Iasi	Resedinta judet	12500	263410	21.07	1
32	Lugoj	Timis	Municipiu	5000	37321	7.46	1
33	Lupeni	Hunedoara	Municipiu	3000	21986	7.33	1
34	Medgidia	Constanta	Municipiu	32700	36008	1.10	1
35	Medias	Sibiu	Municipiu	7814	44169	5.65	1
36	Mioveni	Arges	Oras	7000	30644	4.38	1
37	Moreni	Dambovita	Municipiu	10000	18023	1.80	1
38	Navodari	Constanta	Oras	5000	31554	6.31	1
39	Odorheiu Secuiesc	Harghita	Municipiu	5000	33265	6.65	1
40	Onesti	Bacau	Municipiu	10000	36004	3.60	1
41	Oradea	Bihor	Resedinta judet	18000	183123	10.17	1
42	Otopeni	Ilfov	Oras	1300	12671	9.75	1
43	Pascani	Iasi	Municipiu	5000	31568	6.31	1
44	Petrosani	Hunedoara	Municipiu	25000	34331	1.37	1
45	Piatra Neamt	Neamt	Resedinta judet	17500	77393	4.42	1
46	Pitesti	Arges	Resedinta judet	15170	148264	9.77	1
47	Ploiesti	Prahova	Resedinta judet	26400	197522	7.48	2
48	Plopeni	Prahova	Oras	7000	7509	1.07	1
49	Ramnicu Sarat	Buzau	Municipiu	7000	31256	4.47	1
50	Ramnicu Valcea	Valcea	Resedinta judet	15000	92573	6.17	1
51	Reghin	Mures	Municipiu	5000	31657	6.33	1
52	Resita	Caras-Severin	Resedinta judet	17500	65509	3.74	2
53	Roman	Neamt	Municipiu	20000	47304	2.37	1
54	Rosiori de Vede	Teleorman	Municipiu	5000	24222	4.84	1
55	Sannicolau Mare	Timis	Oras	7000	11540	1.65	1
56	Satu-Mare	Satu-Mare	Resedinta judet	24000	94948	3.96	2
57	Scornicesti	Olt	Oras	18000	10991	0.61	1
58	Sfantu Gheorghe	Covasna	Resedinta judet	2000	54312	27.156	1
59	Sibiu	Sibiu	Resedinta judet	19200	137026	7.14	2
60	Slatina	Olt	Resedinta judet	13500	63254	4.69	1
61	Slobozia	Ialomita	Resedinta judet	5000	43061	8.61	1
62	Snagov	Ilfov	Comuna	2000	6773	3.39	1
63	Suceava	Suceava	Resedinta judet	12000	86282	7.19	1
64	Targoviste	Dambovita	Resedinta judet	10000	73964	7.40	1
65	Targu Jiu	Gorj	Resedinta judet	10000	78547	7.85	1
66	Targu Mures	Mures	Resedinta judet	8500	127849	15.04	1
67	Timisoara	Timis	Resedinta judet	49967	304467	6.09	3
68	Tulcea	Tulcea	Resedinta judet	12000	66650	5.55	1
69	Turda	Cluj	Municipiu	10000	43472	4.35	1
70	Urziceni	Ialomita	Municipiu	7000	14053	2.01	1
71	Vaslui	Vaslui	Resedinta judet	11000	50935	4.63	1
72	Zalau	Salaj	Resedinta judet	3500	53308	15.23	1

Dacă raportăm numărul populației din localitățile cu stadioane la numărul de locuri ale acestora, constatăm o oarecare liniaritate, centrele urbane mari dispunând de stadioane de mare capacitate. Bucureștiul dispune de zece stadioane omologate, urmat de către Timișoara (3) și Cluj-Napoca (2).

Fig. 12 *Relația dintre numărul de locuitori și numărul de locuri pe stadioane pentru localitățile celor 41 de județe*

Tabel 9. *Clasificarea locurilor in stadioane la nivel de județe*

Categoria	Intervalul de locuri	Numărul județelor
I	≤ 5.000	3
II	5.001 – 10.000	5
III	10.001 – 15.000	8
IV	15.001 – 20.000	10
V	20.001 – 30.000	4
VI	30.001 – 50.000	8
VII	50.001 – 80.000	3
VIII	168.463	1
Total	1.124.498	42

Analizând relația dintre numărul de locuitori și numărul de locuri pe stadioane se pun în evidență câteva aspecte interesante, și anume: Bucureștiul se detașează net de restul centrelor prin cele zece stadioane mari, dintre care și cel mai mare și mai modern, Stadionul Național, cu o capacitate de 55.600 locuri. În total, Bucureștiul cumulează 14,98% din numărul total de locuri și circa 10% din populația țării. Urmează cele două metropole principale, Cluj-Napoca și Timișoara, primul cu două stadioane, al doilea cu trei stadioane, dar număr apropiat de locuri (54.335 locuri în

Cluj-Napoca și 49.967 locuri în Timișoara). Lista continuă cu alte două centre urbane de rangul I în ierarhia națională, și anume Galați și Craiova. Cele șapte centre regionale se detașează de restul orașelor, în privința numărului de locuri stadioane. Mai „ies” în afara regulii alte două centre urbane, și anume Medgidia și Petroșani, care au un potențial demografic modest, au câte un stadion fiecare, de mare capacitate.

Tabel 10. Clasificarea locurilor in stadioane la nivel de localitate

Categoria	Intervalul de locuri	Numărul localităților
I	≤ 5.000	18
II	5.001 – 10.000	19
III	10.001 – 15.000	9
IV	15.001 – 20.000	14
V	20.001 – 30.000	6
VI	30.001 – 55.000	5
VII	168.463	1
Total	1.124.498	72

Din „artificiul grafic” (fig. 12) se remarcă un „aliniament” de orașe cu număr de locuri apropiat egale, dar cu număr diferențiat de locuitori (Brăila, Oradea, Scornicești, Brașov, Piatra Neamț, Reșița). În rest evidențiam două grupări corelate la grupa orașelor mici (sub 10.000 locuitori) și a celor mijlocii (20.000 - 40.000 locuitori). Același lucru este evident la grupa orașelor cu populație cuprinsă între 70.000 și 110.000 locuitori.

Conform datelor statistice culese de la agențiile de sport județene, la nivel național funcționează pentru competiții curente 98 stadioane ce acoperă aproape toate unitățile teritorial-administrative județene, cu excepția municipiului Miercurea Ciuc.

Tabel 11. Locuitori la nivel de județ și numărul locurilor în stadioane

Nr. crt.	Județul	Locuri în stadioane	Locuitori	Raport locuitori / locuri	Nr. stadioane	Procentaj locuri
1	Alba	18000	327258	18.18	1	1,60
2	Arad	17000	409072	24.06	2	1,51
3	Arges	27170	591353	21.76	3	2,42
4	Bacau	33500	583590	17.42	3	2,98
5	Bihor	18000	549752	30.54	1	1,60
6	Bistrita-Nasaud	15000	277861	18.52	1	1,33
7	Botosani	12000	398932	33.24	1	1,07
8	Braila	23000	304925	13.26	2	2,05
9	Brasov	17670	505442	28.60	2	1,57
10	Bucuresti	168463	1677985	9.96	10	14,98
11	Buzau	31000	432050	13.94	3	2,76
12	Calarasi	10000	285107	28.51	1	0,89
13	Caras-Severin	17500	247277	14.13	2	1,56
14	Cluj	75335	659370	8.75	5	6,70

15	Constanta	58220	630679	10.83	4	5,18
16	Covasna	2000	206261	103.13	1	0,18
17	Dambovita	20000	501996	25.10	2	1,78
18	Dolj	44252	618335	13.97	4	3,94
19	Galati	41932	507402	12.10	3	3,73
20	Giurgiu	7000	265493	37.93	1	0,62
21	Gorj	10000	334231	33.42	1	0,89
22	Harghita	5000	304969	60.99	1	0,44
23	Hunedoara	48500	396253	8.17	4	4,31
24	Ialomita	12000	258669	21.56	2	1,07
25	Iasi	17500	723553	41.35	2	1,56
26	Ifov	8423	364241	43.24	3	0,75
27	Maramures	15524	461290	29.71	1	1,38
28	Mehedinti	19128	254570	13.31	1	1,70
29	Mures	13500	531380	39.36	2	1,20
30	Neamt	37500	452900	12.08	2	3,33
31	Olt	43000	415530	9.66	3	3,82
32	Prahova	39400	735883	18.68	4	3,50
33	Salaj	3500	217895	62.25	1	0,31
34	Satu-Mare	24000	329079	13.71	2	2,13
35	Sibiu	27014	375992	13.92	3	2,40
36	Suceava	20000	614451	30.72	2	1,78
37	Teleorman	10000	360178	36.02	2	0,89
38	Timis	61967	650544	10.50	5	5,51
39	Tulcea	12000	201468	16.79	1	1,07
40	Valcea	15000	355320	23.69	1	1,33
41	Vaslui	11000	375151	34.10	1	0,98
42	Vrancea	13500	323080	23.93	2	1,20
	Total	1.124.498	19.016.767	16,91	98	100,00

Se pune în evidență o puternică concentrare a numărului de stadioane în București (10 - 13%), urmat de către Craiova (4 - 4%), Galați și Timișoara, fiecare cu câte trei. Din aceeași situație statistică se constată faptul că majoritatea stadioanelor actuale (88%) sunt construite după anul 1950. Cu toate acestea doar cinci dintre ele satisfac cerințele de modernitate, fiind omologate de către FIFA, și anume: National Arena, Cluj Arena, Ghencea (București), „Dr. Constantin Rădulescu” (Cluj-Napoca) și „Dan Păltinișanu” din Timișoara. Deci, doar trei orașe ale României dispun de stadioane moderne, în accepțiunea comparațiilor internaționale.

6.2.3. CLASIFICAREA STADIOANELOR

Analizând stadioanele după numărul de locuri, s-au pus în evidență șapte clase valorice de stadioane.

Din prima categorie fac parte 26 de stadioane (26,54%), majoritatea cu 5.000 locuri, localizate în special în orașele cu rang de municipiu. În categoria a II-a se includ 30 de stadioane, dintre care trei din București.

Tabel 12. Clasificarea stadioanelor în funcție de numărul locurilor din stadion

Categoria	Intervalul de locuri	Numărul stadioanelor	Procentaj stadioane
I	≤ 5.000	26	26,54
II	5.001 – 10.000	30	30,62
III	10.001 – 15.000	16	16,32
IV	15.001 – 20.000	17	17,34
V	20.001 – 30.000	5	5,10
VI	30.001 – 50.000	3	3,06
VII	> 50.001	1	1,02
Total	1.124.498	98	100,00

În categoria a III-a se află 16 stadioane, dintre care cele mai reprezentative sunt: „Gloria” din Bistrița (15.000 locuri), „Zăvoi” din Rm. Vâlcea (15.000 locuri) și „Oțelul” din Galați (13.932 locuri). În categoria a IV-a sunt 17 stadioane (15.000 – 20.000 locuri), cu valoare maximă a clasei înregistrându-se stadionul „Moldova” din Roman. În cea de a cincea clasă (20.000 – 30.000 locuri) se află stadioanele „Dunărea” din Galați, „Dr. Constantin Rădulescu” din Cluj-Napoca, „Jiul” din Petroșani, “Ion Oblemenco” din Craiova și “Ghencea” din București. În cea de a șasea clasă (30.001 – 50.000 locuri) se află trei stadioane, “Cluj Arena” din Cluj-Napoca (30.335 locuri), „Dan Păltinișanul” din Timișoara (32.000 locuri), “Municipal” din Medgidia (32.700 locuri). Stadionul cu cea mai mare capacitate de locuri este “Național Arena” din București, cu un număr de 55.600 locuri.

În continuare prezentăm câteva aspecte relevante privind stadioanele echipelor de divizia A și divizia B. Stadioanelor celor 18 echipe divizionare, în majoritate au peste 10.000 locuri, mai precis 14 dintre ele. Primul, „Ion Moina” a fost inaugurat la Cluj-Napoca în anul 1911. În perioada interbelică au fost date în exploatare patru stadioane, restul fiind construite după anul 1950. Cu excepția stadionului „Silviu Ploieșteanu” („Tineretului”) din Brașov și Trans-Sil din Tg. Mureș, celelalte 16 au fost modernizate după anul 2000.

Stadioanele diviziei secunde, în număr de 32, se eșalonează pe o scară ierarhia foarte largă, din punct de vedere al numărului de locuri. Astfel, stadionul Steaua II are doar 500 locuri, pe când Dunărea din Galați dispune de 23.000 locuri. Stadionul Ilie Oană din Ploiești cu 16.000 locuri a fost demolat în anul 2010. Doar 11 din cele 32 de stadioane au fost renovate după anul 1999.

În categoria a III-a se află 16 stadioane, dintre care cele mai reprezentative sunt: „Gloria” din Bistrița (15.000 locuri), „Zăvoi” din Rm. Vâlcea (15.000 locuri) și „Oțelul” din Galați (13.932 locuri). În categoria a IV-a sunt 17 stadioane (15.000 – 20.000 locuri), cu valoare maximă a clasei înregistrându-se stadionul „Moldova” din Roman. În cea de a cincea clasă (20.000 – 30.000 locuri) se află stadioanele „Dunărea” din Galați, „Dr. Constantin Rădulescu” din Cluj-Napoca, „Jiul” din Petroșani, “Ion Oblemenco” din Craiova și “Ghencea” din București. În cea de a șasea clasă (30.001

– 50.000 locuri) se află trei stadioane, “Cluj Arena” din Cluj-Napoca (30.335 locuri), „Dan Păltinișanul” din Timișoara (32.000 locuri), “Municipal” din Medgidia (32.700 locuri). Stadionul cu cea mai mare capacitate de locuri este “Național Arena” din București, cu un număr de 55.600 locuri.

În continuare prezentăm câteva aspecte relevante privind stadioanele echipelor de divizia A și divizia B. Stadioanelor celor 18 echipe divizionare, în majoritate au peste 10.000 locuri, mai precis 14 dintre ele. Primul, „Ion Moina” a fost inaugurat la Cluj-Napoca în anul 1911. În perioada interbelică au fost date în exploatare patru stadioane, restul fiind construite după anul 1950. Cu excepția stadionului „Silviu Ploieșteanu” („Tineretului”) din Brașov și Trans-Sil din Tg. Mureș, celelalte 16 au fost modernizate după anul 2000.

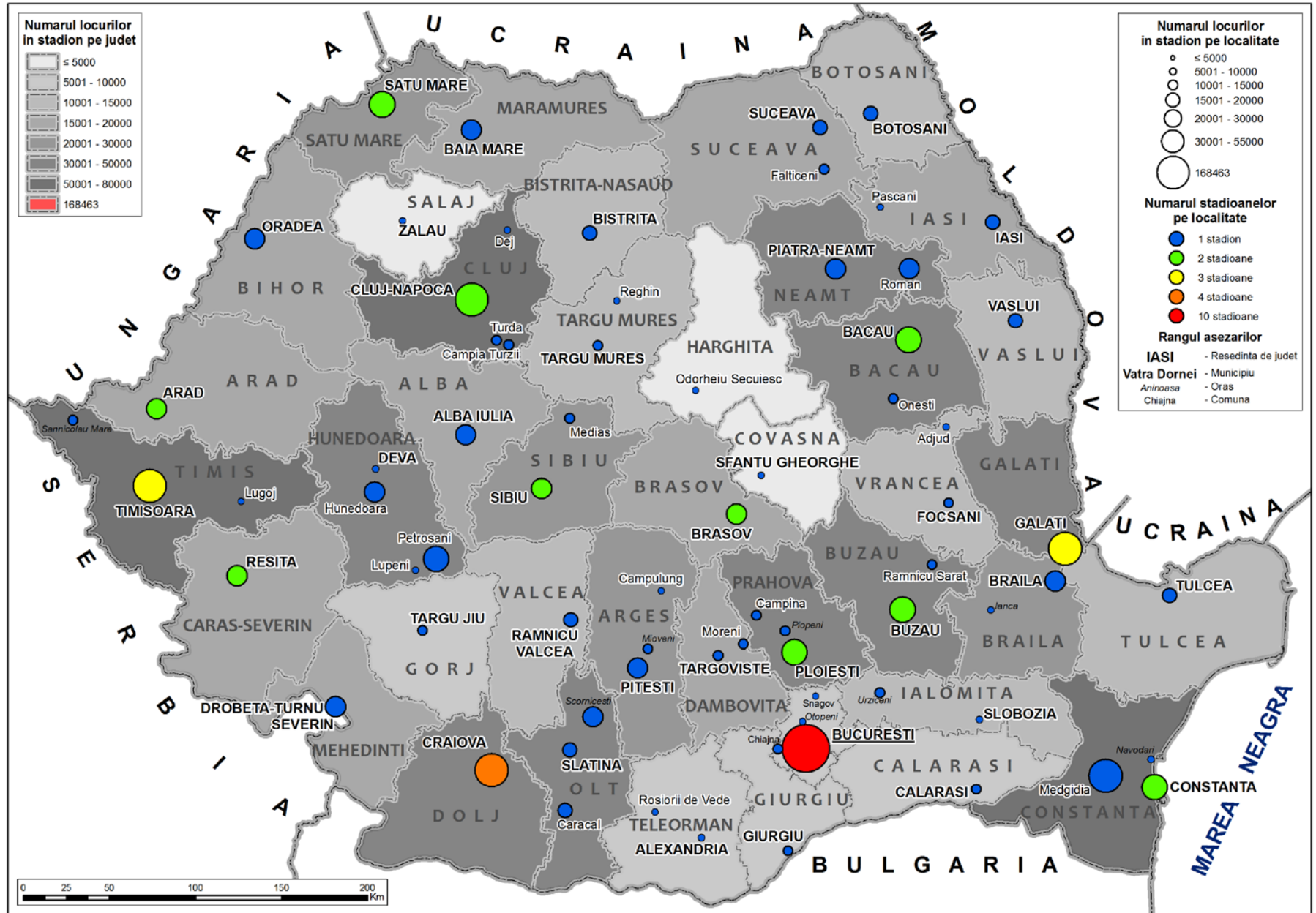
Tabel 23. Stadioanele diviziei A

Clubul	Orasul	Stadion	Capacitate	Construit	Grupa	Punctaj
CFR 1907 Cluj	Cluj-Napoca	Dr. C-tin Radulescu	24000	1973	A	71
FC Vaslui	Vaslui	Municipal Vaslui	11000	2003	A	70
Steaua București	București	Ghencea	27063	1974	A	66
Rapid București	București	V. Stanescu	19100	1923	A	64
Dinamo București	București	Șteafan cel Mare	15138	1952	A	62
Oțelul Galați	Galați	Oțelul	13932	1982	A	52
Universitatea Cluj	Cluj-Napoca	Cluj Arena	30335	2011	A	47
Pandurii Târgu Jiu	Târgu Jiu	Municipal Târgu Jiu	10000	1963	A	47
FC Brașov	Brașov	Tineretului	12670	1960	A	45
Concordia Chiajna	Chiajna	Concordia	5123	1957	A	45
Ceahlăul Piatra Neamț	Piatra Neamț	Ceahlăul	17500	1935	A	42
CS Gaz Metan Mediaș	Mediaș	Gaz Metan Mediaș	7814	1950	A	41
Astra Ploiești	Ploiești	Astra	10000		A	41
Petrolul Ploiești	Ploiești	Ilie Oana	16400	2011	A	39
FCM Târgu Mureș	Târgu Mureș	Transil	8500	2011	A	35
Voința Sibiu	Sibiu	Voința	5000		A	32
Sportul Studențesc București	București	A. Radulescu	10020	1920	A	30
Dacia Mioveni	Mioveni	Dacia	7000	2000	A	12

Stadioanele diviziei secunde, în număr de 32, se eșalonează pe o scară ierarhia foarte largă, din punct de vedere al numărului de locuri. Astfel, stadionul Steaua II are doar 500 locuri, pe când Dunărea din Galați dispune de 23 000 locuri. Stadionul Ilie Oană din Ploiești cu 16 000 locuri a fost demolat în anul 2010. Doar 11 din cele 32 de stadioane au fost renovate după anul 1999.

Dacă luăm în considerare și dotările cu arene pentru fotbal care se apropie de exigențele ce definesc un stadion (vezi Turda, Dej, Reșița, Tulcea etc.), la care mai adăugăm terenurile pentru sport ale principalelor colegii, licee, școli generale ori unități profesionale, constatăm existența unei baze pentru practicarea fotbalului de condiții satisfăcătoare. Lipsește însă, în majoritatea cazurilor atributul „modernizare”.

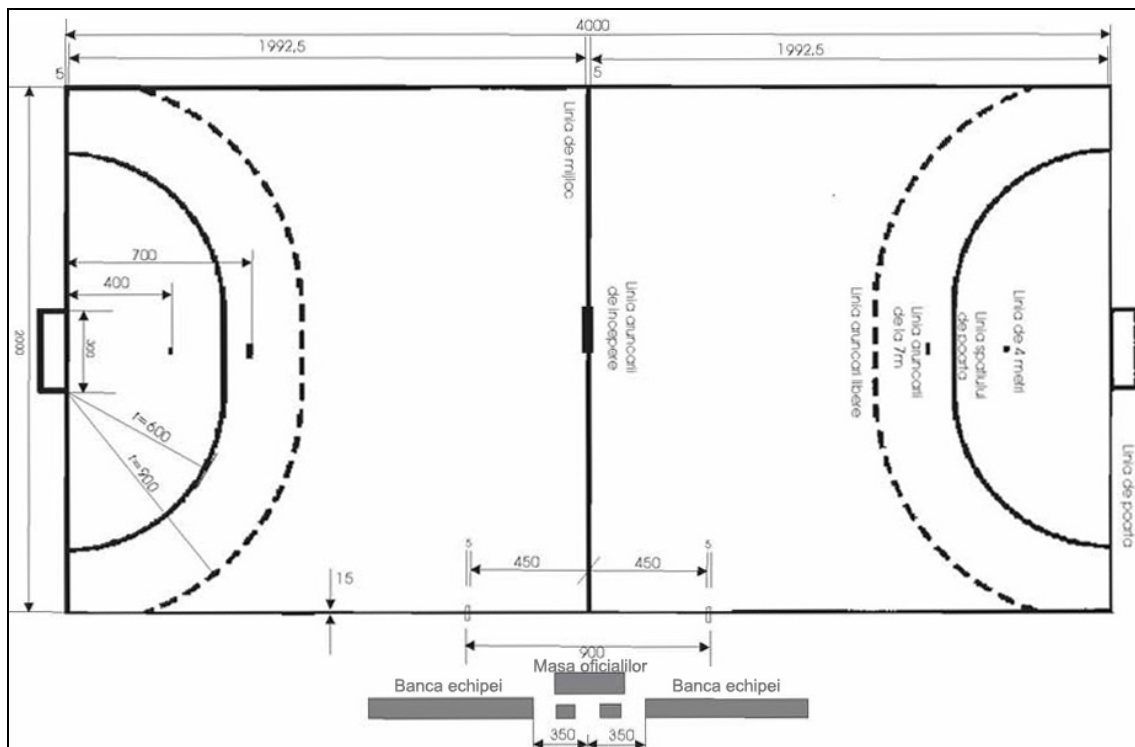
Fig.13 Clasificarea stadiunelor din România

CAPITOLUL 7

SĂLI PENTRU SPORT

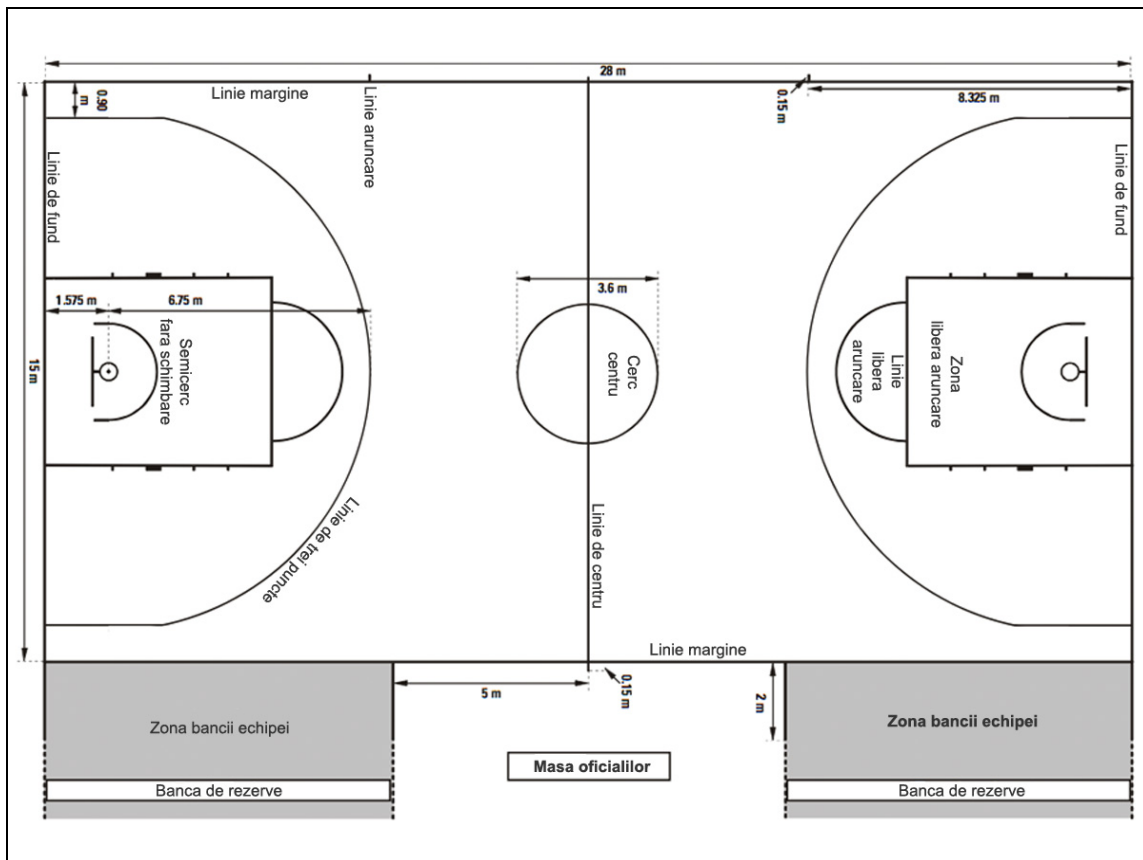
Al doilea component infrastructural ca importanță îl reprezintă sălile pentru sport. Precum stadioanele, de altfel, acestea conferă o notă suplimentară de trăsături urbane acelor localități unde acestea au fost edificate. În cadrul acestora se desfășoară activități sportive și de altă natură (culturale, religioase etc.) de tip indoor. Dintre activitățile sportive menționăm competițiile de volei, handbal, baschet, fotbal de sală, tenis de masă ș.a. Acestea adăpostesc spectatori de ordinul miilor, cu excepția celor edificate la comandă politică în ultimul timp și care dispun de peluze ori locuri speciale pentru 50-150 de spectatori. Tocmai pentru faptul că unele dintre aceste săli sunt destinate unui complex de activități (sportive, culturale, religioase, politice etc.), acestea poartă denumirea de **săli polivalente**. Trebuie făcute în continuare distincții între sălile de sport care deservește nevoile unei întregi comunități urbane și cele care s-au construit între anii 2000-2010, pentru cazul elevilor, pe lângă unele unități școlare din mediul urban sau cel rural. Dimensiunile pentru joc ale unei săli de sport sunt concordante cu cele ale tipurilor principale de ramuri sportive ce urmează a le adăposti (handbal, baschet, volei etc.).

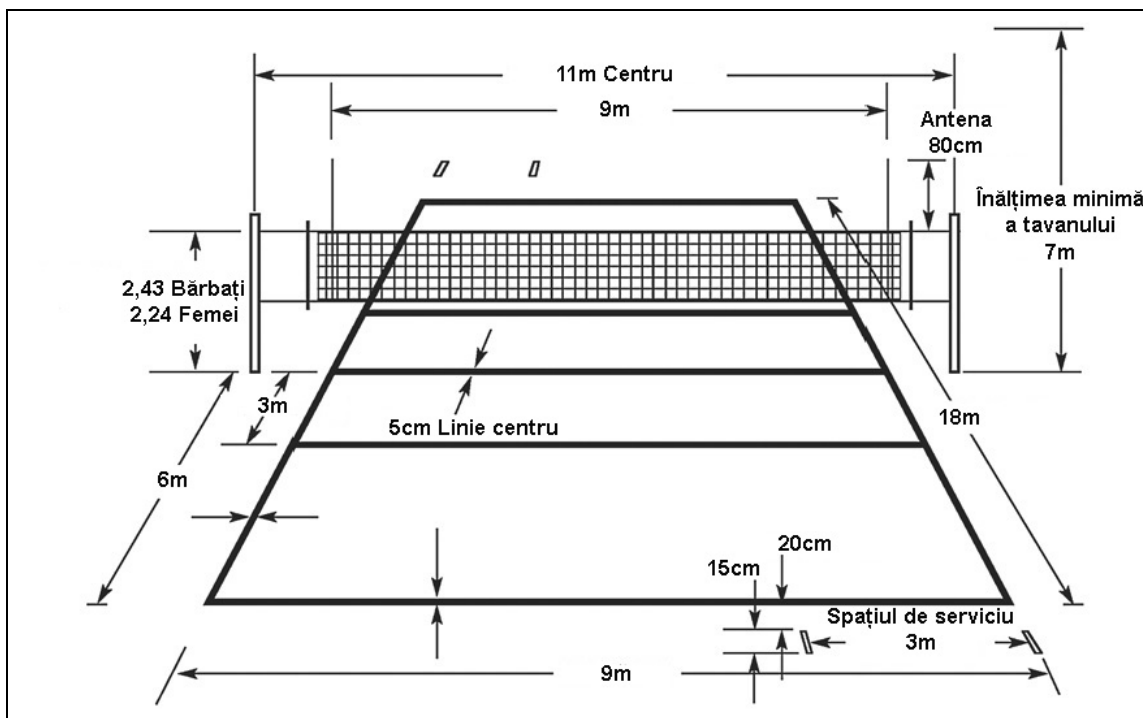
Fig. 14 Dimensiunile unui teren de handbal (sursa: International Handball Federation)

Astfel, un teren pentru handbal are dimensiunile standard de 40 metri lungime și 20 metri lățime. Dimensiunile porții sunt de 3 metri lățime și 2 metri înălțime.

Pentru jocul de baschet sunt fixate următoarele dimensiuni ale terenului: 28 metri lungime și 15 metri lățime.

Fig. 35 Dimensiunile unui teren pentru baschet (sursa: International Basketball Federation)

Fig. 16 Dimensiunile unui teren de volei (sursa: <http://volleyball-rdos.blogspot.ro>)

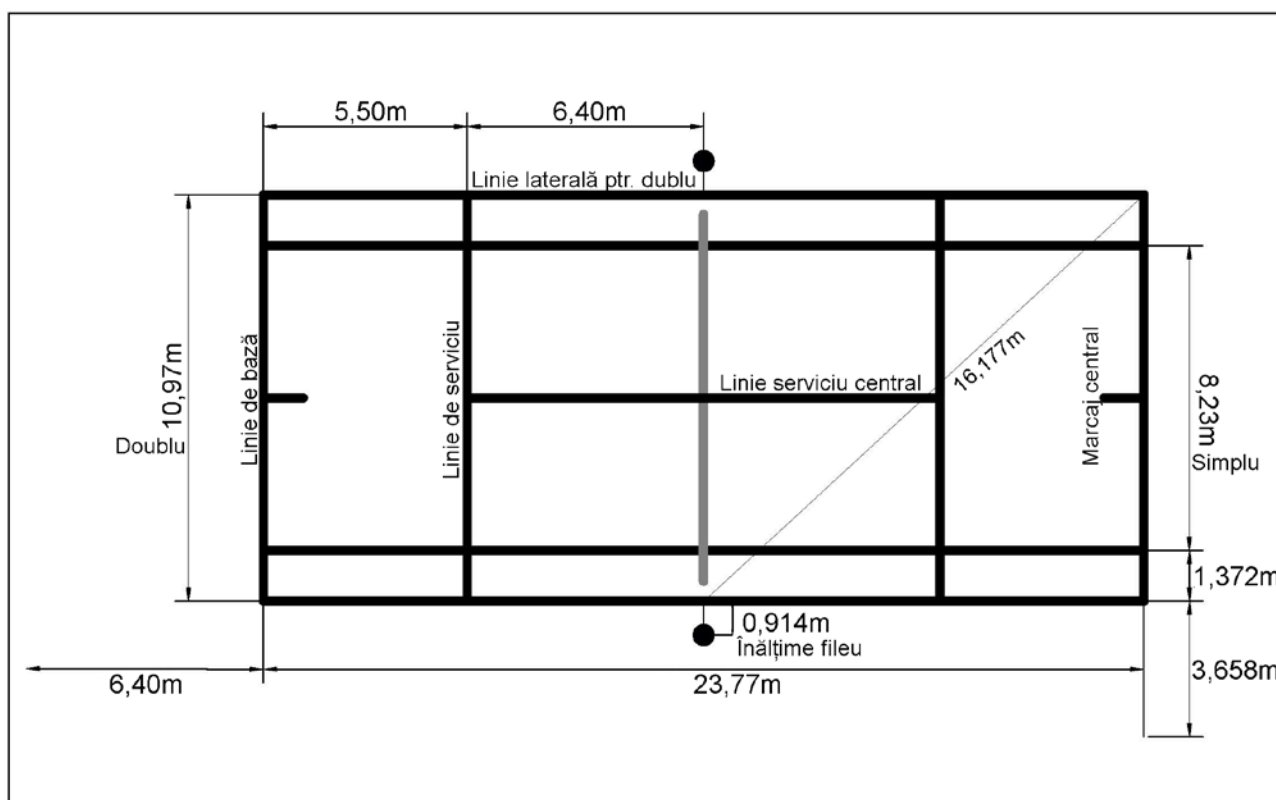
Suprafața de joc și dimensiunile unui teren pentru volei diferă în funcție de genul formațiilor în care joacă. Astfel, atât pentru bărbați, cât și pentru femei lungimea și lățimea sunt aceleași (18/9 metri). În schimb, înălțimea fileului de bărbați este de 2,43 metri iar la femei 2,24 metri

Dacă acceptăm situațiile reale în care, în unele săli de sport, se desfășoară tenis de câmp în condiții de tip indoor, dimensiunile acestuia sunt următoarele:

- pentru simplu lungimea este de 23,77 metri și lățimea de 8,23 metri;
- pentru dublu lățimea este de 10,97 metri, marginile laterale având fiecare o lățime de 1,37 metri.

Federația Internațională de Tenis impune pentru competițiile de tip „Grand Slam”, un spațiu de cel puțin 6,4 metri în spatele liniei de fund și unul de cel puțin 3,6 metri față de linia laterală a terenului.

După cum se poate constata, dimensiunile suprafeței de joc „încap bine” în limitele celor impuse de jocul de handbal.

Fig. 17 Dimensiunile unui teren de tenis de câmp (sursa: <http://wiki.marandcustomsolutions.com>)

Tenisul de masă reclamă suprafețele și săli mai mici, sălile de sport putând fi amenajate compartimentat pentru susținerea simultană de competiții de acest fel. O masă de tenis pentru competiții are următoarele dimensiuni: 2,74 metri lungime, 1,52 metri lățime și 0,76 metri distanța de la sol până la planul de joc. Înălțimea fileului este de 15,25 de centimetri fata de terenul de joc.

În cazul amenajării unor ringuri pentru competiții de box, acestea au următoarele caracteristici metrice: formă pătrată de 6,5 x 6,5 metri, cu dimensiuni între corzi de 5,5 x 5,5 metri și o înălțime de la sol de 0,90 metri. Sunt agreate și dimensiuni mai mici, funcție de ofertă și acordul protagoniștilor.

Având în vedere numărul mare de săli de sport construite după anul 2000, vom trece în revistă și vom analiza situația sălilor polivalente la nivel național. Apoi se vor analiza sălile realizate în cadrul programului intitulat „Programul Construcției de Săli de Sport” ca urmare a Ordonanței de Guvern nr. 25/2001. Numărul cel mai mare de săli de sport polivalente se află în București (8), dintre care două sunt asociate complexului sportiv „Lia Manoliu” (Complexul Sportiv Național). Una se află în comuna Chiajna, jud. Ilfov (sala Concordia). Celelalte șase săli polivalente sunt următoarele: Antilopa, Constructorul CSS2 (Clubul Sportiv Școlar nr.2), Lucian Grigorescu, Olimpia, Rapid și Ioan Kunst Ghermănescu.

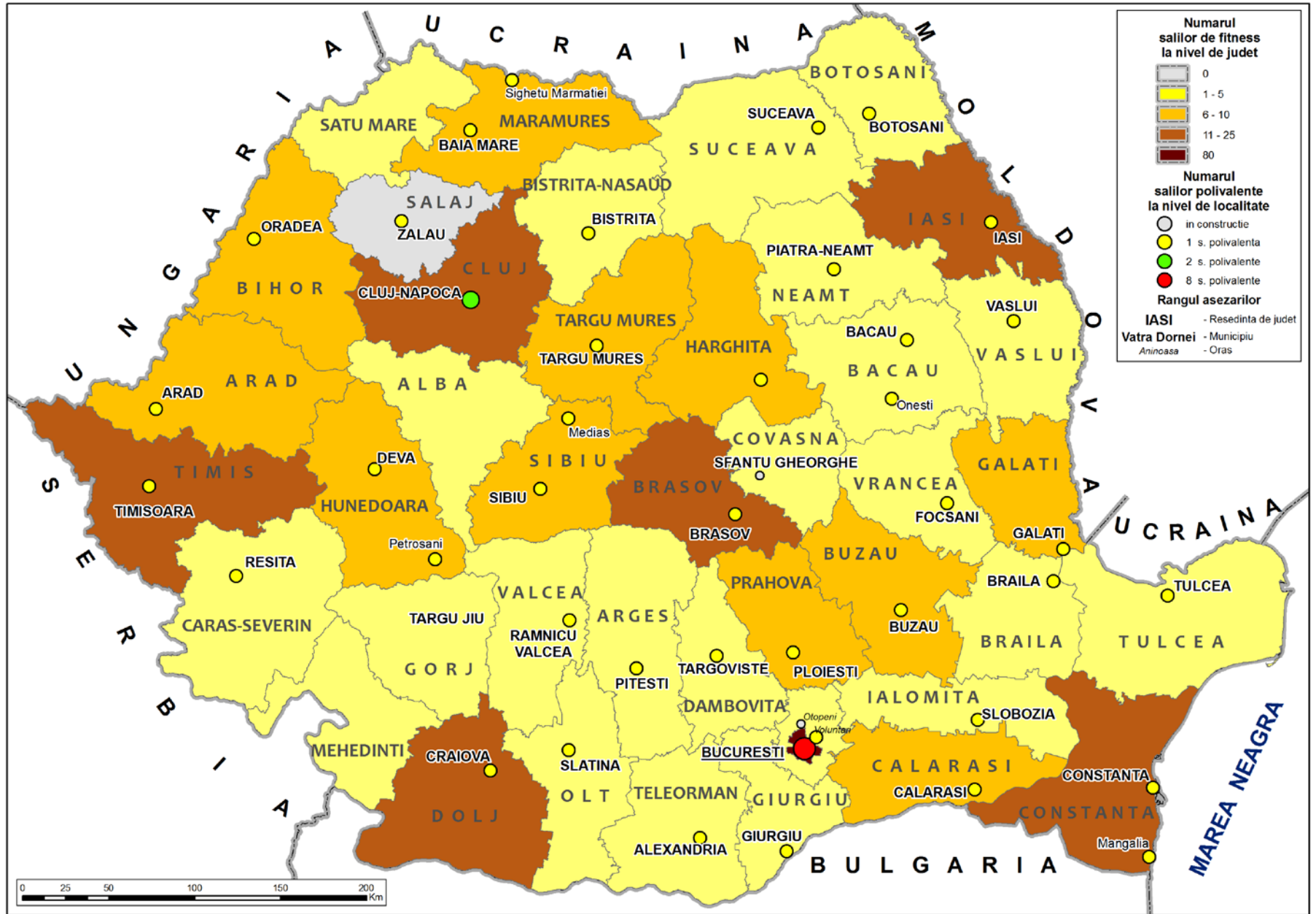
Tabel 14 Sălile de sport polivalente din București (Ilfov)

Nr. Crt.	Denumirea sălii	Sectorul	Adresa
1	Complexul Sportiv Național „Lia Manoliu”	2	B-dul Basarabia nr. 37-39
2	Antilopa	3	Șoseaua Dudești-Pantelimon nr. 44
3	Concordia	Loc.Chiajna jud. Ilfov	Drumul Gării nr. 1-3
4	Constructorul	3	Str.Fizicienilor nr. 50
5	Lucian Grigorescu	2	Str. Aviator Popa Marin nr. 2
6	Olimpia București	3	Șoseaua Iancului nr. 128 A
7	Ioan Kunst Ghermănescu	4	B-dul Tineretului nr.1
8	Rapid	6	Calea Giulești nr. 18

Cu cele opt săli polivalente, Bucureștiul ocupă pe departe, locul prim în ierarhia națională. Dacă raportăm numărul sălilor de sport la numărul locuitorilor capitalei, unei săli îi revin, în medie 270 000 locuitori, situație care se apropie de aceea a orașelor de rangul I în ierarhia națională, care au doar fiecare câte o sală polivalentă (Iași, Galați, Constanța, Craiova, Timișoara, Brașov, Cluj-Napoca).

În Timișoara se află cinci săli de sport dintre care doar sala Olimpia (Constantin Jude) are caracter polivalent. Celelalte sunt arondate complexelor Bega, Electrica, Friend's Arena și Tamashyi Sport Center. La Cluj-Napoca funcționează din anul 1965 o sală de sport polivalentă, construită pe malul drept al Someșului Mic, în continuitate și contiguitate spațială cu parcul și complexul sportiv „Iuliu Hașeganu”. Este în fază de construcție o a doua sală polivalentă în proximitatea stadionului nou, Cluj Arena (Ion Moina)

Fig. 18 Sălile polivalente și cele pentru fitness din România

Săli de sport polivalente s-au construit în toate capitalele de județ. Doar municipiile Alba Iulia și Satu Mare, capitale de județ, nu dispun de asemenea dotări. În schimb unele orașe, ca Sighetul-Marmației, Mediaș, Mangalia, Petroșani și Onești dispun de asemenea facilități. La modul general, întreținerea și exploatarea acestora este foarte costisitoare. Sala polivalentă din Petroșani este în stare avansată de degradare, fiind utilizată sporadic doar vara. Cea din Onești, ce poartă numele faimoasei noastre gimnaste Nadia Comăneci, a stat cu construcția în incertitudine 25 de ani. În schimb, sunt „ambiiții locale” de a construi noi săli polivalente în comune și orașe mai mici cum ar fi Brazi (județ Prahova), Otopeni și Voluntari (jud. Ilfov).

Deci, în total, la nivel național sunt 49 săli polivalente, aflate teoretic în exploatare din care opt (16,3%) se află în capitală.

Tabel 35 Săli de sport polivalente și cele pentru fitness

Nr. crt.	Orașul	Județul	Săli polivalente	Săli fitness	Procent s. fitness
1.	Alba Iulia	Alba	-	2	0.9
2.	Alexandria	Teleorman	1	1	0.45
3.	Arad	Arad	1	8	3.7
4.	Bacău	Bacău	1	3	1.4
5.	Baia Mare	Maramureș	1	7	3.3
6.	Bârlad	Vaslui	-	1	0.45
7.	Bistrița	Bistrița Năsăud	1	1	2.3
8.	Botoșani	Botoșani	1	4	1.8
9.	Brăila	Brăila	1	2	0.9
10.	Brașov	Brașov	1	14	6.6
11.	București	București	8	80	37.4
12.	Buzău	Buzău	1	6	2.8
13.	Călărași	Călărași	1	6	1.8
14.	Cluj-Napoca	Cluj	2	22	10.3
15.	Constanța	Constanța	1	11	5.1
16.	Craiova	Dolj	1	12	5.6
17.	Deva	Hunedoara	1	6	2.8
18.	Dobeta-Turnu Severin	Mehedinți	-	2	0.9
19.	Focșani	Vrancea	1	4	1.8
20.	Galați	Galați	1	7	3.3
21.	Giurgiu	Giurgiu	1	1	0.45
22.	Iași	Iași	1	15	7.4
23.	Mangalia	Constanța	1	1	0.45
24.	Mediaș	Sibiu	1	2	1.8
25.	Miercurea-Ciuc	Harghita	1	6	2.8
26.	Onești	Bacău	1	2	1.8
27.	Oradea	Bihor	1	6	2.8
28.	Otopeni	Ilfov	proiect	3	1.4
29.	Petroșani	Hunedoara	1	1	0.45
30.	Piatra Neamț	Neamț	1	2	0.9
31.	Pitești	Argeș	1	2	0.9
32.	Ploiești	Prahova	1	7	3.3
33.	Râmnicu Vâlcea	Vâlcea	1	1	0.45
34.	Reșița	Caraș-Severin	1	2	0.9

35.	Satu Mare	Satu Mare	-	5	2.3
36.	Sfântu Gheorghe	Covasna	în construcție	1	0.45
37.	Sibiu	Sibiu	1	7	3.3
38.	Sighetu Marmației	Maramureș	1	1	0.45
39.	Slatina	Olt	1	5	2.3
40.	Slobozia	Ialomița	1	1	0.45
41.	Suceava	Suceava	1	4	1.8
42.	Târgoviște	Dâmbovița	1	4	1.8
43.	Târgu Jiu	Gorj	-	3	1.4
44.	Târgu Mureș	Mureș	1	6	2.8
45.	Timișoara	Timișoara	1	15	7.0
46.	Tulcea	Tulcea	1	1	0.45
47.	Vaslui	Vaslui	1	2	0.45
48.	Voluntari	Ilfov	1	1	-
49.	Zalău	Sălaj	1	1	-
	TOTAL		49	214	100%

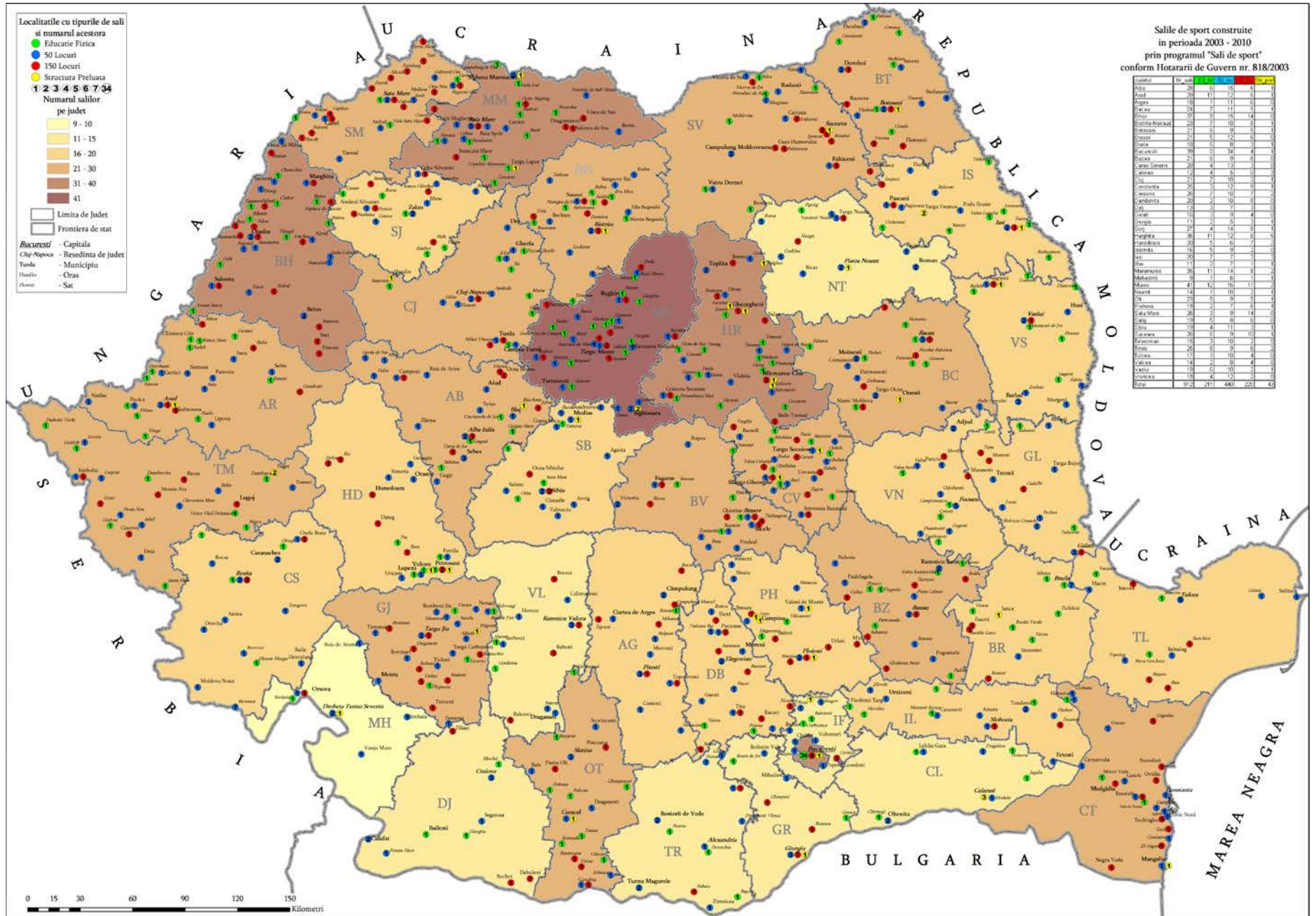
Apărute ca ciupercile după ploaie în ultimii 15 ani, sălile pentru fitness fac vogă, în special în principalele orașe. La nivel național au reușit să inventariem un număr de 214 săli pentru fitness, localizate în 49 de orașe, între care se includ și cele 42 de capitale administrative. Așa după cum se pune în evidență din situația tabelară, 37,4% dintre acestea (80) sunt concentrate în capitală. Urmează apoi în ordine Cluj-Napoca cu 22 săli (10,3%), Iași și Timișoara cu câte 15 asemenea săli (7,0% fiecare), Brașov cu 14 (6,6%), urmate de Craiova (12) și Constanța (11). În acest caz al sălilor pentru fitness se pune în evidență o corelație strânsă între rangul orașului și numărul acestora, respectiv funcțiile urbane. Astfel, această explozie a sălilor pentru fitness, se corelează perfect cu funcția universitară și mai puțin cu numărul populației totale, sălile de fitness fiind cel mai adesea căutate de către studenți, fără a neglija personalul cu activități predominant sedentare din sfera serviciilor (bănci, comerț, finanțe etc.)

Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului a lansat programul „Săli de Sport”, având scop declarat *„construirea de noi săli de sport pe lângă institutele de învățământ de toate gradele, la orașe și sate în vederea asigurării cadrului de desfășurare a activităților sportive în condiții de confort și siguranță”*.

Pe baza proiectelor pilot ale acestui program, până în anul 2005 au fost construite săli de sport cu 50 locuri. Începând cu anul 2005 au fost lansate două proiecte noi, pentru două tipuri de săli de sport:

- săli de sport cu o capacitate de 150 locuri, destinate prioritar mediului urban;
- săli de sport cu o capacitate de 50 locuri, destinate localităților rurale.

Fig. 19 Sălile de sport construite conform HG 818/2003 din România

Așa cum am mai menționat Hotărârea de Guvern nr. 818/2003 a generat edificarea celui mai grandios program de infrastructuri pentru sport din România. Lăsând la o parte unele excese, pe ansamblu, acest program se înscrie în seria acțiunilor reușite de modernizare a bazei sportive din România. Astfel, în intervalul de timp 2003-2010 au fost construite 912 săli de sport, ce acoperă toate județele României. Dintre acestea 869 (95,28%) au fost construite din temelie și doar la 43 dintre ele s-au preluat vechile structuri. Ordonanța de Guvern nr. 25/2001 stipulează înființarea Companiei Naționale de Investiții (CNI) prin care s-a prevăzut și programul „Săli de Sport”. Autoritatea de implementare a programului a revenit Ministerului Dezvoltării Lucrurilor Publice și Locuinței, prin Compania Națională de Investiții.

Conform programului, sălile de sport ce urmau să fie construite, sunt de trei tipuri, după numărul de locuri, modul de realizare și mediul în care se construiesc. Astfel, pentru mediul rural sălile poartă denumirea de „săli de educație fizică”, pentru cel urban fiind specificat doar numărul de locuri (50-150 de locuri). O altă categorie o reprezintă sălile de sport cu structuri preluate, de tipul sălilor polivalente, ce nu se încadrează în seria proiectelor tip, acestea având fiecare plan propriu de execuție.

Tabel 16 Numărul sălilor de sport, pe categorii și județe, conform H.G. 818/2003

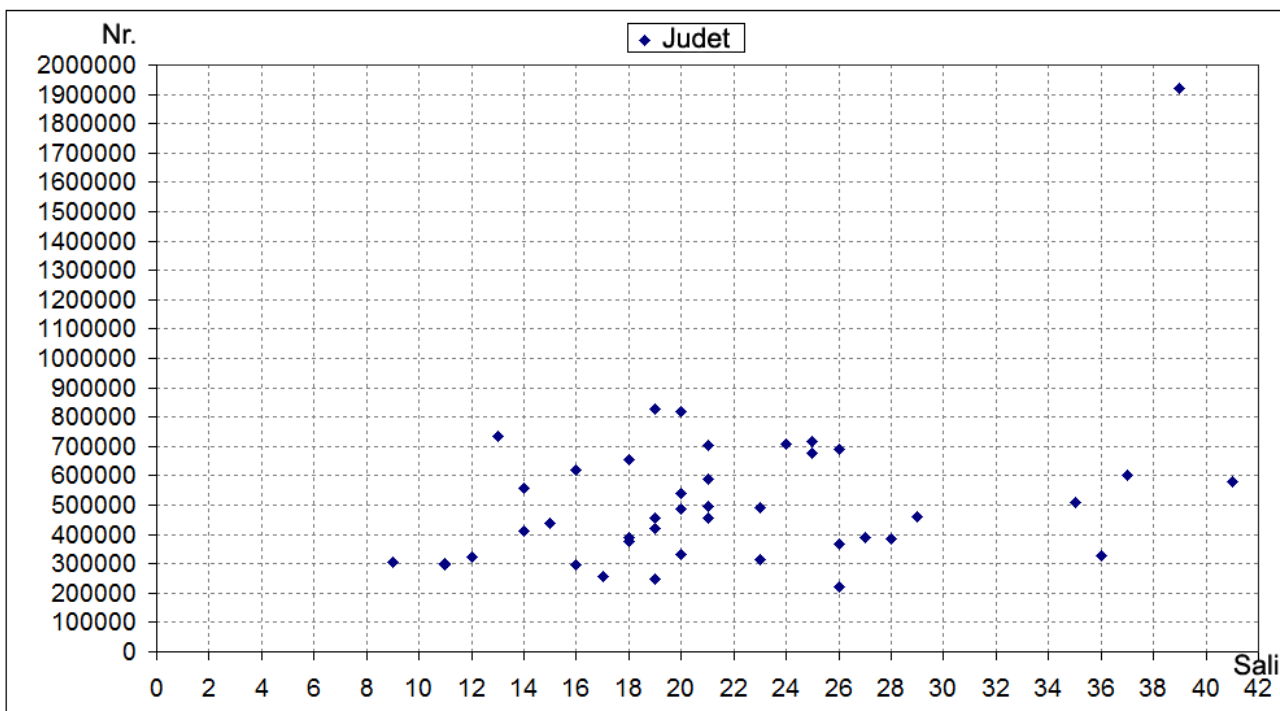
Județul	Nr. săli	Săli urban	Săli rural	Educație fizică	50 locuri	150 locuri	Structura preluată	Populație totală 2002	Populație rurală
Alba	28	14	12	6	15	6	1	382999	162988
Arad	29	16	12	11	12	5	1	461730	227714
Argeș	18	11	7	1	11	6	0	653903	356869
Bacău	24	15	9	7	11	5	1	708751	381332
Bihor	37	14	24	8	15	14	0	600223	312825
Bistrita-Năsăud	23	8	15	7	10	5	1	312325	199065
Botoșani	21	13	8	6	9	5	1	454023	287562
Brașov	21	16	5	5	12	6	0	588366	153207
Brăila	18	11	7	6	8	3	1	373897	134197
București	39	39	0	0	34	4	1	1921751	0
Buzău	21	9	12	6	9	6	0	494982	303630
Caraș-Severin	20	14	6	4	13	3	0	333396	150432
Călărași	12	7	5	4	5	0	3	324629	204398
Cluj	21	10	11	7	10	3	1	703269	230619
Constanța	25	12	13	3	12	9	1	715172	213124
Covasna	26	9	18	7	10	7	2	222274	110574
Dambovița	20	12	8	2	10	8	0	541326	382305
Dolj	13	10	3	3	7	3	0	734823	366307
Galați	16	7	9	3	9	4	0	619522	267702
Giurgiu	11	8	3	2	5	3	1	298022	209266
Gorj	27	11	16	4	14	8	1	387407	224787

Harghita	36	14	22	11	12	8	5	326020	182135
Hunedoara	20	16	4	5	6	7	2	487115	117242
Ialomița	16	9	7	5	9	2	0	296486	181008
Iași	20	10	10	7	7	3	3	819044	430402
Ilfov	11	4	7	2	7	1	1	300109	269561
Maramureș	35	22	13	11	14	8	2	510688	242216
Mehedinți	9	7	2	1	6	1	1	306118	164821
Mureș	41	18	23	12	16	11	2	579862	297023
Neamț	14	8	6	1	10	2	1	557084	353030
Olt	23	11	12	8	9	5	1	490276	303436
Prahova	19	12	7	2	7	6	4	829224	409219
Satu Mare	26	9	18	3	9	14	0	369096	206593
Sălaj	19	8	11	5	8	6	0	248407	149750
Sibiu	19	14	5	4	11	3	1	422224	144507
Suceava	26	16	10	6	9	10	1	690941	460857
Teleorman	15	8	7	3	10	2	0	436926	296721
Timiș	25	8	17	8	9	6	2	677744	270138
Tulcea	17	9	8	3	10	4	0	258639	135083
Vâlcea	14	11	3	2	8	4	0	413570	251815
Vaslui	19	11	8	6	10	2	1	455550	276597
Vrancea	18	10	8	4	12	2	0	390268	240388
Total	912	501	412	211	440	220	43	21.698.181	10.261.445

Din situația tabelară de mai sus reiese faptul că din totalul de 912 săli de sport construite, doar 2011 (23,13%) aparțin mediului rural. De asemenea, se remarcă predominanța sălilor mici, cu 50 locuri (48,24%) și o pondere mult mai redusă a sălilor construite pe vechile structuri, și anume structuri preluate (43 săli - 4,72%). Cele mai numeroase săli de sport au fost construite în județele Mureș (41 săli - 4,49%) și Harghita (36 - 3,94%). București, cu cele 39 de săli construite, ocupă locul doi în această ierarhie națională (4,27%).

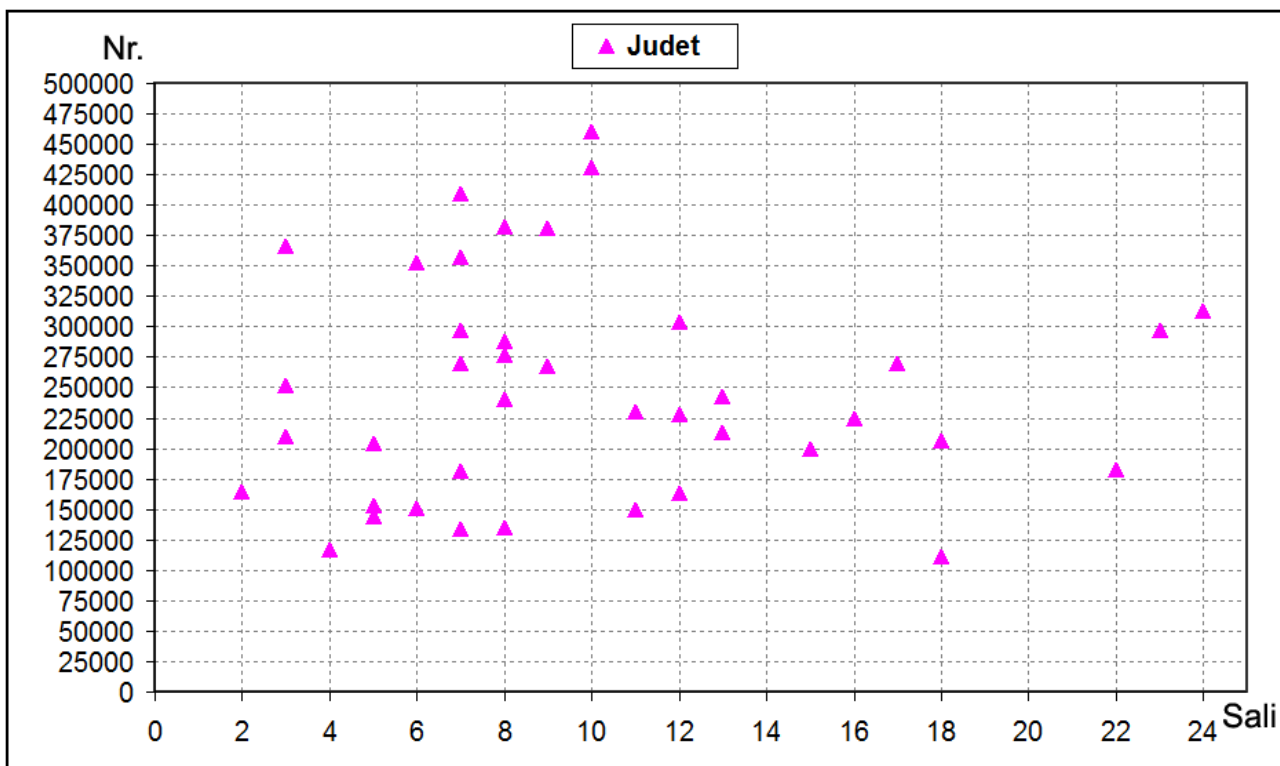
Redarea cartografică s-a realizat la nivelul întregii țări, pe județe și pe tipuri de săli, utilizându-se metoda simbolurilor prin cercuri colorate. În interiorul fiecărui cerc este indicat numărul de săli, pe tipuri (săli de educație fizică, săli de sport cu 50-150 de locuri, săli de sport cu structuri preluate). De asemenea, a fost nominalizată fiecare localitate în care s-au construit săli de sport, pe categorii (4 categorii urbane și una rurală - capitale, reședințele de județ, municipiile, orașele și satele). Nu am utilizat termenul generic de comună, în cadrul ruralului, pentru că nu toate satele în care s-au edificat săli de educație fizică sunt centre comunale.

În vederea estimării echității distribuției sălilor de sport în teritoriu, se poate constata, dintr-o primă privire, corelații destul de evidente între numărul populației de nivel de județ și numărul total de săli de sport.

Fig. 20 *Relația dintre numărul populației pe județe și numărul sălilor de sport construite între 2003-2010 la nivel de județ*

Din cele 41 de județe (excepție București) unele apar net favorizate la acest capitol, și anume: Covasna, Bistrița-Năsăud, Harghita, Caraș-Severin, Maramureș și Mureș.

Fig. 21 *Relația dintre ponderea populației rurale, pe județe și numărul de săli de educație fizică construite între 2003-2010 la nivel de județ*

Procedând la raportarea sălilor de educație fizică din mediul rural la ponderea populației rurale a județelor, s-a pus în evidență același aspect, de „favoritism” pentru unele județe. Bunăoară, au fost favorizate județele Arad, Maramureș, Mureș și Harghita, pe când județele Dâmbovița, Giurgiu și Ilfov au fost defavorizate. În cazul județului Ilfov situația poate fi explicată prin „absorbția” mare pe care o exercită Bucureștiul.

Atributul de „polivalent” dat sălilor cu acest rol, este acela de a asigura o continuitate a activităților, prin numărul variat de competiții pe care le poate suporta o asemenea sală, pe durata întregului an. De regulă, aceste investiții nu sunt aducătoare de profituri și se întrețin cu cheltuieli consistente. De aceea, de buna lor funcțiune depinde gradul și modul de implicare a comunităților locale.

Un loc aparte în categoria sălilor de sport polivalente este acela al Centrului Olimpic „Sydney 2000”, din localitatea Izvorani, „cadou” pentru sportivii români care s-au remarcat la Olimpiada de la Sidney din anul 2000.

CAPITOLUL 8

BAZELE ȘI COMPLEXELE SPORTIVE

8.1. BAZELE SPORTIVE

Bazele sportive sunt infrastructuri specifice contruite și amenajate de către unități productive, de învățământ, sănătate etc., în scopul satisfacerii nevoilor de recreere și sport ale propriilor angajați. Asemenea baze le întâlnim aproape în toate orașele, în relație cu tipul de unități mai sus menționate. Diversitatea funcțională se corelează cu suprafața destinată acestora și cu susținerea financiară. Bunăoară, baza sportivă „Iuliu Hațieganu”, aflată sub patronajul Universității „Babeș-Bolyai” deservește baschetul, handbalul, fotbalul, tenisul de câmp, atletismul, tirul, rugbiul și înotul. Având o suprafață mare arondată, s-au putut amenaja, în timp, teren de fotbal pe zgură, pe gazon, poligon de tir, terenuri de tenis, baschetul, handbalul și mai recent o piscină modernă de dimensiuni olimpice. În proximitate s-au amenajat două hoteluri moderne și un bar-restaurant.

Fig. 22 Baza sportivă „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca (imagine satelitară - Google Maps)

Deosebirea dintre bază sportivă și complex sportiv este destul de arbitrară. Atât baza sportivă, cât și complexul sportiv asociază dotări și infrastructuri practicării mai multor sporturi. Baza sportivă, așa cum s-a mai menționat, după geneză, este rezultatul inițiativei și efortului unor colectivități umane coagulate pe principiul apartenenței la aceeași unitate de producție, de

învățământ, de sănătate etc. (exemplu baza sportivă a uzinei X, baza sportivă a universității Y, baza sportivă a băncii Z, baza sportivă a spitalului B etc.)

Complexul sportiv face mai degrabă trimiteri la infrastructuri multiple cu destinație pentru sportul de performanță. Oricum, în fapt cele două categorii se întrepătrund, denumirea inițială de bază sau complex fiind adusă în memoria individuală și colectivă până în zilele noastre, chiar dacă și una și cealaltă au suferit mutații calitative.

A realiza o inventariere a tuturor bazelor sportive la nivelul național semnifică a proceda la alegerea grâului din neghină. Majoritatea bazelor sportive aparțin unor diverse ministere. Unele, menționate în statistică, s-au desființat odată cu colapsul unităților de producție care le-au susținut.

A întocmi un tablou statistic real al acestora este cu neputință acum. și probabil și în viitorul apropiat, până când activitățile sportive de masă se vor reacheza pe o nouă bază și structură organizatorică. Oricum, absența acestora cu localizări precise nu schimbă în termeni radicali zestrea infrastructurală a sportului din România.

8.2. COMPLEXELE SPORTIVE

Fig. 23 Complexul sportiv „Sydney 2000” Izvorani (imagine satelitară - Google Maps)

Complexele sportive sunt de regulă infrastructuri de tip monobloc (blockbau) dotate cu spații, aparaturi și instalații care concură la întreținerea formei sportive, a refacerii după efort, efectuarea antrenamentelor și relaxării sportivilor. Pe lângă sporturile consacrate, fotbal și volei, complexele sportive angajază servicii de fitness, aerobic, body building etc. Având în vedere complexitatea nevoilor și sezonalitatea specifică climatului țării noastre, tendința complexelor sportive este aceea de a emigra și în spații de tip „outdoor”. La noi în țară cele mai renumite sunt complexele sportive de la Izvorani, Snagov și „Olimpia” (București). La acestea se adaugă complexele sportive de la Izvorul Mureșului, ce ocupă fosta infrastructură a taberei pentru studenți, cel de la Piatra Arsă, de pe platoul Bucegilor și cel de la Bascov-Budeasa, jud. Argeș.

Complexul sportiv de la Izvorani, denumit „Sydney 2000”, situat la nord de capitală, este echipat la nivel mondial. Are în componență, pe lângă altele, 11 terenuri pentru tenis, o sală polivalentă, o piscină ultramodernă, precum și diverse facilități pentru recreere și petrecere a timpului liber. Acesta a fost realizat de statul român, ca un dar pentru sportivi, ca urmare a succeselor repute de către aceștia la Olimpiada de la Sydney, din anul 2000.

Situat pe malul lacului Snagov la circa 10 kilometri nord de București, pe lângă facilitățile stricte pentru sport, complexul dispune de spații moderne de cazare și spații modulare pentru conferințe.

Complexul sportiv național Bascov-Budeasa, jud. Argeș, dispune de sală de sport, piscină, terenuri de tenis, sală de fitness, cabinete medicale, patinoar artificial, bar, restaurant etc.

Complexul sportiv „Piatra Arsă” este situat în plină zonă alpină în Munții Bucegi, la 1950m altitudine. Este destinat antrenamentelor în condiții barice scăzute (la presiunea mai scăzută a atmosferei datorită altitudinii) și pentru o acomodare mai eficientă a sportivilor la efort. Totodată, complexul reprezintă punctul nodal a numeroase trasee turistice pe platoul Bucegilor. Complexul sportiv național „Izvorul Mureșului” oferă condiții de antrenament și cantonamente la poalele masivului Hășmașul Mare.

Complexul sportiv „Nicolae Navasart” de la Snagov a fost realizat în memoria sportivilor fruntași la canotaj, caiac și canoe. Așa cum am mai amintit, complexul reprezintă locul ideal pentru antrenamente și întreceri în sporturilor nautice.

Complexul sportiv „Olimpia” București asigură condiții optime de antrenament și competiții pentru o paletă largă la sporturi, fiind situat în „inima capitalei”. Un complex sportiv de faimă mai redusă funcționează și la Gura Humorului (jud. Suceava).

CAPITOLUL 9

INFRASTRUCTURI PENTRU SPORTURI DE IARNĂ

Dintre acestea cele mai reprezentative sunt pârtiile. Acestea sunt definite ca fiind amenajări speciale, de tip coridor, în pantă, pentru practicarea schiului, ori a altor sporturi pe zăpadă. Aspectele calitative ale unei pârtii rezidă în parametrii metrici ai acesteia, dintre care enumerăm lungimea, lățimea și panta. În funcție de aceștia dar mai ales de criteriul „pantă”, pârtiile se clasifică în foarte ușoare (F u), ușoare (U), de dificultate medie (M) și dificile (D). Primele două clase (Fu și U) „acceptă” toate categoriile de persoane practicante, pe când ultimele două, doar pe cele care și-au însușit suficient de bine tehnica practicării schiului.

Lățimile pârtiilor variază de la 10 la 50 și chiar 200 metri, funcție de starea inițială a terenului și de gradul de solicitare a acesteia. Pe aceeași pârtie se pot delimita sectoare pentru începători, pentru cei cu experiența, cât și pentru performeri. Lungimea acestora variază de la câteva sute de metri și până la ordinul kilometrilor în aceeași relație cu caracteristicile „suportului fizic” și scopul pentru care se amenajază. Bunăoară, pârtiile pentru probe olimpice de coborâre au pante mari, cu interpuneri de sectoare denivelate și curbe cu rază mică, capabile a pune la încercare măiestria sportivilor.

Pârtiile pentru trambuline sunt rectangulare, prin excelență și dispun de contrapante pentru oprire. Cele pentru probele de fond și biatlon se asociază cu infrastructură preexistentă de drumuri și poteci, fiind prevăzute în locuri prestabilite cu puncte ori sectoare de „exprimare” a unor probe prevăzute de regulamente (urcuș, trageri cu arma, coborâș etc.).

Pantele pot oscila între 5-10° și 45°, pe anumit sectoare dar și mai mult. Nu trebuie omis faptul că la asemenea pante se înregistrează frecvent viteze de 90-110 km/h, cu efect perceptibil asupra elementului „timp”. Un întreg arsenal de balizaje și garduri protectoare antișoc, instalații de iluminat, telecabine și telescaune, completează tabloul echipării complexe a unor pârtii. În numeroase situații, în zonele rurale, se adjudecă pârtii pe terenul administrativ al acestora, fără nici un fel de amenajare, prelavându-se prin repetări imemorabile aceleași căi știute de către comunitățile rurale. În funcție de pantă, lățime și lungime, pârtiile se detașează și după modul de expunere a acestora în raport cu punctele cardinale. Astfel, pârtiile cu expoziție nordică, nord-estică și nord-vestică din emisfera nordică și cele cu expoziție sudică, sud-estică și sud-vestică din emisfera sudică, rețin pe durată mai lungă zăpada, „inerție termică”, a acestora prelungind durata de practicare a sporturilor de iarnă cu 20-30 zile. Astăzi, zăpada artificială prelungește în chip specific durata de desfășurare a competițiilor și de utilizare a pârtiilor. Elementul altitudine este hotărâtor în acest sens, dublat de cel expozițional. Astfel, în Munții Alpi la peste 2.500 metri se poate schia din

octombrie și până în luna iunie. În Munții Carpați, unde altitudinea maximă atinge 2.544 metri (Vf. Moldoveanu - Munții Făgărașului), sezonul schiabil se scurtează la aproape jumătate. Acționează astfel, cu forță decisivă, legea descreșterii potențialului caloric cu altitudinea. Dacă altitudinile de circa 1.000 metri sunt „bordate” de către izoterma medie multianuală de 6°C, la 2.000 metri aceasta este de 0°C, ca la 2.500 metri altitudinea să ajungă la -2°C, -3°C. Rezultă o scădere a temperaturilor medii anuale cu circa 0,5°C la 100 metri altitudine.

Prezentăm în continuare o caracterizare a climatului montan din țara noastră, preluată după „Monografia turistică a Carpaților Românești” (V.Surd, 2008) pentru a evidenția aspectele particulare de ordin climatic în care s-au amenajat partiile pentru schi din țara noastră.

Desfășurarea inelară a Carpaților, alături de neuniformitatea suprafeței subiacente face ca elementele climatice să fie extrem de variate. Reținem că fațadele expuse ale Carpaților, în raport de arealele de influență scandinavo-baltice în nord, submediteraneene în sud, sud-vest, oceanice în vest și continentale în sud, sud-est diversifică parametrii climatici. Principalele elemente climatice ale Carpaților sunt în strânsă legătură cu altitudinea. Astfel, temperaturile medii anuale variază între 7 și -2°C, cele din timpul iernii între -4 și -11°C, iar cele de vară de peste 17°C și - 8°C; precipitațiile au valori cuprinse între 800 mm și 1.200-1.400 mm. Evaluările de detaliu evidențiază inversiuni de temperatură în depresiuni (Dorna, Gheorgheni, Ciuc, Brașov etc.) . De asemenea, pe versanții vestici și nord-vestici ai Carpaților Orientali și cei vestici ai Munților Apuseni se înregistrează precipitații abundente ai căror gradienti pluviometrici sunt de 100-150 mm/100m. În schimb versanții estici expuși advecției maselor de aer continental, se caracterizează prin scăderea cantităților de precipitații.

Țara noastră dispune de 225.006 m de pârtie schiabilă omologată, concentrate în 17 județe, din totalul celor 42 de unități administrativ-teritoriale la nivel național (40,47%). Județele Covasna și Harghita sunt „grefate” din punct de vedere teritorial în totalitate pe arcul carpatic, celelalte 15 județe doar cu o parte a teritoriului lor. Ca număr total de pârtii, pe primul loc se situează Prahova (33 pârtii - 16,58%). Harghita cu 26 pârtii(13,07%), urmat de Brașov cu 25 pârtii (12,56%) și Maramureș cu 22 pârtii (11,06%). Pe ultimul loc se plasează județul Argeș cu o singură pârtie (0,50%). Județele Mureș și Neamț, ambele au câte două pârtii (2,02%) se situează pe penultimele locuri. Dacă luăm în considerare lungimea totală a pârtiilor, ci nu numărul acestora, primul loc îl deține tot județul Prahova cu 42 248 metri (18,78%), urmat de județul Sibiu - 29.560 (13,14%) și județul Brașov - 26.986 (11,99%). Se pune, deci, o evidentă corelație între numărul, lungimea și plasarea spațială a pârtiilor în arcul carpatic în sensul că peste 43% (43,91%) se găsesc în Carpații Meridionali, cei mai masivi și cei cu cea mai „elastică” desfășurare altitudinală. Deci, o concordanță excepțională între oferta naturală primară și infrastructură edificată. Din totalul de pârtii, sub aspectul lungimii 3.945 metri sunt încadrate în categoria „ foarte ușor” (0,17%), 67.566 metri în categoria „ușoare” (30,2%), 107 725 metrii pentru cele din categoria „medii” (47,87%) și 45.770 metri pârtii în categoria celor dificile (20,34%).

Tabel 47 Categoriile de pârții și lungimea acestora la nivel de județ

Judetul	FU (m)	U (m)	M (m)	D (m)	Total m	Procent lungime	Total partii	Procent partii
Alba	0	4500	5530	2300	12330	5.48	12	6.03
Arges	0	550	0	0	550	0.24	1	0.50
Bihor	0	2368	1340	560	4268	1.90	4	2.01
Bistrita-Nasaud	168	821	2500	0	3489	1.55	4	2.01
Brasov	1570	9446	10220	5750	26986	11.99	25	12.56
Caras-Severin	0	14950	4800	1280	21030	9.35	10	5.03
Cluj	1300	765	3630	1500	7195	3.20	9	4.52
Covasna	0	300	1310	0	1610	0.72	4	2.01
Gorj	0	960	1510	0	2470	1.10	4	2.01
Harghita	0	3460	10029	2766	16255	7.22	26	13.07
Hunedoara	367	3492	5769	5119	14747	6.55	13	6.53
Maramures	0	3020	15640	3800	22260	9.89	22	11.06
Mures	0	300	1100	0	1400	0.62	2	1.01
Neamt	0	450	965	0	1415	0.63	2	1.01
Prahova	150	13203	19632	9263	42248	18.78	33	16.58
Sibiu	390	970	18890	13000	29560	13.14	13	6.53
Suceava	0	8011	8750	282	17043	7.57	15	7.54
Total lungime (m)	3945	67566	111615	45770	225006	100.00		
Total partii	9	63	94	33			199	100.00

Din punct de vedere al numărului, la nivel național sunt omologate 199 de pârții, în 53 dintre localități. Dintre acestea, 9 (4,52%) sunt foarte ușoare (Fu), 63 (31,65%) ușoare (U), 94 (42,23%) sunt de dificultate medie (M), iar 33 (16,58%) sunt pârții dificile.

Dintre județe cele mai numeroase localități cu pârții se regăsesc în Harghita - 11 (20,75%), urmat de către Suceava - 5 (7,93%), Maramureș - 5 (7,93%) și trei județe, și anume Brașov, Cluj, Hunedoara, cu câte 4 localități (22,64%). Cele mai puține localități cu pârții sunt în județele Argeș (o localitate), urmat de Bistrița-Năsăud, Caraș-Severin și Neamț cu câte două localități.

Tabel 18 Categoriile de pârții și lungimea acestora la nivel de localitate

Judetul	Localitatea	FU (m)	U (m)	M (m)	D (m)	Total (m)	Partii
Alba	Arieseni	0	0	1430	0	1430	2
Alba	Garda de Sus	0	2200	1600	1100	4900	3
Alba	Sugag	0	2300	2500	1200	6000	7
Arges	Mioarele	0	550	0	0	550	1
Bihor	Nucet	0	1800	1340	560	3700	3
Bihor	Stana de Vale	0	568	0	0	568	1
Bistrita Nasaud	Piatra Fantanele	168	821	0	0	989	2
Bistrita Nasaud	Sant	0	0	2500	0	2500	2
Brasov	Bran	700	0	650	700	2050	3
Brasov	Moieciu	0	471	0	0	471	1
Brasov	Poiana Brasov	0	5885	4700	3850	14435	9
Brasov	Predeal	870	3090	4870	1200	10030	12
Caras-Severin	Muntele Mic	0	13400	3600	760	17760	5
Caras-Severin	Semenic	0	1550	1200	520	3270	5

Cluj	Baisoara	1300	0	2100	1100	4500	5
Cluj	Capusu Mare	0	0	750	400	1150	2
Cluj	Feleacu	0	765	0	0	765	1
Cluj	Marisel	0	0	780	0	780	1
Covasna	Comandau	0	300	0	0	300	1
Covasna	Ghelinta	0	0	500	0	500	1
Covasna	Sfantu Gheorghe	0	0	810	0	810	2
Gorj	Ranca	0	960	1510	0	2470	4
Harghita	Baile Homorod			400		400	1
Harghita	Baile Tusnad			500		500	1
Harghita	Borsec	0	0	1493	726	2219	3
Harghita	Clumani	0	0	1447	0	1447	1
Harghita	Harghita Bai	0	1500	1180	1080	3760	7
Harghita	Izvorul Muresului	0	620	0	0	620	1
Harghita	Joseni	0	0	1749	0	1749	2
Harghita	Madaras	0	140	850	960	1950	4
Harghita	Miercurea Ciuc	0	0	800	0	800	2
Harghita	Praid	0	0	1150	0	1150	2
Harghita	Toplita	0	1200	460	0	1660	2
Hunedoara	Cheile Butii	0	400	0	0	400	1
Hunedoara	Parang	367	250	3300	0	3917	4
Hunedoara	Rau de Mori	0	0	1200	0	1200	1
Hunedoara	Straja	0	2842	1269	5119	9230	7
Maramures	Baia Sprie	0	0	3600	0	3600	3
Maramures	Borsa	0	0	4700	2000	6700	5
Maramures	Cavnic	0	2520	3450	1800	7770	9
Maramures	Izvoare	0	500	990	0	1490	3
Maramures	Mogosa	0	0	2900	0	2900	2
Mures	Sovata	0	300	1100	0	1400	2
Neamt	Ceahlau	0	450	0	0	450	1
Neamt	Piatra Neamt	0	0	965	0	965	1
Prahova	Azuga	0	1680	5136	0	6816	6
Prahova	Busteni	0	8250	2300	6500	17050	12
Prahova	Sinaia	150	3273	12196	2763	18382	15
Sibiu	Balea Lac	0	0	14000	13000	27000	2
Sibiu	Gura Raului	150	0	1200	0	1350	3
Sibiu	Paltinis	240	970	3690	0	4900	8
Suceava	Carlibaba	0	530	1008	0	1538	2
Suceava	Campulung Moldovenesc	0	3410	3780	0	7190	5
Suceava	Gura Humorului	0	0	1462	0	1462	1
Suceava	Malini	0	0	800	0	800	1
Suceava	Vatra Dornei	0	4071	1700	282	6053	6
Total	56 localitati	3.945	67.566	111.615	45.620	228.546	199

Demn de remarcat este faptul că din cele 199 de pârtii, doar 14 au instalații de nocturnă (7,03%). Același lucru este valabil și în privința dotărilor cu instalații de transport. Pe ansamblu, pârtiile de schi din România dispun de un grad de modernizare și echipare corespunzător, capabil a face față exigențelor impuse de practicarea sporturilor de iarnă la nivel național. Prin comparație cu țările cu tradiție din spațiul alpin, sezonul schiabil mai scurt, obligă la taxe mai mari pentru

amortizarea investițiilor ori pentru profit efectiv, motiv pentru care se face apel la hinterlandul schiabil din Austria, Germania, Franța, Italia și Elveția.

Fără excepție, niciuna dintre părțile României nu sunt echipate să facă față unor competiții majore de tip olimpiadă ori campionate mondiale. Modernizare și asigurarea stratului de zăpadă rămân elementele ordinale de câștigare a atractivității. Nu sunt de neglijat nici celelalte elemente infrastructurale de susținere care pot juca, în stări conjuncturale, rol esențial (accesibilitatea, bazele de cazare, siguranța etc.) în alegerea locațiilor.

Din punct de vedere al lungimii, cele mai mari sunt în ordine, pârtia „Curba de nivel” de la Bâlea Lac, cu 14.000 m, de dificultate medie, cu o diferență de nivel de 500 metri și o înclinare de 28° (35,71m/100m diferență de nivel). Urmează în același masiv (Masivul Făgăraș) pârtia „Bâlea Cascadă P2” cu 13.000 metri lungime, lățime de 150 metri, diferență de nivel de 500 metri și înclinare de 30°, ceea ce face să fie încadrată în seria pârtiilor dificile (D).

În aceeași categorie de lungime (lungime mare) se încadrează pârtia Mâloasa din Muntele Mic, lungă de 12.000 metri, lățime 50 metri, diferența de nivel de 980 metri, fiind încadrată în categoria pârtiilor ușoare (U).

Din totalul de pârtii la nivel național, 130 dintre ele (65,32%) sunt cu lungimi sub 1 000 metri, 33 (16,18%) cu lungimi cuprinse între 1.000 și 2.000 iar 30 (15,07%) cu lungimi de la 2.000 la 4.000 metri. Doar trei (1,50%) au lungimi de peste 10.000 metri. Pe Valea Prahovei cea mai lungă pârtie este cea de la Bușteni (Gura Diham - 4.000 metri) iar în Poiana Brașov pârtia „Drumul Roșu” cu 4.600 metri.

Este o evidentă corelație liniară între numărul pârtiilor și lungimea acestora, cele cu lungimi mici fiind mai numeroase iar cele lungi mai puține. Din cele 199 de pârtii, cele foarte ușoare (Fu) sunt 9 (4,54%), cele ușoare (U) 57 (28,64%), cele medii (M) 91 (45,72%), iar cele dificile (D) sunt în număr de 42 (21,2%). Deci, peste 60% dintre pârtiile naționale omologate fac parte din categoria celor foarte ușoare (Fu) și ușoare (U), ceea ce degajă concluzia existenței unei infrastructuri ca destinație a practicării schiului de masă, fapt ce se corelează cu nevoile și resursele financiare ale populației țării.

Pârtiile sunt amplasate pe teritoriul administrativ a 56 de localități, dintre care 18 sunt orașe (32,14%).

Tabel 19 Pârțile pentru schi din România - caracteristici metrice și dotări tehnice

Nr. crt.	Județul	Localitatea	Numele partiei	Lungimea (m)	Lățimea medie (m)	Dificultate	Diferența de nivel(m)	Pantă medie (%)	Instalație transport pe cablu	Zapadă artificială	Nocturnă
1.	Alba	Arieseni	Vartopu Mare	1000	120	M	230	30	TK2	2	1
2.	Alba	Arieseni	Vartop Mic	430	100	M	100	24	TK1	2	1
3.	Alba	Garda de Sus	Ghetarul 1	1100	54	D	350	31.8	TK1,TSF2	1	1
4.	Alba	Garda de Sus	Ghetarul 2	1600	20	M	350	21.87	TK1,TSF2	1	1
5.	Alba	Garda de Sus	Ghetarul 3	2200	15	U	350	15.9	TK1,TSF2	1	1
6.	Alba	Sugag	Curmatura 1	1700		U	175	8	TK1	2	2
7.	Alba	Sugag	Curmatura 2	650		M	175		TK1	2	2
8.	Alba	Sugag	Curmatura 3	650		M	175		TK1	2	2
9.	Alba	Sugag	Curmatura 4	800		U	175		TK1	2	2
10.	Alba	Sugag	Sureanu 1	600		U	75		TK1	2	2
11.	Alba	Sugag	Sureanu 2	1200		M	250		TK1	2	2
12.	Alba	Sugag	Sureanu 3	1200		D	150		TK1	2	2
13.	Arges	Mioarele	Chilii	550	60	U	60	17	TK1	1	2
14.	Bihor	Nucet	Piatra Graitoare	1340	20	M	255	24	TSD4	1	1
15.	Bihor	Nucet	Piatra Graitoare S.	560	40	D	150	37	TSD4	1	1
16.	Bihor	Nucet	Piatra Graitoare V.	1800	40	U	150	15	TSD4	2	1
17.	Bihor	Stana de Vale	Magarul	568	40	U	90	14	TK1	2	2
18.	Bistrita Nasaud	Piatra Fantanele	Tihuta 1	821	40	U	136	20	TSF2	2	2
19.	Bistrita Nasaud	Piatra Fantanele	Tihuta 2	168	45	FU	68	18	BS	2	2
20.	Bistrita Nasaud	Sant	Valea Blaznei	1500	45	M	380	35	TK2	2	2
21.	Bistrita Nasaud	Sant	Valea Mariilor	1000	35	M	205	21	TK1	2	2
22.	Brasov	Bran	Zanoaga Babyski	700	25	FU	50	14	TK1	2	1
23.	Brasov	Bran	Zanoaga Varianta	700	25	D	170	31	TK1	2	2
24.	Brasov	Bran	Zanoaga Subtel.	650	30	M	160		TK1	1	1
25.	Brasov	Moieciu	Cheile Gradistei	471	40	U	40	16	TK1	2	1
26.	Brasov	Poiana Brasov	Bradul	465	60	U	80	22	TK1	1	1
27.	Brasov	Poiana Brasov	Drumul Rosu	4600	40	U	640	32	2TK1,TG,2TC	2	2
28.	Brasov	Poiana Brasov	Kanzel	450	30	D	110	17	TK1,2TC	2	2
29.	Brasov	Poiana Brasov	Lupului	2860	45	D	775	21	TK1,TG,2TC	2	2
30.	Brasov	Poiana Brasov	Ruia	540	45	D	195	20	TK1,TG,2TC	2	2

31.	Brasov	Poiana Brasov	Stadion	325	35	U	32	18	TK1	2	2
32.	Brasov	Poiana Brasov	Sub Teleferic Icpat	495	170	U	170	27	2TK,2TC	2	2
33.	Brasov	Poiana Brasov	Subteleferic	2200	60	M	640	22	2TK1,TG,TC	2	2
34.	Brasov	Poiana Brasov	Sulinar	2500	45	M	640	22	TK1,TG,2TC	2	2
35.	Brasov	Predeal	Cioplea	200		U	20			2	2
36.	Brasov	Predeal	Clabucet Plecare	2100	55	M	390	20	TK1,TSF2	1	2
37.	Brasov	Predeal	Clabucet Sosire	800	50	U	160	18	TK1,TSF2	1	1
38.	Brasov	Predeal	Clabucet Varianta	790	60	U	160	20	TK1,TSF2	1	2
39.	Brasov	Predeal	Clabucet Scoala	200	45	FU	45	7	BS	2	2
40.	Brasov	Predeal	Cocosul	2250	65	M	394	18	TSF2	1	2
41.	Brasov	Predeal	Garbova	900		U	180			2	2
42.	Brasov	Predeal	Orizont	100		U	30			2	2
43.	Brasov	Predeal	Paraul Rece	520	150	M	166	21	TK1	1	1
44.	Brasov	Predeal	Subteleferic	1200	80	D	350	31	TSF2	1	2
45.	Brasov	Predeal	Subteleferic St. Inf.	670	50	FU	45	7	TSF2	1	2
46.	Brasov	Predeal	Trei Brazi	300		U	50			2	2
47.	Caras-Severin	Muntele Mic	Maloasa	12000	50	U	980	27	TK1,TK2,TSF2	2	2
48.	Caras-Severin	Muntele Mic	Nordica/Caldare	1400	70	M	260	29	TK1,TSF2	2	1
49.	Caras-Severin	Muntele Mic	Sub Telescaun	2200	50	M	386	31	TSF2	2	2
50.	Caras-Severin	Muntele Mic	Borlova	760		D	122		TK1	2	2
51.	Caras-Severin	Muntele Mic	Valea Soarelui	1400	70	U	180	16	TK2	2	2
52.	Caras-Severin	Semenic	Casa cu Baraj	500	60	M	101	23	TK1	2	2
53.	Caras-Severin	Semenic	Crucea de Brazi	700		M	180			2	2
54.	Caras-Severin	Semenic	Idiotilor	350		U	39		TK1	2	2
55.	Caras-Severin	Semenic	Slalom	520		D	180			2	2
56.	Caras-Severin	Semenic	Slalom Urias	1200		U	248			2	2
57.	Cluj	Baisoara	Partia Mare	1200	60	M	200	17	TK1	2	1
58.	Cluj	Baisoara	Slalom	300	100	D	30		TK2	2	1
59.	Cluj	Baisoara	P1 (Buscat 1)	1300	35	FU	207	8.4	TSF4	1	2
60.	Cluj	Baisoara	P2 (Buscat 2)	900	25	M	207	12.5	TSF4	1	2
61.	Cluj	Baisoara	P3 (Buscat 3)	800	25	D		13.8			
62.	Cluj	Capusu Mare	Gemeni	750	35	M	115	23	TK1	2	2
63.	Cluj	Capusu Mare	Neagra	400	30	D	115	23	TK1	2	2
64.	Cluj	Feleacu	Arena Feleacu	765	30	U	98	14	TK1	1	1
65.	Cluj	Marisel	Marisel	780	45	M	135	32	TK2	2	2
66.	Covasna	Comandau	Comandau	300	100	U	400	18	TK1	2	2

67.	Covasna	Ghelinta	Ghelinta	500	25	M	350		TK1	2	2
68.	Covasna	Sfantu Gheorghe	Sugas Bai 1 (Veche)	560	75	M	150	30	TK1	2	1
69.	Covasna	Sfantu Gheorghe	Sugas Bai 2 (Noua)	250	60	M	65	23	BS	2	1
70.	Gorj	Ranca	M1 (Ranca 1)	610	45	U	93	23	TK1,BS	1	1
71.	Gorj	Ranca	M2 (Ranca 2)	510	45	M	116	30	TK1	2	2
72.	Gorj	Ranca	M3 (Ranca 3)	350		U	50		TK1,BS	2	2
73.	Gorj	Ranca	Ranca 4	1000	60	M	239	21	TSF4	1	1
74.	Harghita	Baile Homorod	Lobogo	400	40	M	60	18	TK1	1	1
75.	Harghita	Baile Tusnad	Baile Tusnad	500	40	M	100	22	TK1,BS	1	1
76.	Harghita	Borsec	Prichindelul	814	30	M	136	21	TK2	2	2
77.	Harghita	Borsec	Speranta	679	50	M	136	21	TK2	1	1
78.	Harghita	Borsec	Verofony	726	30	D	136	31	TK2	2	2
79.	Harghita	Ciumani	Clumani	1447	150	M	291	19	TK2	1	1
80.	Harghita	Harghita Bai	Csipike	380	60	M	47	18	2BS	2	1
81.	Harghita	Harghita Bai	Kossuth	630	80	D	175	32	TK1	2	2
82.	Harghita	Harghita Bai	Kossuth 2	800	50	M	95	21	TK1	2	2
83.	Harghita	Harghita Bai	Kossuth 3	1000	45	U	95	17		2	2
84.	Harghita	Harghita Bai	Miklos	450	50	D	75	32	TK1	2	1
85.	Harghita	Harghita Bai	Ozun	300	70	U	100	17	TK1	2	1
86.	Harghita	Harghita Bai	Tofalvi	200	40	U	20	16		2	2
87.	Harghita	Izvorul Muresului	Izvorul Muresului	620	55	U	100	17	TK1		
88.	Harghita	Joseni	Buidosu	600	42	M	49	25	TK1	2	1
89.	Harghita	Joseni	Bucin	1149	40	M	160	14	TK1	2	2
90.	Harghita	Madaras	Mihai Mic	160	30	D	60	16	BS	2	2
91.	Harghita	Madaras	Mihai Mare	800	40	D	206	39	BS	2	2
92.	Harghita	Madaras	Sugau	850	25	M	135	28	TK1,2BS	2	2
93.	Harghita	Madaras	Inceparatori	140	50	U	60	15	BS	2	2
94.	Harghita	Miercurea Ciuc	Csango	450	60	M	150	18	TK1		
95.	Harghita	Miercurea Ciuc	Sumuleu Ciuc	350		M				2	2
96.	Harghita	Praid	Bogdan 1	750	20	M	143	18	TK1	2	2
97.	Harghita	Praid	Bogdan 2	400	20	M	93	21	TK1	2	2
98.	Harghita	Toplita	Bradul	1200	60	U	125	11	TK1	1	1
99.	Harghita	Toplita	Magherus	460	56	M	125	23	TK1	1	1
100.	Hunedoara	Cheile Butii	Cheile Butii	400		U	60			2	2
101.	Hunedoara	Parang	Parang	2400	45	M	612	23	TSF2	2	2
102.	Hunedoara	Parang	Poiana Mare	250	45	U	70	21	TK1	2	2

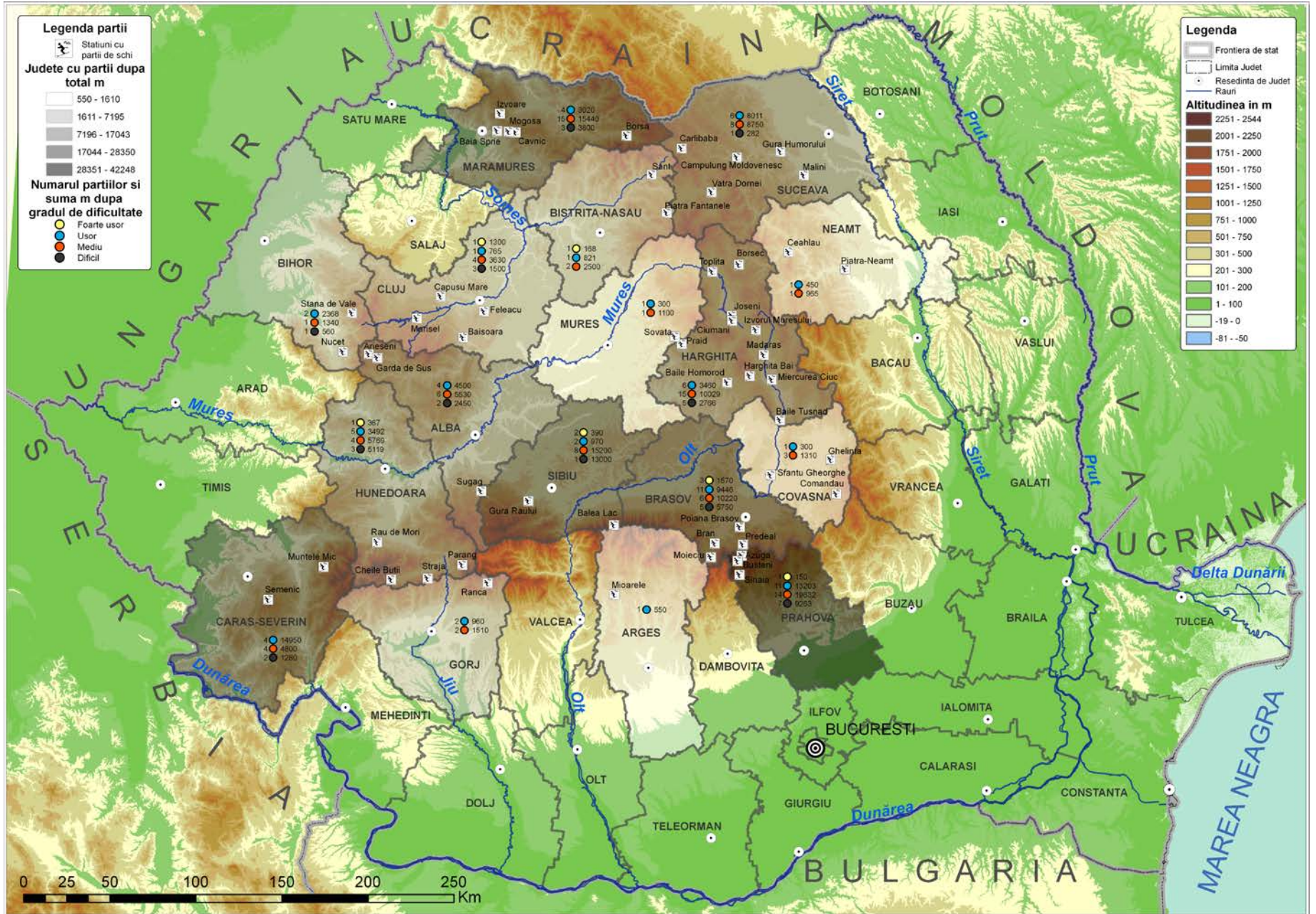
103.	Hunedoara	Parang	Spre Saivane	900	40	M	250	22	TK1	2	1
104.	Hunedoara	Parang	Sub Telescaun	367	30	FU	103	16	TK1,TSF2	2	2
105.	Hunedoara	Rau de Mori	Rausor	1200	45	M	350	22	TK1	1	1
106.	Hunedoara	Straja	Canal	1400	40	D	180	33	TK1	2	2
107.	Hunedoara	Straja	Lupului	519	40	D	163	32	2TK1	2	1
108.	Hunedoara	Straja	Mutu	1269	100	M	200	24	3TK1	2	1
109.	Hunedoara	Straja	Platoul C-tinescu	1742	50	U	366	19	5TK1	2	1
110.	Hunedoara	Straja	Platoul Soarelui	400	50	U	102	17	5TK1	1	1
111.	Hunedoara	Straja	Sf. Gheorghe	700	40	U	145	21	2TK1	2	2
112.	Hunedoara	Straja	Telescaun	3200	40	D	180	32	1TK2	2	2
113.	Maramures	Baia Sprie	Suior 1	1500	60	M	306	30	TSF2	1	1
114.	Maramures	Baia Sprie	Suior 2	1200	60	M	306	30	TSF2	1	2
115.	Maramures	Baia Sprie	Suior 3	900		M	306	30	TSF2	2	2
116.	Maramures	Borsa	Partia 1 (Poiana Stiol)	2000		D	500	30	TSF2	2	2
117.	Maramures	Borsa	Partia 2	2500		M	495	18	TK1	2	2
118.	Maramures	Borsa	Partia 3	800		M	300	27		2	2
119.	Maramures	Borsa	Pricop	400		M	85	30	TK1	2	1
120.	Maramures	Borsa	Varf Stiol	1000		M	40		TK1	2	2
121.	Maramures	Cavnic	Icoana 1	800	30	M	154	20	TK1	1	1
122.	Maramures	Cavnic	Icoana 2	700	48	M	210	22	TK1,BS	1	1
123.	Maramures	Cavnic	Icoana 3 (Fun P.)	150	20	U	12	8		2	2
124.	Maramures	Cavnic	Icoana 4 (Tobogan T.)	120	20	U	12	10		2	1
125.	Maramures	Cavnic	Partia Albastra	2250		U	330	28		2	2
126.	Maramures	Cavnic	Rainer 1	800	40	D	190	31	TK1	1	2
127.	Maramures	Cavnic	Rainer 2	1000	60	D	190	38	TK1	1	2
128.	Maramures	Cavnic	Roata 1	920	90	M	140	20	TK1	1	1
129.	Maramures	Cavnic	Roata 2	1030	60	M	330	16	TK1	1	2
130.	Maramures	Izvoare	Brazi	250	20	M	30	22	TK1	2	2
131.	Maramures	Izvoare	Cora	740	40	M	100	13	TK1	2	2
132.	Maramures	Izvoare	Poiana Soarelui	500	30	U	125	18	TK1	2	1
133.	Maramures	Mogosa	Mogosa	2200	40	M	526	26	TSF2	2	2
134.	Maramures	Mogosa	Moski	700	40	M	230	33	TK1	2	2
135.	Mures	Sovata	Alunis	1100	40	M	300	28	TK1,TSF2,BS	2	2
136.	Mures	Sovata	Alunis Inceptorilor	300	50	U	40	10	BS	2	2
137.	Neamt	Durau	Durau	450	40	U	70	20	BS	2	2
138.	Neamt	Piatra Neamt	Cozla I	965	32	M	260	27	TSD4,TG	1	1

139.	Prahova	Azuga	Azuga Sud	770	50	U	154	20		2	2
140.	Prahova	Azuga	Cazacu	1920	41	M	530	28.2	TK1,TG,BS	1	2
141.	Prahova	Azuga	Cazacu Bretea	716	19	M	163	22.8		2	2
142.	Prahova	Azuga	Cazacu Varianta	400	40	M	116	33.8	TK1	1	2
143.	Prahova	Azuga	La Stana	910	50	U	154	16.9		2	2
144.	Prahova	Azuga	Sorica	2100	50	M	561	29	TG	1	1
145.	Prahova	Busteni	Babele-Pestera	3000		U	600				
146.	Prahova	Busteni	Boncu	1600		D	600				
147.	Prahova	Busteni	Cabana Babele	400		U	60				
148.	Prahova	Busteni	Cabana Omu	1500		D	500				
149.	Prahova	Busteni	Costila-Caraiman	400		D	250				
150.	Prahova	Busteni	Gura Diham	4000		U					
151.	Prahova	Busteni	Fun Park	150		U					
152.	Prahova	Busteni	Kalinderu	1500	40	M	295	37	TSF4	1	1
153.	Prahova	Busteni	Piatra Arsa	300		U	60				
154.	Prahova	Busteni	Silva	400		U	50				
155.	Prahova	Busteni	Valea Cerbului	3000		D	650				
156.	Prahova	Busteni	Valea Gaura	800		M	200				
157.	Prahova	Sinaia	Carp	1382	55	D	448	28	TSD4,TC	2	2
158.	Prahova	Sinaia	Drumul de Vara	2971	100	M	394	24		2	2
159.	Prahova	Sinaia	Gondola 1	150	30	FU	16	13	TG,BS	1	1
160.	Prahova	Sinaia	Incepatori	173	80	U	203	18	TC	2	2
161.	Prahova	Sinaia	Laptici	1900	40	U	330	16	TG		
162.	Prahova	Sinaia	Papagal	847	65	D	221	35	TG	2	2
163.	Prahova	Sinaia	Partia Noua	2153	50	M	402	21	TG		
164.	Prahova	Sinaia	Scanduri	505	45	M	148	29	TG	2	2
165.	Prahova	Sinaia	Tarle	534	55	D	221	33	TC	2	2
166.	Prahova	Sinaia	Valea Dorului Tel. 1	776	80	M	217	28	TK1,TC	2	2
167.	Prahova	Sinaia	Valea Dorului Tel. 2	804	70	M	231	28	TSD4	2	2
168.	Prahova	Sinaia	Valea Dorului Var.	896	50	M	199	21	TSD4	2	2
169.	Prahova	Sinaia	Valea Soarelui 1	1191	60	M	215	21	TSD4	2	2
170.	Prahova	Sinaia	Valea Soarelui 2	1200	50	U	200	16	TSD4	2	2
171.	Prahova	Sinaia	Vanturis	2900		M	600		TK,TSD4,TC		
172.	Sibiu	Balea Lac	Curba de Nivel	14000	150	M	500	28	TK1	2	1
173.	Sibiu	Balea Lac	Balea Cascada P.2	13000	150	D	500	35	TC	2	1
174.	Sibiu	Gura Raului	Akela (Scoala)	150	20	FU	30	10	BS	1	1

175.	Sibiu	Gura Raului	Colt Alb	700	40	M	190	25	TK1	1	1
176.	Sibiu	Gura Raului	Trecatoarea-Lupilor	500	40	M	85	14	TK1,BS	1	1
177.	Sibiu	Paltinis	Arena (D)	240		FU	35	14	TK1	1	1
178.	Sibiu	Paltinis	La Gascani	700		M	100	22		2	2
179.	Sibiu	Paltinis	Oncesti 1	1150	50	M	241	22	TSF2	2	1
180.	Sibiu	Paltinis	Oncesti 2	450	60	U	200	9	TK1	2	2
181.	Sibiu	Paltinis	Panorama Sibiului	600		M	100	22	TK1	2	2
182.	Sibiu	Paltinis	Platos	520		U	50	17	TK1	1	1
183.	Sibiu	Paltinis	Poiana Poplaccii	600		M	100	21	TK1	1	1
184.	Sibiu	Paltinis	Soarelui	640		M	75	22	TK1		
185.	Suceava	Carlibaba	Magura 1	1008		M	207	21	TK1	2	2
186.	Suceava	Carlibaba	Magura 2	530		U	125	24	TK1	2	2
187.	Suceava	C-lung Moldovenesc	Rarau 1	3000		U	515	27	TG	1	1
188.	Suceava	C-lung Moldovenesc	Rarau 2	2550	65	M	365	32	TG	1	1
189.	Suceava	C-lung Moldovenesc	Runc	800	50	M	200	20	TK1	2	2
190.	Suceava	C-lung Moldovenesc	Runc 1	410	100	U	70	18	BS	2	2
191.	Suceava	C-lung Moldovenesc	Runc 2	430	75	M	70	21	BS	2	2
192.	Suceava	Gura Humorului	Soimul	1462	35	M	283	20	TSF4	1	1
193.	Suceava	Malini	Malini	800	40	M	106	19	TK2	2	1
194.	Suceava	Vatra Dornei	Dealul Negru-Dificil	282		D	93		BS	2	2
195.	Suceava	Vatra Dornei	Dealul Negru-Dusor	441		U	101		TSF2		
196.	Suceava	Vatra Dornei	Parc	900	70	M	150	28	TK2,BS	2	1
197.	Suceava	Vatra Dornei	Poenita	550	50	U	100	15	TK1	1	1
198.	Suceava	Vatra Dornei	Telescaun	3080	50	U	428	16	TSF2	2	2
199.	Suceava	Vatra Dornei	Veverita	800	35	M	180		TK2	1	1

* Dificultate : FU – foarte ușor, U – ușor, M – mediu, D – dificil; Instalația de transport : TK1 – teleschi cu dispozitive de tractare mono-post, TK2 – teleschi biopost cu agațatori fiși, TSF2 – telescaun fix cu vehicule cu 2 locuri, TSF4 – telescaun fix cu vehicule cu 4 locuri, TSD4 – telescaun debraiabil cu vehicule de 4 locuri, TG – telegondolă, TC – telecabină, BS – Baby schi

Fig. 24 Localitățile, numărul de părți, gradul de dificultate și lungimea acestora

Din punctul de vedere al relației lungime - diferență de nivel, se pune în evidență faptul că marea majoritate a părților cu lungime de până la 1.000 metri se remarcă cu diferențe de nivel mai mici de 200 metri. Cu mai mică diferență de nivel se pune în evidență în cazul părții Cioplea din Predeal cu 20 metri și o lungime de 200 metri iar cea mai mare în cazul părții Măloasa din Muntele Mic cu 980 metri, pe o lungime de 12.000 metri.

Din punctele de vedere al lungimii părților s-au detașat 5 grupe de județe, după cum urmează:

- I. 550 - 1.610 metri
- II. 1.611 - 7.195 metri
- III. 7.196 - 17.043 metri
- IV. 17.044 - 28.350 metri
- V. 28.351 - 42.248 metri

Astfel, din prima categorie fac parte județul Argeș (550 metri), Mureș (1.400 metri), Neamț (1.415 metri) și Covasna (1.610 metri). În categoria a doua se includ județele Bistrița-Năsăud (3.489 metri), Bihor (4.268 metri) și Gorj (2.470 metri). În categoria a III-a se încadrează următoarele patru județe: Alba (12.480 metri), Hunedoara (14.747 metri), Harghita (16.255 metri) și Suceava (17.043 metri). În categoria a IV-a sunt județele Caraș-Severin (21.030 metri), Maramureș (22.260 metri), Brașov (26.986 metri) și Sibiu (29.560 metri). În ultima categorie se regăsește doar județul Prahova cu cei 42.248 metri liniari de părți desfășurați în sectorul montan al văii Prahovei. (vezi tabel)

Harta pune în evidență, în chip specific, concentrarea părților pe județe, cu caracteristicile lor metrice și nivel de dificultate, precum și poziția altitudinală a acestora. Singurul județ, parțial carpatic, și anume Vâlcea, nu dispune de amenajări speciale pentru schi, în pofida faptului că dispune în acest sens de un potențial natural remarcabil.

Strădaniile de punere în valoare a potențialului turistic al văii Lotrului prevăd și proiecte pentru domeniul schiabil. „Sufocarea” văii Prahovei în timpul sezonului de iarnă și nu numai deschide cale celei de a doua alternative pentru schi pe Valea Lotrului, pentru populația capitalei, dar și pentru cei din județele din sudul și sud-vestul țării. Valea Lotrului se instituie astfel ca o contrapondere demnă de luat în seamă, văii superioare a Prahovei. Dacă mai adăugăm potențialul balnear al stațiunilor vâlcene și proiectele pentru schi, acestea rămân dezirabile și realizabile în viitorul apropiat.

Valea Prahovei cu stațiunile Sinaia, Bușteni, Azuga și Predeal, alături de stațiunea Poiana Brașov rămân principalele domenii schiabile din România.

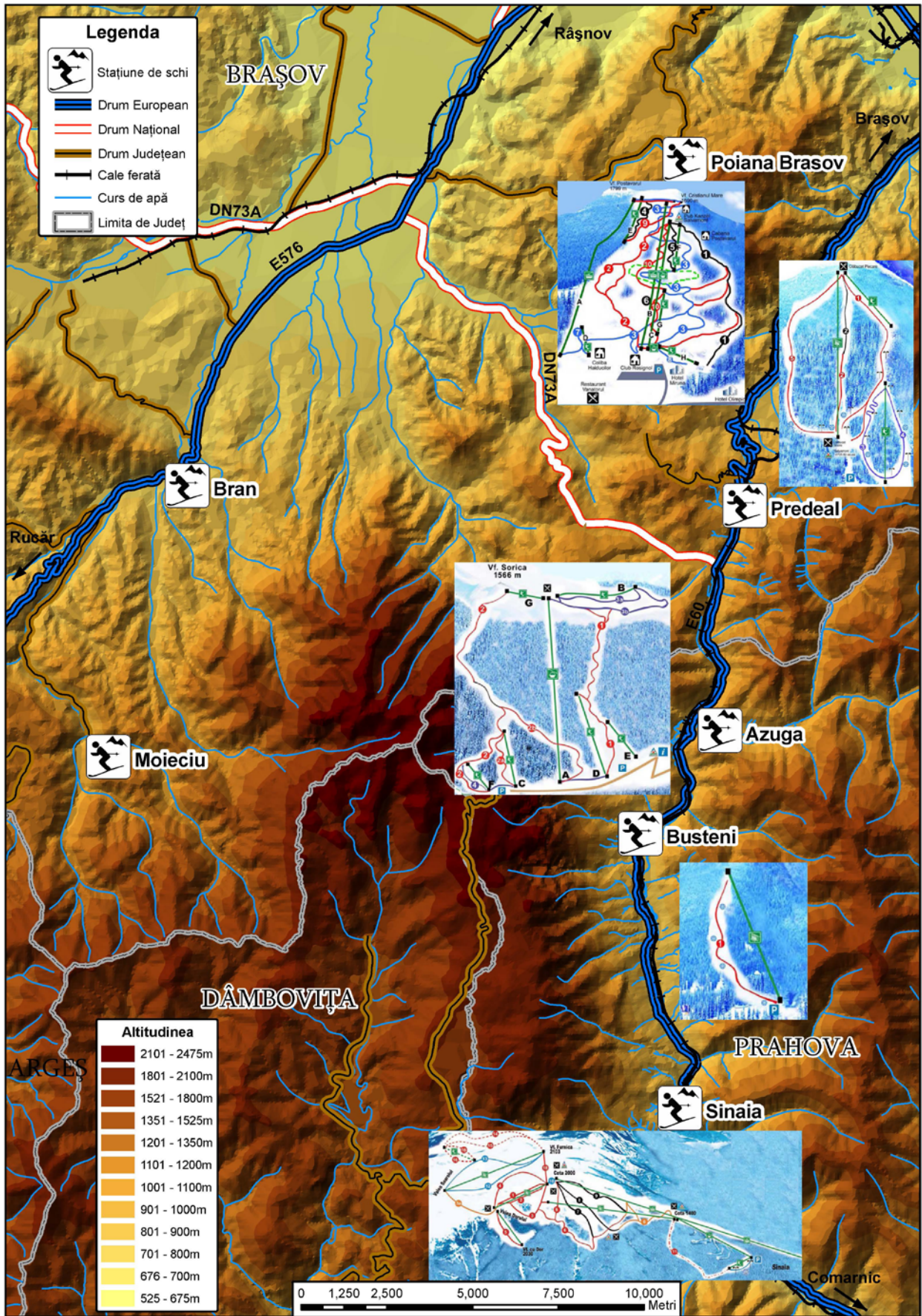
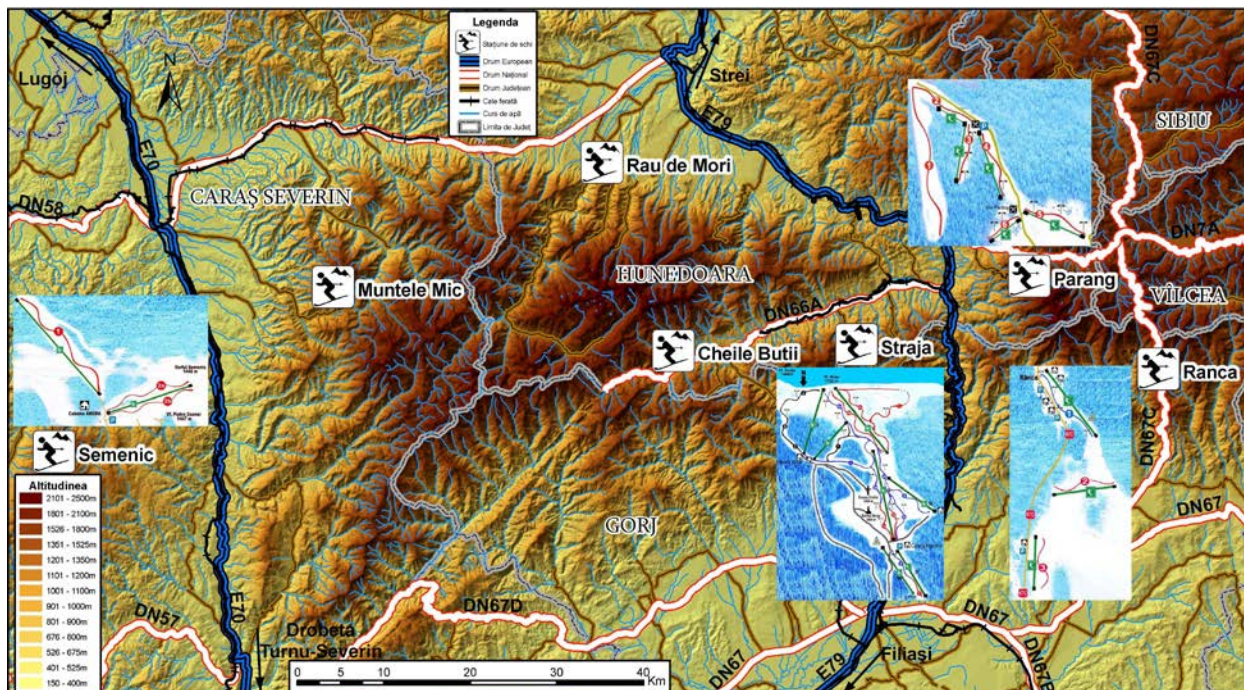

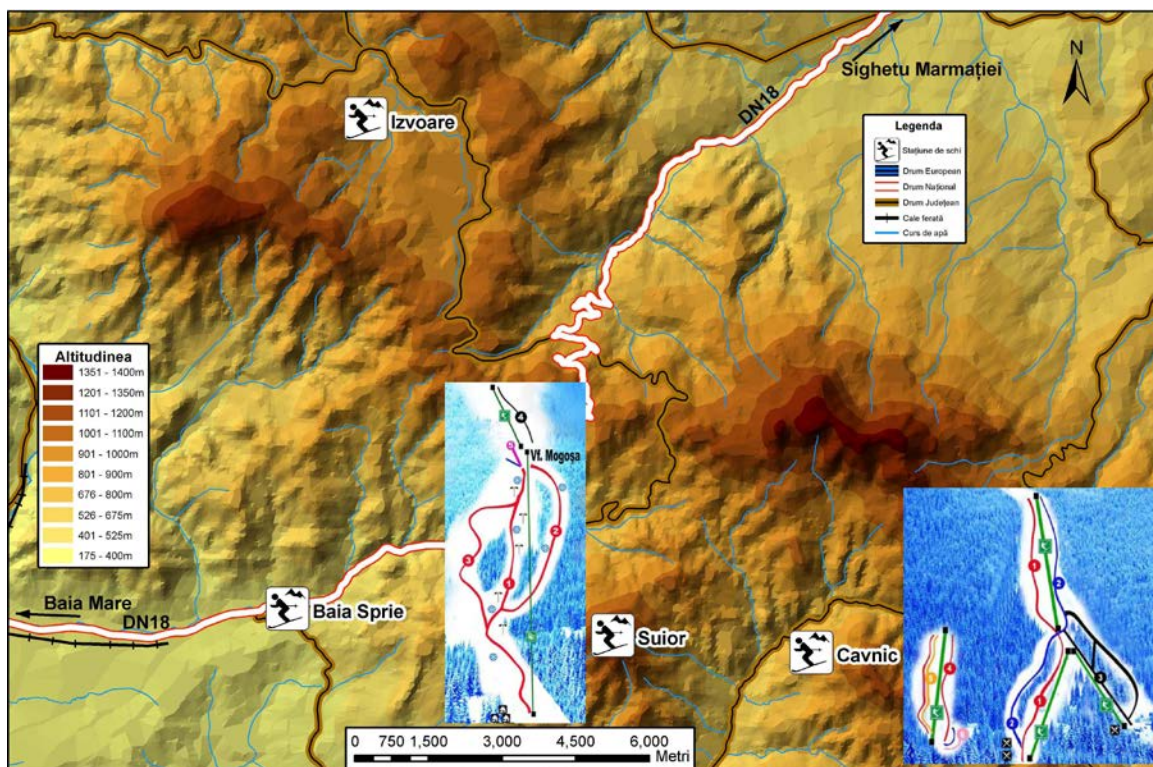
Fig. 25 Stațiunile pentru schi de pe valea superioară a Prahovei și Poiana Brașov

La vest de valea Oltului, în Carpații Meridionali, cele șase stațiuni omologate deservesc nevoia pentru acest sport pentru județele Olteniei, cele din culoarul Mureșului și cele ale Banatului (pentru Timișoara principală destinație schiabilă o reprezintă Muntele Mic, cu pârtia Măloasa, lungă de 12 kilometri și o diferență de nivel de 980 metri).

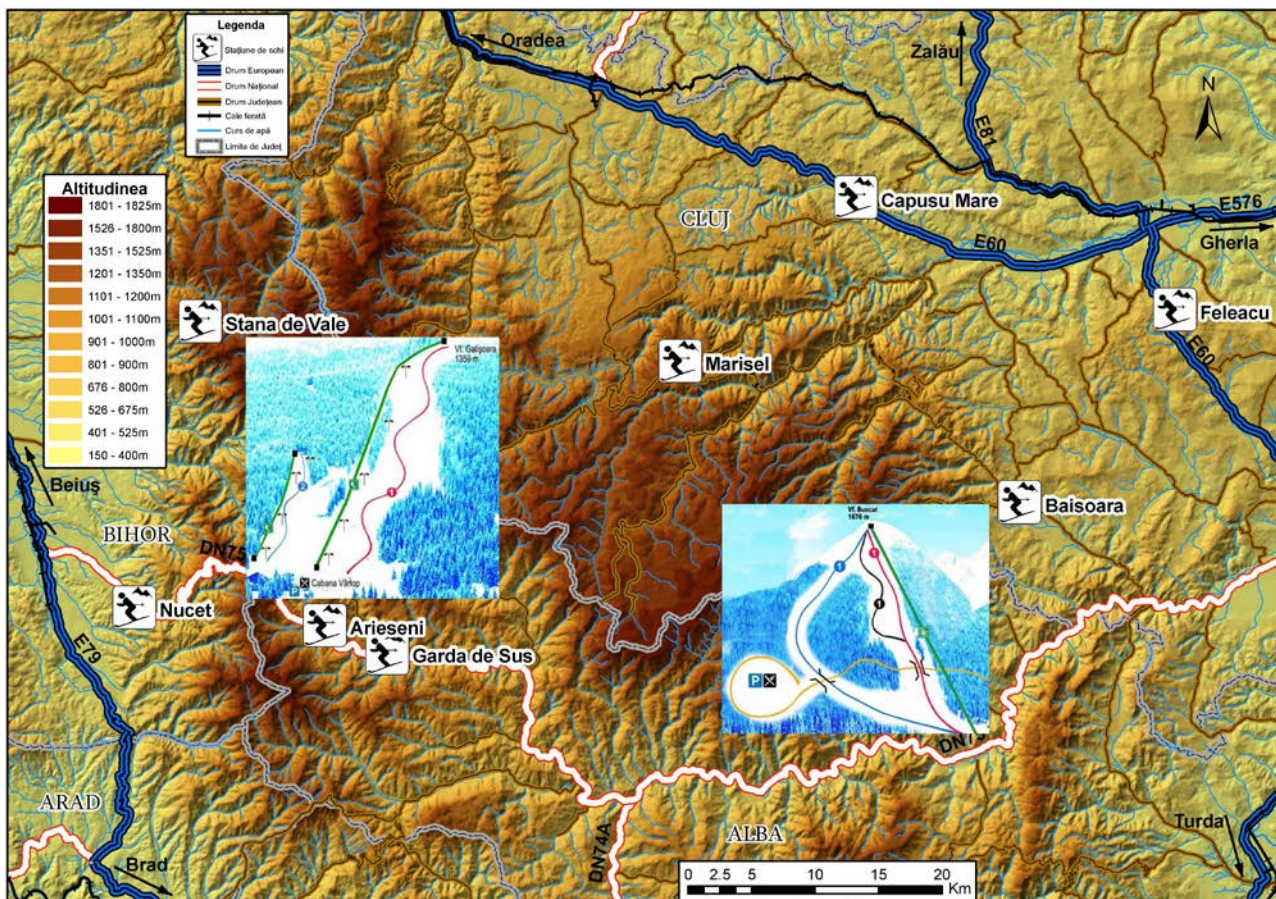
Fig. 26 Stațiunile pentru schi din Munții Parâng, M. Lotrului, Munții Retezat, Țarcu și Semenic

Fig. 27 Stațiunile pentru schi din Munții Gutâiului

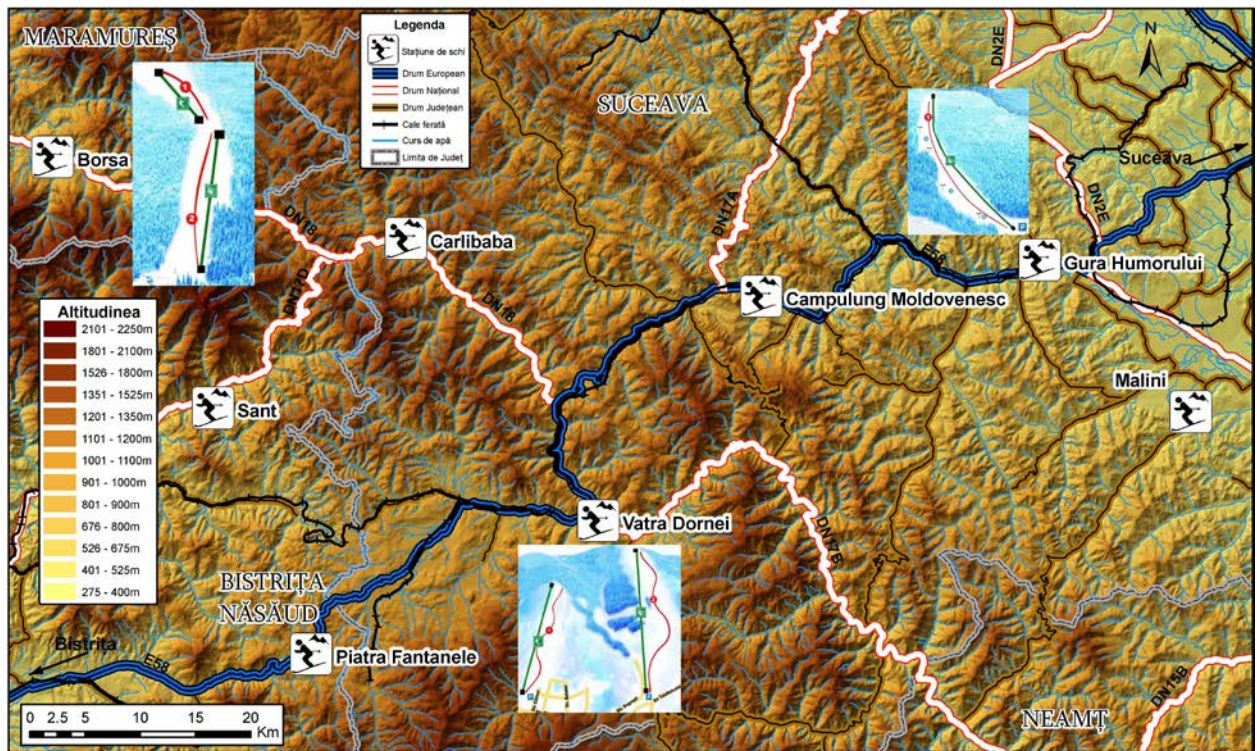
În nordul țării se remarcă ca destinații pentru practicarea schiului cele din județul Maramureș (Izvoare, Șuior, Baia Sprie și Cavnic) situate în Munții Gutâiului.

În Munții Apuseni, mai renumite sunt stațiunile pentru schi de la Arieșeni, Gârda de Sus (județ Alba) și Băișoara (județ Cluj). Cele două stațiuni din județul Alba sunt „asaltate” de către schiori din județele limitrofe (Hunedoara, Arad, Bihor și Cluj), pe când în cazul stațiunii Băișoara asistăm la un remarcabil „exclusivism” clujean.

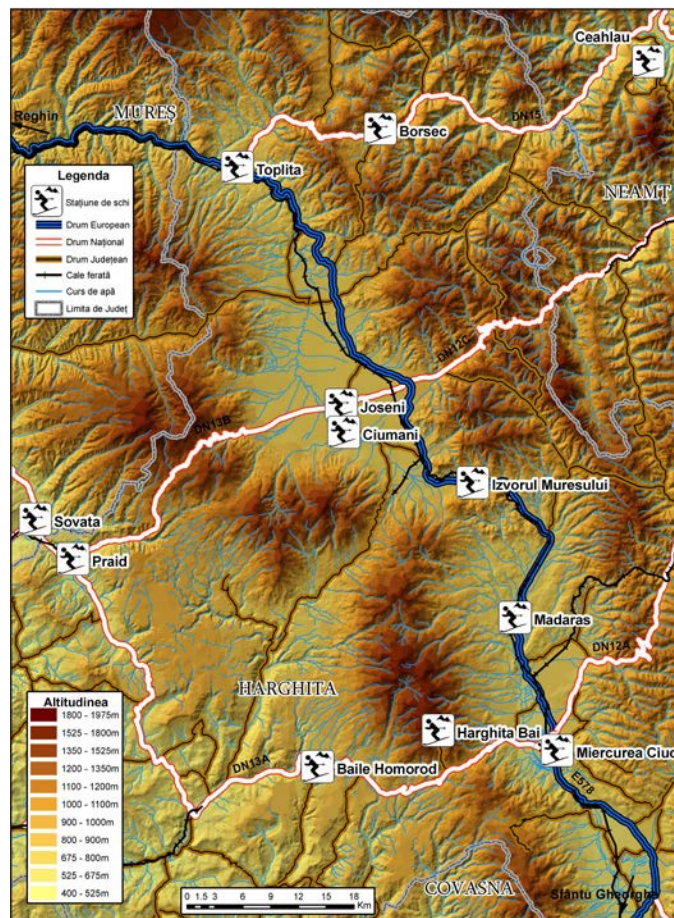

Fig. 28 Stațiunile pentru schi din Munții Apuseni

În Munții Rodnei, Obcinele Moldovei și Munții Călimani se află stațiunile schiabile de la Vatra Dornei, Câmpulung Moldovenesc, Piatra Fântânele, Șant, Borșa, Cărlibaba, Gura Humorului și Mălini, dintre care cea mai activă este Vatra Dornei, care se bucură de o tradiție mai îndelungată, în relație cu unitatea militară de vânători de munte și cu accesul lesnicios pe șosea și calea ferată. Seria mediană a Carpaților Orientali este completată cu un număr de 12 stațiuni ale schiului (Ceahlău, Borsec, Toplița, Sovata, Praid, Joseni, Ciumani, Izvorul Mureșului, Mădăraș, Harghita Băi, Băile Homorod și Miercurea Ciuc). Stațiunile de pe axele superioare ale Mureșului (Toplița, Joseni, Ciumani și Izvorul Mureșului) și Oltului (Mădăraș, Miercurea Ciuc, Harghita Băi) se bucură de zăpadă timp mai îndelungat, chiar în condiții de altitudine mică (600 - 700 metri) datorită frecvenței mari a inversiunilor termice, care mențin sistematic temperaturi scăzute și implicit zăpada la sol.

Fig. 29 Stațiunile pentru schi din Munții Rodnei, Munții Călimani și Obcinele Moldovei

Fig. 30 Stațiunile pentru schi din sectorul median al Carpaților Orientali

Același lucru este valabil și pentru stațiunile de schi adiacente sectorului nordic și estic al Depresiunii Brașovului, unde același fenomen frecvent de inversiune termică a dus la înregistrarea minimei absolute de la noi din țară (stația meteo Bod, $-38,5^{\circ}\text{C}$, 10 ianuarie 1941).

CAPITOLUL 10

TERENURILE PENTRU GOLF

Golful este sportul celor bogați, „*sportul regilor*”. Suprafața terenurilor de golf se măsoară în zeci și sute de hectare. Bunăoară, un teren de golf ca să fie omologat trebuie să aibă o suprafață minimă de circa 60 hectare și minim 18 “cupe” (găuri). Terenurile de golf aduc venituri mari, dacă sunt amenajate și locuate la „drumuri potrivite”. Astfel, americanii nu prea bogați investesc în terenuri de golf în Elveția, unde sunt concentrate averile marilor bogătași ai lumii. În Europa de Est renașterea acestui sport, după mai mult de o jumătate de secol de abolire, este strâns legată de renașterea unei burghezii naționale cosmopolite.

La noi în țară practica și practicarea golfului se leagă de numele lui Paul Tomița din satul Pianu de Jos, județ Alba. Acesta a fost selectat instructor de golf al Casei Regale, după un stagiu de portat la luxosul hotel „Continental” din București. Cu această nobilă îndeletnicire a colindat lumea în companii selecte, la bătrânețe retrăgându-se în satul natal, unde a pus bazele primului teren de golf din România, după 1989.

Primul teren de golf din România a fost inaugurat la București în anul 1925, prima lovitură fiind dată simbolic, de către regele Ferdinand. În anul 1932 englezul J.T.Baker, ajutat de către Paul Tomița, începe munca de amenajare a noului teren, la periferia nordică a Bucureștiului, aducându-l la standarde internaționale, cu 18 găuri. Inaugurarea acestuia a avut loc în anul 1937, terenul având un teren de 5.438 metri. Terenul de golf s-a amenajat pe un teren mlăștinos la acea vreme, pe malurile râului Colentina, interpus între Codrii Vlăsiei și actualul parc Herăstrău. Deocamdată la noi în țară sunt omologate doar patru terenuri pentru golf, și anume:

- 1) București - Clubul Diplomatic;
- 2) Pianu de Jos - Clubul de Golf „Paul Tomița”;
- 3) Breaza - Clubul de Golf „Lac de Verde”;
- 4) Timișoara - Clubul de Golf „Tite Golf Resort”.

Sunt proiecte de amenajare a noi terenuri pentru golf ori sunt în construcție în județele Constanța, București, Brașov, Cluj, Iași ș.a. Federația Română de Golf este afiliată la Asociația Europeană de Golf (E.G.A. - European Golf Association). În România există un număr de 500 de persoane care practică sistematic golful, cu vârste cuprinse între 30 și 50 de ani.

Fig. 31 Planul terenului de golf de la Pianu de Jos, județ Alba

(sursa: <http://golfclubpaultomita.ro/teren/>)

CAPITOLUL 11

CIRCUITE AUTOMOBILISTICE ȘI INFRASTRUCTURI PENTRU CICLISM

Primele curse s-au desfășurat pe circuitul din fața Casei Poporului, fiind un proiect Circuitul Grand Prix One de la Snagov, lung de 3,8 kilometri.

Se propune înființarea unui circuit de acest fel în aria de „bad-land” a localității Aghireș, județ Cluj, în urma nivelării haldelor de steril din zonă (*Philipp G. Berkessy, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj- teza de doctorat „Reabilitări complexe ale exploatărilor miniere. Studiu comparativ Köflach - Austria, Lausitz – Germania, 2011*). În proximitate și în conexiune cu realizarea acestui obiectiv va fi dat în exploatare un complex comercial de lux și un hotel modern. Asemenea proiect va fi promovat în mari orașe precum Viena, Milano, Roma și Shanghai. Curse automobilistice pe infrastructuri rutiere preexistente s-a desfășurat pe mai multe sectoare de drum din țară, cum ar fi: Pârâul Rece-Bran ori Cluj-Napoca-Băișoara.

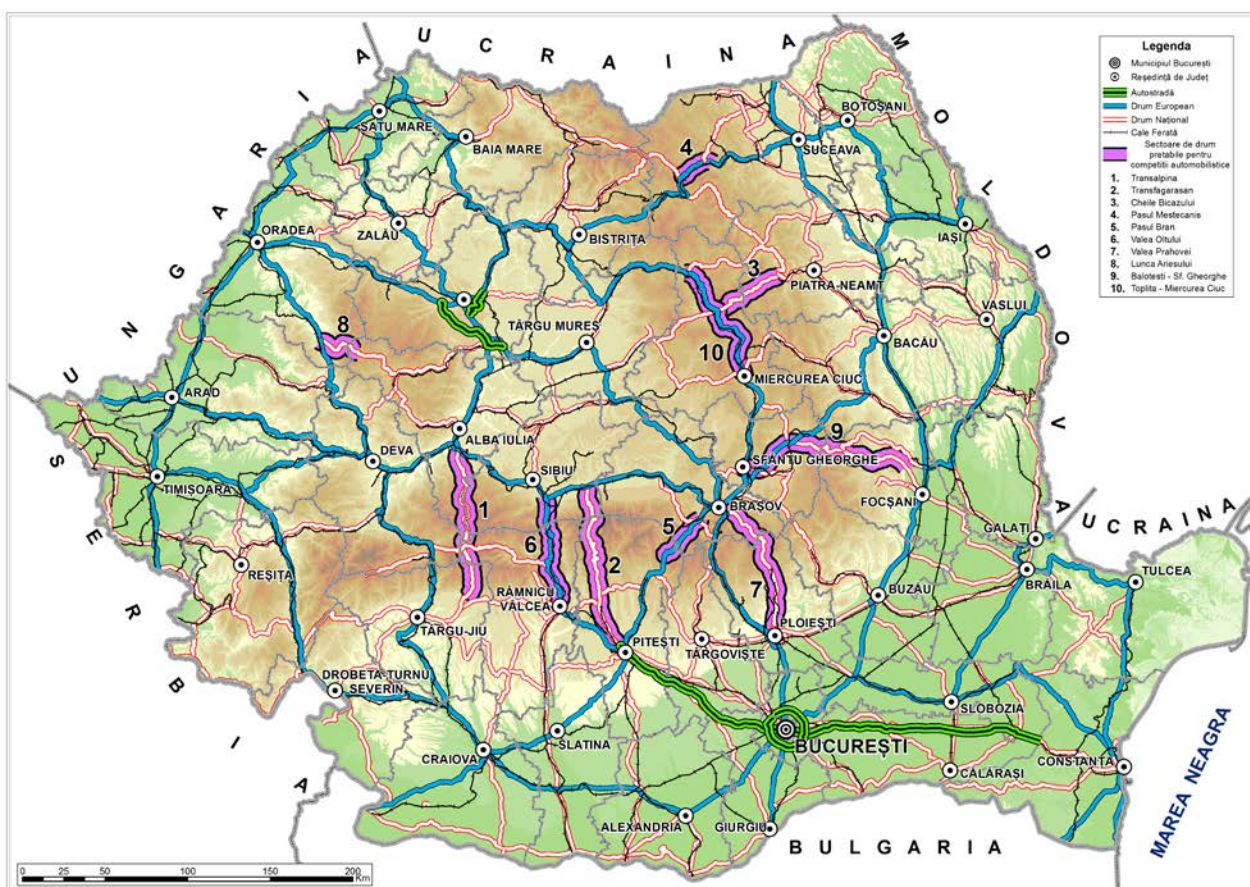

Fig. 32 Sectoarele de drum pretabile pentru circuite automobilistice

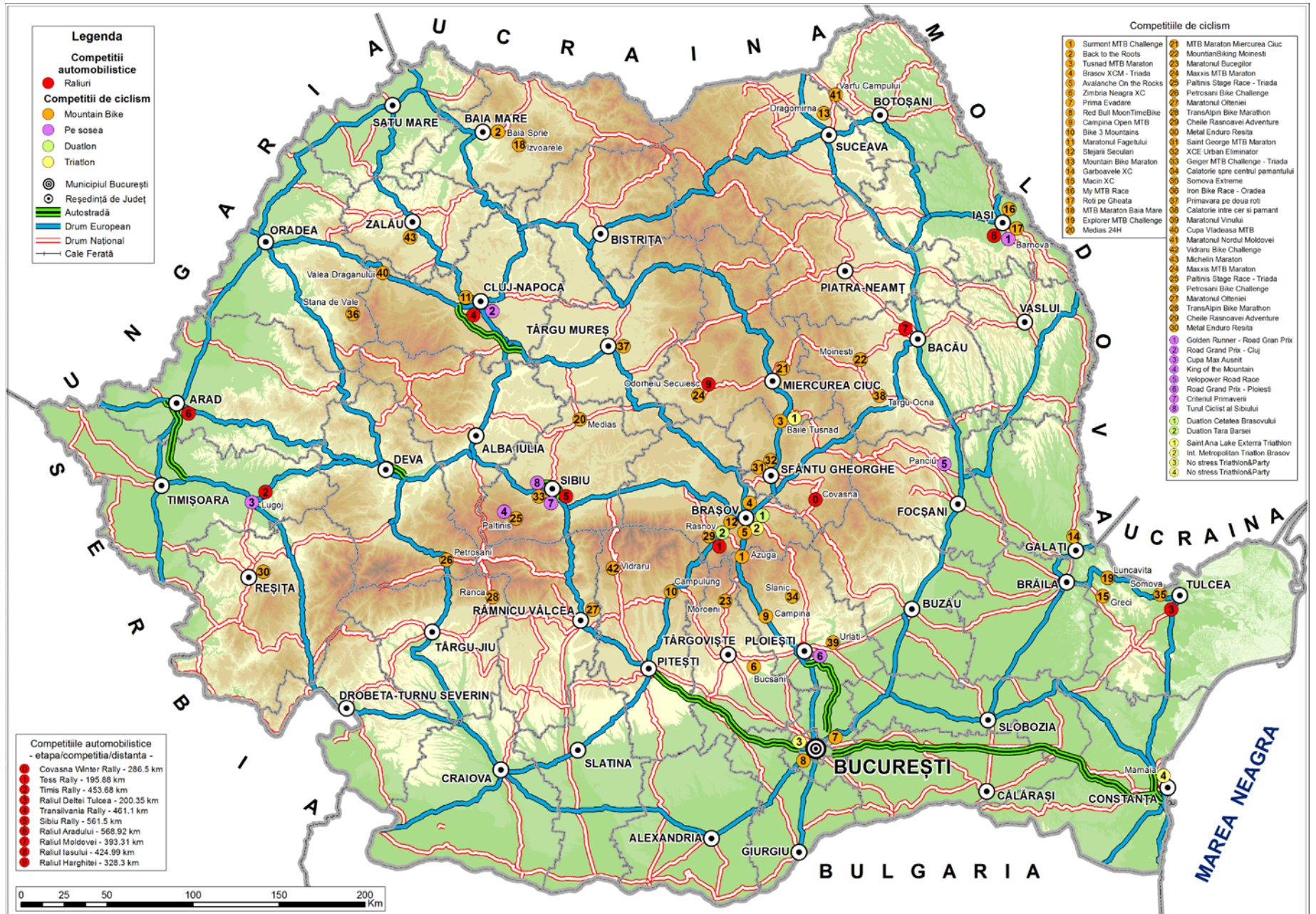

Fig. 33 Locatiile competitior automobilistice si de ciclism din Romania
 (sursa date: www.cnr.ro & www.ciclism.ro)

Datorită particularităților reliefului național, cu prezența celor trei mari unități de relief, câmpie, deal și munte, cu două „străpungeri” de mare altitudine „Transfăgărășanul” și „Transalpina”, România dispune de trasee cicliste de mare varietate și dificultăți. Tronsoanele de „cățărare” de la pasul Mestecăniș, Cheile Bicazului, Dealul Feleacului, Păniceni, Novaci-Rânca, Porumbacu de Jos, Bâlea Lac, sunt doar câteva dintre „punctele” de grea încercare a măiestriei sportive. Multe dintre competițiile cicliste de viteză se organizează pe piste marilor stadioane.

CAPITOLUL 12

AEROCLUBURILE

Acestea constituie adevărate pepiniere pentru recrutarea piloților militari și ai aviației civile. Activitățile aerocluburilor constau în principal în instruirea tineretului pentru zbor cu motor, planorism și parașutism. Aerocluburile dispun de un teren înierbat nu betonat pentru decolare - aterizare, hangare pentru protecția aeronavelor (planoarelor), „puncte tehnice”, stații meteo și săli speciale pentru cursuri și antrenamente la sol.

La noi în țară sunt active 17 aerocluburi, cele mai active fiind cele de la București (aeroclubul „Aurel Vlaicu”), Bănești-Prahova și Sânpetru-Brașov. La Cluj-Napoca, aeroclubul Cluj-Dezmir este poziționat între calea ferată, la nord și Dealul Morii, la sud, paralel cu pista aeroportului internațional Cluj-Napoca. Aeroclubul poartă numele de „Traian Dârjan”, pilot-aviator, căzut eroic în luptele pentru eliberarea Transilvaniei de Nord din toamna anului 1944, originar din fostul sat Someșeni.

Periodic, aerocluburile organizează mitinguri aviatice, cu probe de acrobație, lansare de parașute, aterizări la puncte fixe etc.

Tabel 20 Aerocluburile omologate din România și activitățile ce se pot desfășura în cadrul acestora

Localitatea	Județul	Activități
Brașov	Brașov	Aeromodelism
		Planorism
		Zbor aeronave ULM
		Zbor aeronava cat. IV
		Parașutism
Cluj-Napoca	Cluj	Planorism
		Parașutism
Deva	Hunedoara	Planorism
		Parașutism
Iași	Iași	Planorism
		Parașutism
		Modelism
Mureș	Mureș	Planorism
		Parașutism
		Zbor aeronave ULM
Ploiești	Prahova	Planorism
		Parașutism
		Zbor aeronave ULM
		Zbor cu motor
Satu Mare	Satu Mare	Planorism
		Parașutism
Suceava	Suceava	Planorism
		Parașutism

(Sursa : <http://www.aeroclubulromaniei.ro>)

CAPITOLUL 13

INFRASTRUCTURI PENTRU SPORTURI ACVATICE

Sportul pe apă și în apă îmbracă o serie de discipline, dintre care se detașază înotul, polo, caiac-canoe și raftingul. Pentru înot și polo infrastructurilor specifice sunt piscinele, pentru caiac și canoe, lacuri naturale și antropice amenajate special, iar pentru rafting cursurile de apă naturale, speculate în funcție de debitele râurilor și viteza apei.

Fig. 34 Bazinele de înot la nivel de localitate (sursa date: insse.ro)

Piscine se găsesc amenajate în fiecare oraș cu rang de municipiu, fiind în fază de proiect și în orașele mici și în unele centre comunale cu primari mai întreprinzători. Sunt renumite piscinele cu dimensiuni și caracteristici olimpice din București, Snagov, Izvorani, cele de la Cluj-Napoca și Timișoara, precum și cea din cadrul complexului de natație de la Otopeni.

La Oradea se află de asemenea o piscină renumită, cu caracteristici olimpice, unde lotul național de polo pe apă dispută cele mai frecvente competiții. Aici, funcționarea bazinului olimpic

este susținută de prezența apelor termale, care o fac operabilă și pe timp de iarnă, cu costuri mai mici.

Piscine ultramoderne funcționează și în cadrul unor complexe hoteliere din capitală și din centrele urbane de rang provincial, dar nu sunt destinate competițiilor sportive. Același lucru este valabil și pentru stațiunile balneare renumite din țara noastră.

13.1. PISCINELE OLIMPICE

Acestea sunt suprafețe acvatice amenajate majoritar indoor, cu activitate competițională neîntreruptă. Fac obiectul utilizării pentru antrenamente și competiții de înot și polo.

Dimensiunile standard sunt de 50 metri lungime și 25 metri lățime. Adâncimea apei variază între 2,5 și 3,5 metri. Pe timp de vară sunt concurate de bazinele în aer liber. Pe durata iernii reclamă măsuri speciale de protecție și încălzire. Instalații speciale asigură filtrarea sistematică a apei, iar sistemele de dușuri și vestiare completează gama competițională a acestora. În tribune, de obicei dispuse unilateral, pot lua parte la spectacol între 500 și 2500 spectatori (valorile cele mai frecvente).

13.2. LACURI ȘI AMENAJĂRI PENTRU CAIAC-CANOE

Acest sport reclamă suprafețe acvatice cu apă stătătoare și lungimi relativ mari. Majoritatea unităților lacustre naturale din țara noastră satisfac aceste exigențe, cu excepția celor de origine glaciară din sectoarele alpine și cele situate în sistemele de diapirism care au dimensiuni mici. În schimb, iazurile din Câmpia Jijiei, din Câmpia Transilvaniei și limanurile fluviale din Câmpia Română pot contribui, cu puține intervenții, suport pentru desfășurarea competițiilor și antrenamentelor pentru caiac și canoe. Același lucru este valabil și pentru canalele și lacurile cu apele liniștite din Delta Dunării, unde s-au antrenat de timpuriu marii noștri campioni la aceste probe, originari din acest spațiu. Este vorba de lacurile Furtuna, Matița, Merhei, Gorgova, Roșu, Puiu, Lumina ș.a.

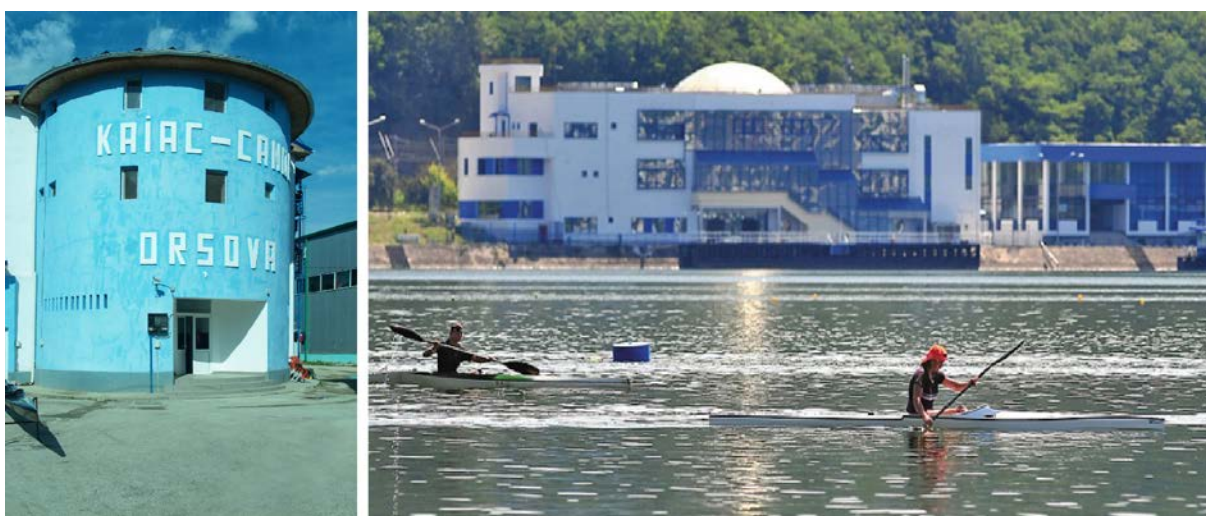
Canalul Dunăre - Marea Neagră, sectorial poate fi utilizat pentru competiții de caiac și canoe, cu condiția stopării navigației la timpii de antrenamente și competiții.

Canalul de la Călărași, amenajat pentru aprovizionarea cu minereu a combinatului siderurgic și pentru desfacerea produselor finite, este utilizat frecvent pentru aceste sporturi.

Locuri potrivite pentru antrenamente sunt și lacurile artificiale de interes hidroenergetic cum ar fi cel de la Văliug în Munții Semenicului, Vidra pe Lotru, Izvorul Muntelui pe Bistrița, Vidraru pe Argeș, Tarnița pe Someșul Cald ș.a. În orașul Orșova, pozițional în golful artificial a râului

Cerna, după realizarea sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier I, a luat ființă un club nautic pentru juniori a cărui competență exclusivă este canotajul și caiac-canoe. Clubul se află sub patronajul liceului teoretic „Traian Lălescu”. Ca bază materială, dispune de întregul arsenal de infrastructuri necesar acestor sporturi (hangar pentru ambarcațiuni, pontoane și șalupe, ateliere de întreținere a tehnicii, precum și peste 100 de ambarcații, cămin și bază de învățământ propriu). Clubul nautic pentru juniori de la Orșova este singurul de acest fel din țară.

Infrastructurile de prim rang ale acestor sporturi de află la Snagov, unde locul cu același nume este balizat și unde au loc antrenamentele, cantonamentele și competițiile de canotaj, caiac și canoe. Prin gradul de dotare și de modernizare, baza nautică de la Snagov rivalizează cu baze similare pe continent și din lume.

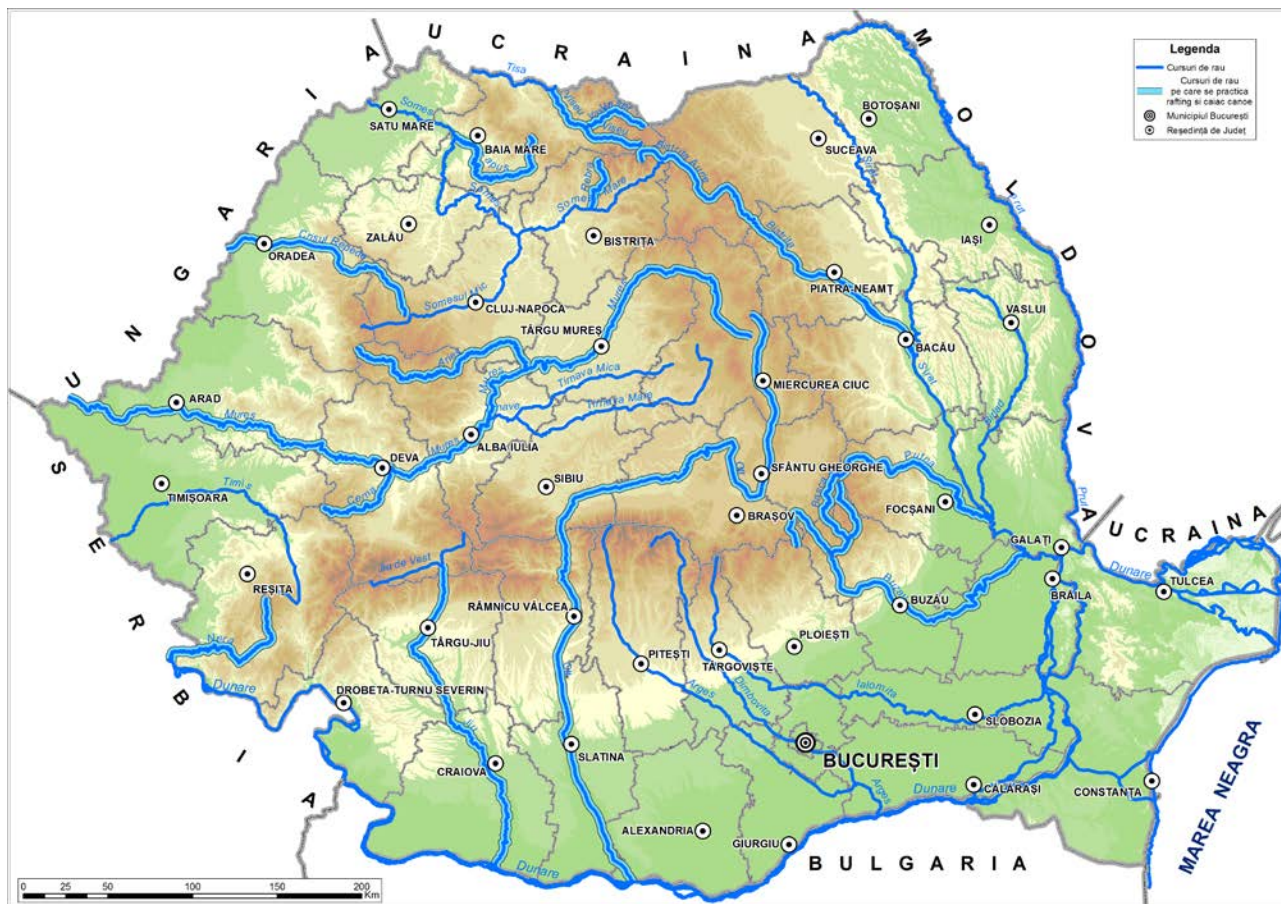

Fig. 35 Baza nautica de la Orsova (sursa www.k-corsova.ro; <http://www.romanioliberal.ro>)

13.3. TRASEE ACVATICE PENTRU RAFTING

Acest sport de tip outdoor a fost „validat” relativ recent în rândul populației țării noastre. Înainte de 1989 se puteau zări grupuri sporadice de străini care stârneau admirația și nedumerirea deopotrivă a localnicilor. România dispune de o rețea de râuri interioare ce măsoară circa 115.000 kilometri lungime. În sectoarele montane fiecare curs de apă cu debit mai mare de 4-5m³/secunda și viteză a apei de cel puțin 3metri/secundă se pretează practicării acestui sport. Creează dificultăți de traversare porțiunile stâncoase, cu repezișuri, care pun la încercare îndemânarea protagoniștilor. Costul relativ mare al ambarcațiunilor și faza incipientă de dotare a unor cluburi nautice, face ca numărul persoanelor practicante de rafting să fie redus, fiind mai răspândit în rândul tineretului. Având în vedere pericolul la care se expun participanții, acest sport reclamă echipamente speciale de protecție dintre care se detașază vesta și casca de protecție. Vesta asigură flotabilitatea corpului în caz de răsturnare și ferește corpul de temperatura scăzută a apei. Casca protejează corpul de

contactul dur cu crengile din lungul râului iar costumul și șosetele de neopren asigură o bună protecție termică a corpului. Alte anexe sunt necesare pentru protecția și siguranța protagoniștilor. Echipamentul, de regulă, este confecționat din material cu culori vii, pentru a putea fi observat la apă și pentru a asigura fotogenitatea sportivilor. Râurile practicabile sunt eșalonate pe o scară de la wwI. (ușor) și până la limita superioară wwVI. (limita de navigabilitate).

Fig. 36 Sectoare de râuri pretabile pentru practicarea raftingului

Variațiile mari de nivel și de debit ale râurilor interioare, cu viituri de primăvară-vară, limitează practicarea acestui sport. Dintre acestea sunt indicate Crișul Repede, în amonte de acumulările de la Tileagd, Nera, aval de Depresiunea Bozovici, Cerna, amonte de Băile Herculane. Cursul superior al Mureșului până la Deda și cel superior al Bistriței pot fi utilizate și de către persoane mai puțin experimentate. Și alte râuri prezintă sectoare adecvate practicării acestui sport. Pe Buzău, se poate aplica în aval de barajul de la Siriș, în timpul uzinării apei. Același lucru este valabil în defileul Jiului, dar apele murdare rezultate de la spălarea cărbunelui îi reduc atractivitatea.

CAPITOLUL 14

HIPODROMURI

Echitația este un sport nobil, în care sinergismul cal-călăreț, pe timpul competițiilor, este hotărâtor în atingerea unor parametri de performanță dezirabili. Cel mai activ hipodrom este cel de la Ploiești. Costul ridicat al întreținerii, la care se adaugă același cost sporit în întreținerea și grija față de cai, sunt factori limitativi cardinali pentru practicarea acestui sport. Caii de rasă sunt extrem de costisitori și necesită o hrănire specială, asistență medicală ultracalificată și adăposturi confortabile.

Hipodromul, conform DEX 1984, este definit ca fiind „o incintă amenajată pentru desfășurarea concursurilor hipice, prevăzută cu tribune pentru spectatori”. Într-o altă definiție hipodromul reprezintă „incintă amenajată pentru exerciții și concursuri de călărie, cum și pentru întreceri de care”. Altă definiție este mai lapidară: „teren pentru hipism”. După Petit Larousse, 1985, hipodromul este definit ca „loc amenajat pentru curse de cai ori care”. În greacă hiodromul semnifică „pistă pentru curse de cai” (gr. *hippos* - cal și *domos* - cursă).

Tabel 21 Hergheliile din România

Nr.	Localitatea	Județul	Numele hergheliei
1.	Sebeș	Alba	La Mesteceni
2.	Arad	Arad	Depozitul de armăsari Arad
3.	Beclean	Bistrița-Năsăud	Herghelia Beclean
4.	Râmnicelu	Brăila	Depozitul de armăsari Ramnicelu
5.	Voila	Brașov	Herghelia Sâmbăta de Jos
6.	Cislău	Buzău	Herghelia Cislău
7.	Rusețu	Buzău	Herghelia Rusețu
8.	Dor Mărunt	Călărași	Herghelia Dor Mărunt
9.	Perișoru	Călărași	Herghelia Jegalia
10.	Mangalia	Constanța	Herghelia Mangalia
11.	Ilieni (Sâncrai)	Covasna	Herghelia Sâncrai
12.	Tulucești	Galați	Herghelia Tulucești
13.	Târgu Mureș	Mureș	Herghelia de armăsari Târgu Mureș
14.	Timișești	Neamț	Depozitul de armăsari Dumbrava
15.	Slatina	Olt	Herghelia Slatina
16.	Moldova – Sulița	Suceava	Herghelia Lucina
17.	Rădăuți	Suceava	Herghelia Rădăuți
18.	Timișoara	Timiș	Herghelia Izvin

*după PATN 2007 Secțiunea VI, Zone Turistice

Hipodromurile au jucat un rol important în ansamblul infrastructurilor sportive naționale începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când caii, pe lângă utilizarea în munci agricole, au jucat un rol important în economia conflictelor armate. În timpul celui de-al doilea război

mondial, armata română, dar și a altor state, a fost o armată susținută de cavalerie. De aceea, hipodromurile s-au constituit ca puncte cheie în unitățile militare de cavalerie.

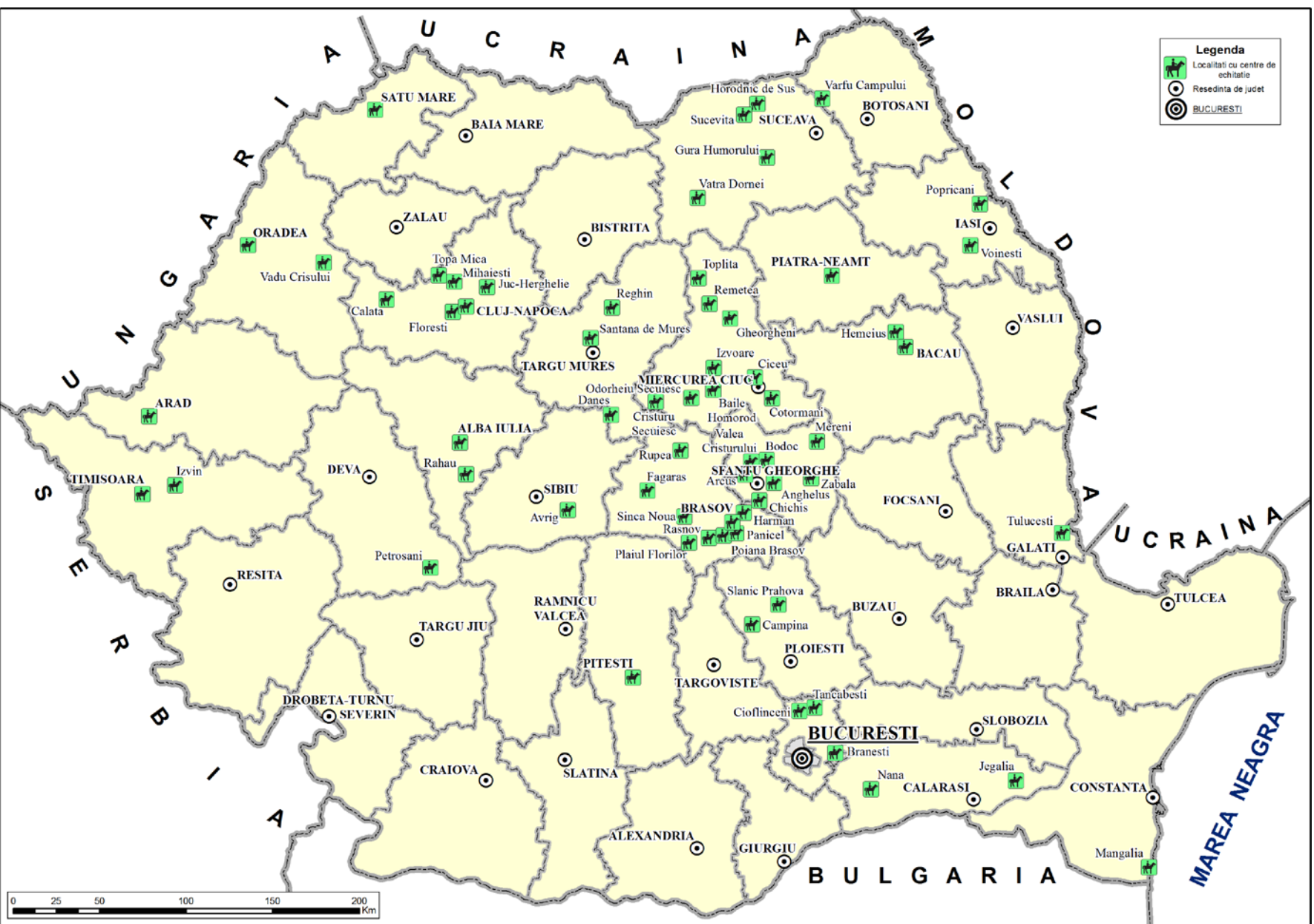

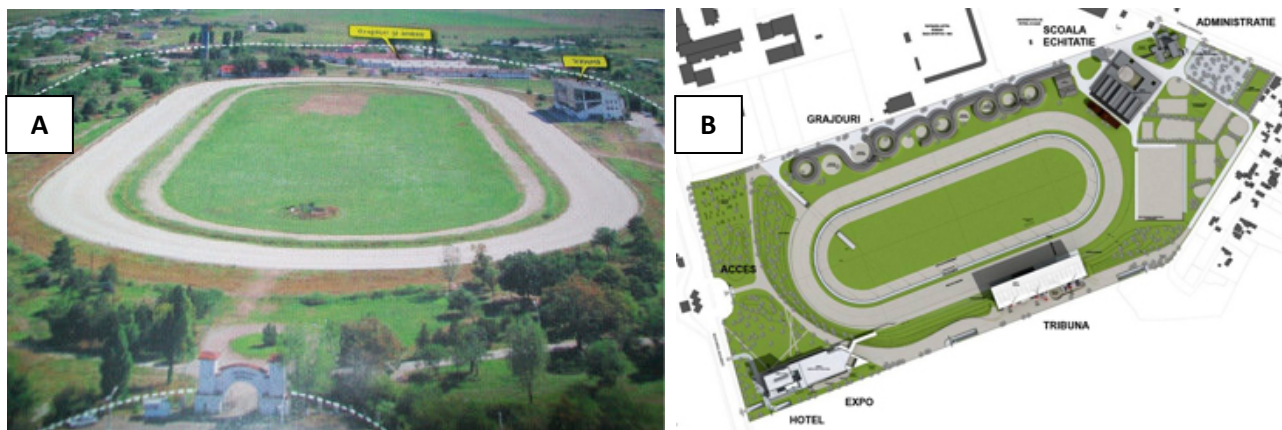
Fig. 37 Localitățile cu centre de echitație (sursa date: <http://www.equitiana.ro/>)

Astăzi, așa cum s-a mai menționat, cel mai activ hipodrom este cel Ploiești, unde se organizează sistematic curse speciale de cai. Alături de acesta, mai funcționează cel de la Mogoșoaia și Corbeanca, lângă București, unul de dimensiuni mai reduse în cadrul Facultății de Medicină Veterinară și unul al Jandarmeriei.

Hipodromuri se află și la Mangalia, în relație cu creșterea cailor de rasă, după cum în același context se păstrează cele de la Sâmbata de Jos (Brașov), Tulucești (Galați) și Jucu de Jos (Cluj). Pentru capitală s-a dat în exploatare cea mai mare herghelie din țară la Dor Mărunt, județ Călărași, în apropierea Autostrăzii Soarelui, pe o suprafață de 140 de hectare, cedate de către Romsilva. În ultima vreme a devenit activ și hipodromul de la Târgu Mureș. Astăzi, majoritatea hipodromurilor sunt administrate de către Romsilva, care dispun și de herghelii.

Cele mai reprezentative sunt cele de la Timișești (județ Neamț), Moldova-Sulița (județ Suceava), Slatina, Timișoara, Covasna, Rădăuți, Buzău și Brăila. Hipodromurile de la Sibiu și Baia Mare au rămas doar în amintire, pe locul acestora amenajându-se cartiere pentru locuințe.

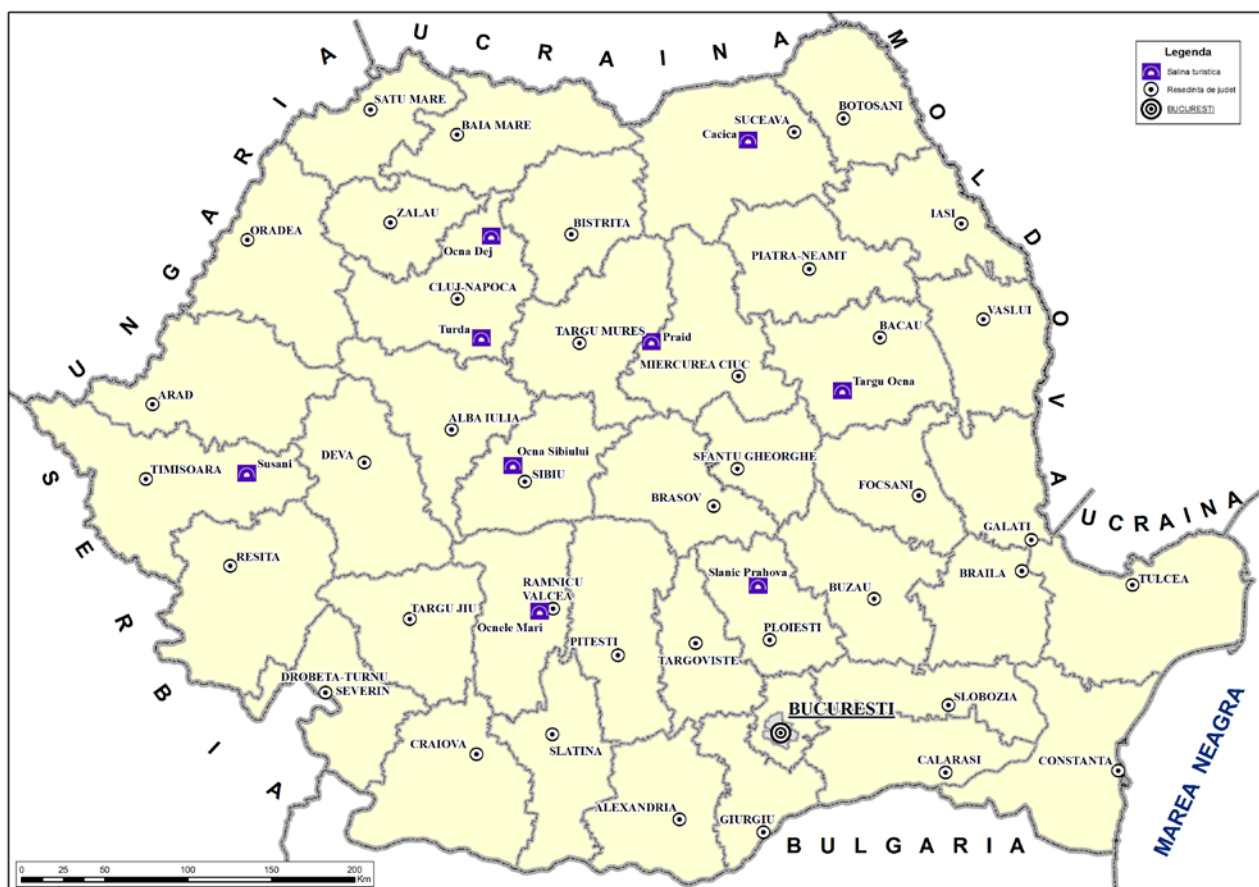

Fig. 38 Hipodromul din Ploiești: A - în prezent; B - în proiect
(sursă: <http://prahovaploiesti.blogspot.ro/>)

CAPITOLUL 15

AMENAJĂRI SPECIALE PENTRU TRATAMENT ȘI SPORT

Dintre acestea, cele mai renumite la noi în țară sunt salinele. Cu un remarcabil „capital salifer”, România dispune astăzi de importante amenajări subterane, în fostele mine de sare, unde tratarea unor boli ale aparatului respirator și ale reumatismului se conjugă cu practicarea unor sporturi, destul de diverse (gimnastică aerobică, tenis de câmp, tenis de masă, baschet, handbal, fotbal, minigolf etc.).

Fig. 39 *Principalele centre salifere din România* (sursa date: <http://locuridinromania.ro>)

Astfel de amenajări sunt la salinele de la Turda și Praid, în interiorul arcului carpatic și apoi cele de la Slănic Prahova, Slănic Moldova și Ocnele Mari în exteriorul arcului carpatic. Deși destinația lor principală este de natură medicală, prin combinația cu activități sportive se obțin rezultate spectaculare în tratamentul astmului bronșic și al reumatismului poliarticular. Datorită

calmului atmosferic din aceste saline, aici se organizează și cele mai reușite concursuri de aeromodelism.

Mai recent, la Târgu Jiu și Timișoara s-au amenajat artificial încăperi de tip salină, cu scop de tratament.

Salina de la Turda a fost modernizată și dată în exploatare turistică și sportivă în anul 2010. situată la 30 kilometri de municipiul Cluj-Napoca, prin modul de amenajare și exploatare, aceasta reprezintă o copie aproximativă a celebrei saline Wieliczka, de lângă Cracovia, din Polonia. Salina, prin atractivitatea și accesul actual, a sporit considerabil interesul turistic asupra orașului Turda. În salină este amenajat un teren de minigolf, de bowling, sală de concerte etc. Intrarea principală a fost transferată în sectorul estic numit Durgău, unde vara, la suprafață, s-a amenajat și vechiul lac existent pe diapirul salifer, pentru baie.

Baza de agrement din salina de la Târgu Ocna se află la 200 metri în subteran, dispunând de teren pentru minifotbal, baschet, tenis de câmp ș.a. În aceeași manieră sunt amenajate și salinele de la Slănic Prahova și Slănic Moldova.

Salina de la Cacica (județ Suceava) se află în faza de exploatare curentă a sării, la fel ca și în cazul salinei de la Ocna Dejului, aceasta din urmă parțial amenajată pentru activități sportive și de tratament.

Fig. 40 Salina Turda. Imagine interioară (după wens.ro)

CAPITOLUL 16

ZONAREA INFRASTRUCTURILOR PENTRU SPORT

Pe baza grupării plan-spațiale și diversității infrastructurale, a gradului de acces, de utilizare și de modernizare se disting la nivel național două unități teritoriale infrastructurale majore, și anume:

a) **Municipiul București și împrejurimile acestuia;**

b) **Valea Prahovei și Complexul sportiv Poiana Brașov;**

Acestea reprezintă reperetele cardinale ale sportului național, prin prisma bazei materiale și a gradului de modernizare a acestora.

a) Municipiul București și împrejurimile monopolizează o infrastructură sportivă extrem de diversă de la stadioane, la săli polivalente și ochiuri de apă, care constituie suportul desfășurării antrenamentelor și competițiilor sportive. Se bucură de avantajele conexiunilor externe facile, pe calea aerului, cu întreg spațiul geografic național, cel continental și mondial. Bazele sportive de la Snagov și Izvorani, satisfac exigențele de pregătire și cantonament pentru sportul de mare performanță, având dotări conexe de refaceri și recreere dintre cele mai moderne.

Rămâne deschisă problema numărului limitat de locuri pentru sportivi, ce reclamă cheltuieli suplimentare de fonduri pentru investiții. Prin Stadionul Național, dat în exploatare în 2011, municipiul București a intrat în sfera orașelor cu remarcabile „temple ale fotbalului”. Un fapt arhiconstatat și arhicunoscut este diferențierea calitativă dintre „stadionul rege” și celelalte, care fiind mai repulsive în raport cu exigențele competițiilor de mare anvergură, nu produc efecte în planul angajării României la mari competiții continentale și mondiale (olimpiade, campionate de fotbal etc.). Acest lucru este dublat de insuficiența unei infrastructuri de cazare la datele de mare aflax turistic. De aceea, conlucrarea în plan regional, cu vecinii, ar fi de bun augur, un exercițiu dezirabil al câștigului de experiență, pe fondul unei lipse acute de fonduri.

Infrastructura existentă permite practicarea și desfășurarea întregii game de sporturi olimpice, cu excepția sporturilor pe zăpadă (lipsa pantelor, durata mai redusă a stratului de zăpadă în raport cu ariile montane înalte).

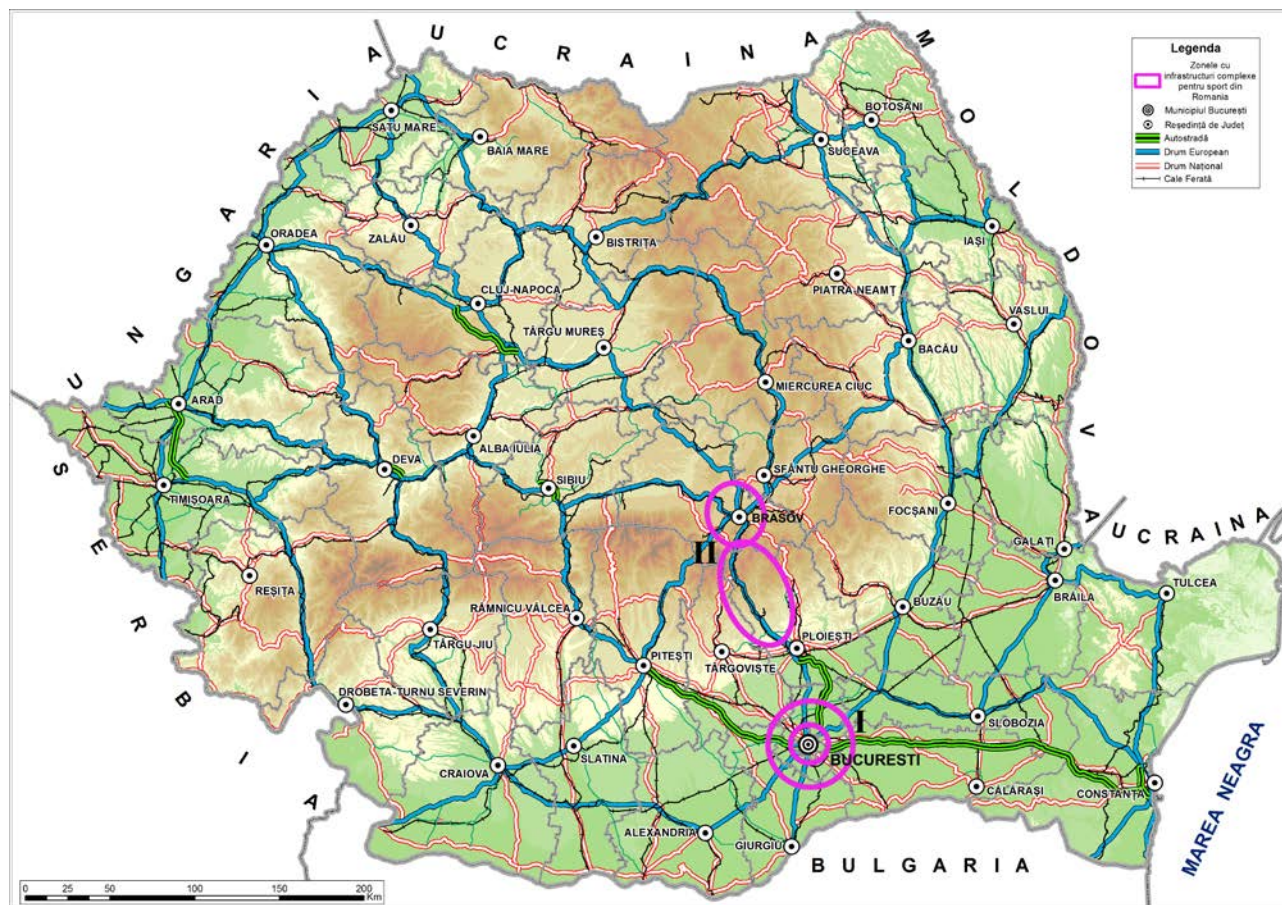
În cadrul acestei unități infrastructurale se pun în evidență, pe criteriul detașării teritoriale, două subunități, și anume:

- **subunitatea teritorială infrastructurală a capitalei propriu-zise;**

- **subunitatea teritorială infrastructurală adiacentă.**

b) La rândul ei, unitatea teritorială infrastructurală Valea Prahovei - Poiana Brașov are două componente distinctive poziționale. Această unitate, prin dominanța altitudinilor de peste 800 -1.000

metri și prin punerea în valoare, de timpuriu, a valențelor naturale ale teritoriului, este destinată cu precădere sporturilor de iarnă (schi, săniuș, snowboard etc.).

Fig.41 Zonele cu infrastructuri complexe pentru sport din România

Subunitatea Valea Prahovei se desfășoară pe o lungime de circa 20 kilometri de la Sinaia până la Predeal, pe axa cursului superior al Văii Prahovei. Energia mare a reliefului (circa 1.000 metri între gara Predeal și platoul Bucegilor) și pantele cu grad ridicat de declivitate au generat o infrastructură pentru sporturi de iarnă, inegalabilă la nivel național. Proximitatea capitalei, ca furnizor principal de turiști și sportivi, a stimulat extinderi și modernizări infrastructurilor pentru practicarea sporturilor de iarnă, în consens cu valorificarea turistică a întregului areal montan adiacent. Aici, întâlnim cele mai lungi și mai diversificate pârtii de schi, două patinoare sezoniere și tot aici s-a amenajat prima pârtie de bob din țară (1974-1976) abandonată și distrusă bucată cu bucată.

Subunitatea teritorială infrastructurală Poiana Brașov dispune de 22 unități de cazare de tip hotel și pensiune și de opt pârtii de schi cu o lungime totală de 11.570 kilometri, cu diferențe de nivel cuprinse între 32 metri și 775 metri. Gradele de dificultate ale pârtiilor sunt de categorie ușoară, medie și dificilă.

În raport cu desfășurarea longitudinală a Văii Prahovei, subunitatea Poiana Brașov are o „coagulare” plan-spațială de tip convergent, fapt ce îi conferă o remarcabilă coeziune teritorială. Accesul la pârtii este lesnicios, dublat de instalații pe cablu dintre cele mai moderne. Prin comparație cu stațiuni de profil similar din spațiul alpin, Poiana Brașov, datorită altitudinilor mai mici, se bucură de strat de zăpadă permanent pe o durată mai scurtă de timp, în pofida prelungirii sezonului schiabil cu zăpadă artificială. Capacitatea de cazare, modernizată în ultima vreme, nu satisface cantitativ cererile competițiilor de anvergură.

BIBLIOGRAFIE

1. Beaujeu-Garnier, Jacqueline, Chabot, G. (1971), *Geografia urbană*, Editura Științifică, București (traducere din limba franceză - Gârbacea, V.);
2. Bold, I., Crăciun, A. (1999), *Organizarea teritoriului*, Editura Mirton, Timișoara;
3. Ciangă, N. (2003), *Geografie turistică*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
4. Ciangă, N., Dezsi, Șt., Fodorean, I. (2007), *Geografia în contextul dezvoltării contemporane : turismul și dezvoltarea durabilă : lucrările Congresului anual al Societății de Geografie din România : Cluj-Napoca : 1-2 iunie 2007*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
5. Giurcăneanu, C. (1988), *Populația și așezările din Carpații Românești*, Editura Științifică și Enciclopedică, București;
6. Ianoș, I. (1987), *Orașele și organizarea spațiului geografic*, Editura Acedemiei, București;
7. Molnar, E., Maier, A., Ciangă, N. (1976), *Centre și arii de convergență în R. S. România*, Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca;
8. Surd, V. (2001), *Introducere în geografia spațiului rural*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
9. Surd, V. (coord), (2008), *Monografia turistică a Carpaților Românești*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
10. Surd, V. (2009), *Geography of settlements*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
11. Surd, V., Bold, I., Zotic, V., Chira, Carmen (2005), *Amenajarea teritoriului și infrastructuri tehnice*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
12. Surd, V. (2001), *Geodemografie*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
13. Surd, V., Belozarov, V., Puiu, V., Cepoiu, Loreta, Zotic, V., Băraian, Stanca, Păcurar, B. (2010), *Planul urbanistic general al municipiului Cluj-Napoca. Matricea geografică*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
14. Zotic, V. (2005), *Componentele operaționale ale organizării spațiului geografic*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
15. Rey, R. (1985), *Civilizație montană : hrană - energie - ecologie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București;
16. Waugh, D. (2000), *Geography: An Integrated Approach*, Nelson Thornes 3rd edition, London;
17. *** www.insse.ro;
18. *** <http://www.recensamantromania.ro/>;

19. *** INS (2013) - România în cifre
20. *** Legea nr.2/17 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România, cu modificările ulterioare;
21. *** Hotărârea nr. 818/2003 privind aprobarea Normelor metodologice pentru derularea Programului Săli de sport prin Compania Națională de Investiții C.N.I. - S.A.
22. *** Planul de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități;
23. *** Planul de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a VIII-a Zone cu resurse turistice;
24. *** Le Petit Larousse, 1985;
25. *** Larousse, 1995;
26. *** DEX, 1984;
27. *** <http://ro.wikipedia.org/wiki/Stadion>;
28. *** www.fifa.com;
29. *** ro.wikipedia.org/wiki/Listă_de_stadioane_de_fotbal_din_România;
30. *** Ghidul UEFA pentru stadioane de calitate –
<http://www.frf.ro/sites/default/files/sites/default/Ghidul%20UEFA%20pentru%20stadioane%20de%20calitate.pdf>;
31. ***<http://www.gsp.ro/international/liga-campionilor/arenele-romanesti-nu-intrunesc-norme-impuse-de-uefa-din-2012-pentru-liga-campionilor-doua-stadioane-restul-tentative-214990.html>;
32. *** <http://www.worldstadiums.com/europe/countries/romania.shtml>;
33. ***<http://www.frh.ro/7REGULAMENTUL%20DE%20JOC%20FRH%202010%20finalizat%20cu%20CCA+modif%20sugestii%20Dordea%20D.pdf>;
34. *** <http://www.fiba.com/downloads/Rules/2012/OfficialBasketballRules2012.pdf>;
35. *** http://volleyball-rdos.blogspot.ro/2011_04_01_archive.html;
36. *** <http://wiki.marandcustomsolutions.com/space/tennis+courts>;
37. *** <http://www.i-tour.ro/harti-turistice/partii-de-schi/>;
38. *** <http://www.romaniaturistica.ro/info-schi>;
39. *** <http://golfclubpaultomita.ro/teren/>;
40. *** <http://www.cnr.ro/>;
41. *** <http://www.ciclism.ro/>;
42. *** <http://www.aeroclubulromaniei.ro/>;
43. *** www.k-corsova.ro;
44. *** <http://www.romanalibera.ro/sport/>;
45. *** <http://www.equitana.ro/category/parteneri/info-centre-de-echitatie-romania/>;

46. *** <http://prahovaploiesti.blogspot.ro/>;

47. ***<http://locuridinromania.ro/categorie/locuri-de-vizitat-in-romania/saline-locuri-de-vizitat-in-romania>.

ISBN: 978-973-595-773-5

5 1948422 014609

